

AREGCEL

Ára 3000 korona

ZERK ESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÓK K SZILÁRD-UTCA 19

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JOZS. 143-26, JOZS. 34-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 33.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen 1-50 szokol, 1-20 lira, 1 francia frank

TELEFONOK VASÁRNAP ESTETŐL REGGELIG: JOZSEF 9-46, JOZSEF 10-15

V. évfolyam

Budapest, 1926 február 8.

6. szám

Gróf Károlyi Imre és Vázsonyi Vilmos válaszolnak gróf Bethlen István vasárnapi cikkének éles támadásaira

Vázsonyi: „Károlyi gróf nem az az ember, aki az én eszközőm lehetne, én pedig nem szoktam mások mögé bujni“. **Károlyi:** „A kérdést érdemben és lényegileg befejezettnek tartom“.

Károlyi Imre gróf vasárnap délben látogatást tett a kormányzónál

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggelre megjelent gróf Bethlen István válasza gróf Károlyi Imre ismeretes nyílt levelére és ez a barciás, ríposzt.

még teljesebbé tette azt az izzalmat, amelyben a frankbotrány kirobbanása óta az egész ország él.

Magyarországnak szörnyű károkat okozott ez a fantasztikus bünyég a külföldön, gazdasági

Vázsonyi Bethlen levelére a következő nyilatkozatot teszi közzé:

— Öszinte részvétellel olvastam a miniszterelnök választát Károlyi Imre grófnak. Hát már idáig jutott! Károlyi Imre gróffal, „akit eddig barátként becsült“, nem száll porba. Károlyi Imre gróftér is én vagyok felelős, én vagyok a megjelent cikk „mozgató ereje“. Az ember azt hiszi, hogy itt a monómánia valamely jelenséggel állunk szemben s

a miniszterelnök ur beteges képzéledésében mindenhol és mindenkin az én arevónasaimat fedezi föl.

Amde ez a monómánia öntudatos s a miniszterelnök urnak azt a már hosszabb idő óta jól kiésszelt, fajvédő taktikáját szolgálja, hogy a frankhamisítási ügyet „a zsidók és szocialisták futják föl“. Már parlamenti beszédében is alig szentelt néhány szót a frankhamisításnak, de minden gyűlöletével és erejével az ellenzékre vetette magát, amely teljes világosságot mert követelni. Okfejtése szerint a frankhamisításnál is nagyobb baj, ha a frankhamisítási ügyről beszélni és írni merünk. A hősiés miniszterelnök Károlyi Imre gróf helyett engem vesz előbe. Gyerekes taktika!

Károlyi Imre gróf nem az az ember, aki az én eszközőm lehetne, én pedig nem szoktam mások mögé bujni.

Ami mondanivalóm volt, megmondtam a miniszterelnök urnak nyíltan, szóval és írásban. Cikkének érdemi részével nem érdemes foglalkozni. C. ipa dadogás és dübörgés. Károlyi Imre gróf, aki tegnap megjelent nyilatkozata szerint ke. ellenül Perényi Zsigmond bárótlól nyerte információit, már az eddig ismert adatok alapján is meállapította a miniszterelnök súlyos mulasztásait. Szóra sem érdemes vergődés, amit ezzel szemben a miniszterelnök ur produkál. De beszélnem kell cikkének arról a szomorú részéről, ahol a megboldogult „A Nép“ stílusa és szelleme támad föl, hosszú cikkének nem is annyira vakmerő, mint inkább gyerekes gyansításáiban. A miniszterelnök — mert uszó taktikájának ez felel meg — engem állít be fő tényezőnek:

kárterveszi szinte kiszámíthatatlannak, most

belső politikánk minden lappangó válságát földidézte és a nyakunkba zúdította.

Bethlen miniszterelnök terjedelmes, a frankügy politikai felelősségét részleteiben tárgyaló válasza — amélyt A Reggel más helyjén adunk — szokatlanul szenyvedelmesen bírálja Vázsonyi Vilmos szereplését.

én vagyok a Zenith és a Nadir, én csinálom mindent, én vezetem az ellenzékelt, én befolyásolom az egész külföldi sajtót, én csinálom terveket és összeesküvéseket,

miként legutóbb — neki biztos adatai vannak erre — összeesküdtem az ő fenkölt személye ellen Károlyi Imre gróffal. Mese, mese, mess kenyeret, ha nincs késed, fogj egere! Miért hiszelek nekem így a miniszterelnök ur? Övé a hatalom, a sajtóosztlály, a telefoncenzura, a titkos rendőrség, a rendelkezési alap; nekem nincs semmim. Hatalmi eszközök nélkül állok. Neki állni vannak, nekem csak parittyám.

De meg kell engem tenni a világ közepének, mert így lehet legjobban uszítani.

Szomorú kis menedék ama férfin számára, akit a rövidesziúk oly sokáig a szabadelvű kibontakozás reményének tartottak, holott sohasem volt egyéb, mint a reakció legnyugesebb és legkonokabb támasztéka. Cikkében azt meri írni az én nevémmel és a demokratikus ellenzékkel kapcsolatban, hogy a külföldi lapokban a kormányzó és környezete ellen támadó hírek jelentek meg, hogy a kormányzó volt a támadások célpontja. Mintha nem tudná, miként keletkeznek az állhírek. Demagóg taktikával bekapaszkodik a kormányzó ur palástjába. Hogy merészkedik engem ilyen hírekkel kapcsolatba hozni?

Amikor én voltam az, aki kezdet-kezdettől fogva hirdettem az ügy ismerete alapján, hogy a kormányzó személyét és környezetét az ügybe belevonni nem lehet és nem szabad.

Amikor a külföldi sajtóban is megjelent erre vonatkozó határozott nyilatkozatom. Rágalom az is, hogy én valaha arról beszéltem, hogy magasrangú katonák volnának ebben az ügyben kompromittálva. De azt kérdezem: ha ez volt a miniszterelnök ur véleménye én rólam, hogy én a kormányzó ur ellen híreket helyezek el, holott éppen én voltam az, aki minden félreértést kizáró módon a külföldi sajtóban is meg-

cáfoltam a kormányzó ur ellen megjelent váltan híreket:

ha ez volt a véleménye, hogyan üthetett le tárgyalni az ilyen emberrel?

Amikor megjelent a demokratikus ellenzék nyilatkozatában, hogy mi többé a kormány pártatlanságában nem bízhatunk: a miniszterelnök ur a nyilvánosság számára késő éjjeli órákban bösztül nyilatkozatot tett közbe. Amde másnap reggel már elküldte hozzám a bekegalambját: Prányi államtitkár urat, hogy mondjam meg neki, miért vagyok bizalmatlan. És délután az államtitkár ur ismétellen megíszített látogatásával.

En egy hazaárulót, aki a kormányzó ellen intrikal, nem részesítenék ennyi megíszítetetésben.

Amikor nagy erőfeszítés után sikerült a parlamenti vizsgálóbizottság gondolatát az ellenzékkel is elfogadtatni és a főnforgó ellentéteket elsimítani, a miniszterelnök ur velem barátságosan kezet fogva, megköszönte járadozásaimat. Ha azt hitte rólam, amit most tájékozó főrmédvényében ír, valóban nem értem, hogyan juthattam ehhez a szerencséhez. A miniszterelnök urnak az a taktikája, hogy ön magát

nélkülözhetetlennek

akarja föltüntetni. Ahelyett, hogy örömmel venné tudomásul, hogy

a demokratikus ellenzék a kormányzó személyét nem vonja ebbe az ügybe és az alkotmányos élet állandó tényezőjét kívüli helyezi a frankügy hullámain:

erőnek erejével reánk akarja oktrojálni, hogy mi csak azért is a kormányzó ur ellen támadunk. Ugy állítja be önmagát, mintha az ő bukásával megrendülne a kormányzó helyzete. Valóban példás lüszeg! Nagyszerű ragaszkodás! — És nagyszerű bököt mond a maga pártjának is, amikor azt írja, hogy az ő bukása esetén két-három hónap múlva szíjjellhullana az egységes párt. Nagy Isten, mi történt volna ezzel a hazával, ha Bethlen István gróf vélellemül Erdélyben marad és ott vezet a magyarságot, ami mindenesetre kínosabb és súlyosabb földadat, mint idehaza hódító hadjáratot vezetni a magyar demokratikus ellenzék tábor ellen.

Egy lyuk lenne most Európában Magyarországhelyén!

Mit szóljak ahhoz a gyerekesseghhez, hogy mi a fajvédőkkel kerestünk Károlyi Imre gróf rávén érintkezést? Ágyrém! Neveléses koholmány! Hogy mi újság a fajvédőkkel, az a mi-

miniszterelnök ur sokkal jobban tudja, mint mi. Hiszen ekkének okfejtése és hangja — amint már mondtam — a boldogult „A Nép” diadalmos föltámadása. *Mi egységes magyar frontot akarunk, de ennek az a kormány az akadályja, amelyet a frankhamisítási ügyben mulasztások terhelnek.*

Mihelyt a többségből olyan kormány alakul, amelyben megbízhatunk, nincs értelme annak, hogy tovább kutassuk a politikai felelősség kérdését.

A miniszterelnök ríposztja Károlyi Imre gróf levelére

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen István gróf miniszterelnök a „B. H.” és a „P. L.” vasárnapi számában válaszol Károlyi Imre gróf ismert cikkére, amely a frankhamisítással kapcsolatban vádpontokat állít föl a miniszterelnök ellen, akit végül arra szólít föl, hogy mondjon le.

A miniszterelnök válaszában

kijelenti, hogy a parlamenti bizottság és a parlament az a fórum, amely előtt számot kell adnia, de most mégis megszólal, mert Károlyi Imre gróf emelt ellene vádat, akit eddig barátjaként tiszteltek — s akinek szavára bizonyára jobban figyelnék, miután nem aktív politikus. *Véleménye szerint Károlyit a megkopott nevű politikuskok tolták előtérbe.* Ne tévesszen meg senkit Károlyi gróf föllépése — írja Bethlen —, mert

a hang a Jákobé, a kéz azonban Ézsaué.

Károlyi nézetében „a baloldali politika fő kulisszatulogatójának”,

Vázsonyi Vilmosnak politikai irányítását és ügyvédi rabulisztikáját ismeri föl,

válaszát tehát elsősorban Ézsauhoz, Vázsonyi Vilmoshoz intézi. Mielőtt azonban kifejtene, hogy Károlyi cikke mögött miért tartja Vázsonyit a motorikus erőnek,

előbb felel egyenként a cikk hat vádpontjára.

Az első vádpont, hogy Nadosyt öt éven át hivatalában tartotta. Erre azzal válaszol, hogy *tisztviselőt csak fegyelmi uton lehet elmozdítani* s Nadosy hivatalviselés közben nem követett el olyan mulasztást, amelyért fegyelmi alá eshetett volna. A második vádpontra azzal felel a miniszterelnök, hogy a franküggyben hozaképzett jelentéseket anonnymoknak kellett tekintenie s öt évi miniszterelnöki praxisában

a közélet híztériája és fecsegési mániája eltompította az anonnym följelentésekkel szemben.

Neveltségének tartotta volna, hogy a rendőrséghez forduljon. *Perényitől információt kért s*

Perényi válasza, hogy a Nemzeti Szövetségben hamis frankok nincsenek, teljesen megnyugtató volt.

Perényi levelének az a része, amelyben említi, hogy tudomása szerint máshelyt folyik a hamisítás, csak azt jelenti, hogy amit Perényi tud, lehet igaz is, nem is. Ennek dacára mégis azonnal rendeletet küldött Nadosyhoz, mert ő volt az eljárásra illetékes fórum.

Perényi levelét genfi utazása előtt néhány órá-

Ezzel szemben Bethlen István gróf híztérikus cikkében azt mondja, hogy az ő becsületét nem adja. Nekünk semmi szükségünk sincs az ő becsületére. Beérjük a magunkéval. Mi mulasztásokat és könnyelműséget vetünk szemére, végzetes politikai hibákat. El végzetes politikai hibát most csak tetézni akarja a miniszterelnök ur azért, hogy az egységes magyar front érdekében az ügy sima és békés elintézésénél többre tartja a maga személyi híúságát...

val kapta, a tárgyalások előkészítésével elfoglaltak s elegendőnek tartotta, hogy Nadosynak megbízást adott. Egy-két nappal visszatérte után pedig már kipattan a jég-szóla. Arra a vádpontra, hogy heteken át jött szövegeket, kijelenti a miniszterelnök, hogy *semmiféle ilyen szerepet nem játszott;*

Perényi levelét nem publikálta, mert nem gondolt arra, hogy utalások bőlesek ellene vádat kövessék.

Ahhoz a belügyminiszteri kommunikációhoz, amely szerint Nadosy 24 órával letartóztatása előtt betegszabadságra ment, hivatalosan köze nem volt. Az igazságügyminiszterrel azért beszélt meg csak január elején a frankügyet, mert a nyomozás addig a belügyminiszter hatáskörébe tartozott. Az ötödik és hatodik vádpontot a legesdátalatosabb vádnak mondja a miniszterelnök s kerekén kijelenti, hogy

semmiféle német összefüggéseket se nem igyekezett, se módjában nem állott rejtégetni.

Gróf Károlyi levelében elmondja politikai nézetét is, amelyek szerint *nem igaz, hogy a baloldal a kormányzó személyét vagy környezetét akarná támadni s nem igaz, hogy a fajvédők Bethlent támogatni kívánák.* Itt fedi föl Károlyi a rejtett szándakot — írja Bethlen —, amelyeket egyes politikuskok az utolsó hét óta szövegének s amelyek szövetségül Károlyi elszegődött. Elérkezettnek látja ezek után, hogy most már ő is *fejtközletést nyújtson a helypolitikai intrikáról.* Kijelenti, hogy amikor ezt teszi,

teljes fölhatalmazása van a legmagasabb alkotmányos tényező részéről, hogy föltárja ezt az intrikát és egyes szálat, amennyiben arra történt kísérlet, hogy az államfő ez ellenzék politikuskok fölfogásának megnyeressék.

E megállapításának levezetése során a miniszterelnök rámutat arra, hogy a január 4-iki pártközi konferencián az összes pártok egy nézetben voltak abban, hogy a frankügy a nemzet becsületére vág s ezért lemondanak arról, hogy ebből pártpolitikát csináljanak. Vázsonyi Vilmos azonban — írja Bethlen — rövid idő múlva kezébe vette a pártpolitikai vezetést s azzal kezdte, hogy a franküggyben mindenképpen a fajvédők bírásságát akarja bizonyítani; bi-

zonyítottak kívánta látni, hogy a frankhamisítást titkos társaságok vagy szervezetek csinálták s hogy magasabrongy katonai személyek is kell, hogy kompromittálva legyenek. Az akciónak ebben az első etape-jában a sajtó fölvetette, hogy

Nadosyt és Windischgrätzet tehát valami titkos magasabb erők hozták össze

s amíg ez nincs kiderítve, addig nem lehet megnyugodni a nyomozásban. A második etapban — írja tovább Bethlen — egymásután jelentek meg a külföldi lapokban azok a hírek, amelyek szerint *Magasházy kompromittálva van, Bartha Richárd, a kabinetiroda főnöke már le van csukva, Fáy László, a kormányzó veje részes a frankhamisításban, vagyis*

a célpont a kormányzó személye volt,

annak a sziklának kellett volna ledőlnie, amely a forradalom utáni Magyarország fölépült és nyugszik ma is. A harmadik fázisban már az összes baloldali erők átgondolt tervvel a mai veszim ellen rugtattak föl — fűzi tovább Bethlen — s e terv szerint

most már nem az államfőt, hanem Betlent akarták kompromittálni.

Mert ha egy győztes kormányt ültethetnek helyébe, az nem tudja összetartani az egységes pártot s akkor néhány hónap múlva megszülethetik egy baloldali veszim. Bethlen kijelenti, hogy mielőtt ennek az akciónak jelei mutatkoztak, már tudta, hogy Károlyi Imre ebben az időben több ízben tandeszközött Vázsonyival, aki aztán megkezdte a támadást. Ezt követte, hogy a külföldi lapok meghamisították Bethlen levelét, amelyet Perényihez írt s az összes szocialista-, emigráns- és kisantantlapok, a radikálisok és bolszevisták többnyire Budapestről kapták híreiket. Ennek az akciónak jól kiszámított visszhangja az lett — írja a miniszterelnök —, hogy Bethlen helyzete a külföld miatt tarthatatlan. Bethlen cikke szerint az utolsó fölvonásban

végül az államfőt akarták meggyőzni arról, hogy veszedelmet jelent az országra nézve, ha Bethlent állásban tartja s ezt a szerepet Károlyi Imrének szánták.

A kiszemelt Károlyit behálózták, mert nála nem tételvezető föl, hogy pártpolitikai célnak szolgált. Így indult el Károlyi a miniszterelnök szerint, hogy meggyőzze a kormányzót ama nézetek helyességéről, amelyek Vázsonyitól származtak. A baloldali urak szerint gróf Károlyi után

a fajvédőknél is kopogtatták, hogy megnyerjék őket a szürke kormány programjának,

de kosarat kaptak — s a kosár után jött Károlyi nyílt támadása.

A miniszterelnök azzal fejezi be válaszeikkét, hogy

állja a harcot.

Ha azt fogja látni, hogy maradása ért az országban, akkor azonnal távozik. Öt éven át számára csak töviskoszorú jutott. Nem panaszkodik, de becsülettel nem engedi sárbatipornit és

mert össze van forrva becsületére az ország becsületével, el van szánya a késhegyig menő harcra is.

Milyen incidens történt a frankügy kipattanásakor Vass József helyettes miniszterelnök és Rakovszky belügyminiszter között?

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben sokat beszélnek arról az incidensről, amely Vass helyettes miniszterelnök és Rakovszky belügyminiszter között a franküggyel kapcsolatban történt. Ez az incidens, amelyhez sokféle kombinációt fűznek, több kormánypárti képviselő jelenlétében történt és a különböző elbeszélések alapján A Reggel munkatársának módjában áll így rekonstruálni az esetet:

— A miniszterelnöknek Genfből való hazatérése után történt, hogy amikor Bethlen gróf vidéken vadászott, az egységes párt néhány tanja fölkereste Vass helyettes miniszterelnökét és beszámoltak neki a frankhamisítási hírekről. Megkértek a helyettes miniszterelnököt, hogy tekintettel az ügy fontosságára,

informálja őket, megfeleljen-e a szállongó hírek a valóságnak

és ha igen, minő intézkedések történtek a frankhamisítási akció megtorlására. A helyettes miniszterelnök meglepetve hallgatta végig a kormánypárti képviselők előadását és hogy információval szolgálhasson,

telefonon nyomban fölhívta Rakovszky belügyminisztert és közölte vele a frankhamisításról elterjedt híreket.

A belügyminiszter azonban kijelentette, hogy ez az ügy kizáróan az ő hatáskörébe tartozik

és ezért semmiféle közlést nem tehet.

Vass miniszter erre emelt hangon kijelentette, hogy neki, mint helyettes miniszterelnöknek nemcsak joga, hanem kötelessége is, hogy ebben az ügyben információt kapjon,

mi-re a belügyminiszter arra hivatkozott, hogy

Vassnak nem történt meg „közjogi behelyettesítése”,

vagyis a miniszterelnök helyettesítésével való kormányzói megbízatása Bethlen gróf hazatérése után lejárt és amikor a miniszterelnök néhány napra vidékre utazott, az újabb megbízatásról szóló kormányzó írását nem jelent meg a hivatalos lapban, más szóval Vass miniszter ténylegesen nem tekinthető a miniszterelnök helyettesének és így a belügyminiszter nem tartozik neki saját tárcájának keretébe tartozó ügyekről fölvilágosítással szolgálni. A kormánypárti képviselőket annál inkább meglepte a belügyminiszternek ez a magatartása, mert hiszen tudvalevő, hogy a miniszterelnököt távollétében minden egyes alkalommal Vass miniszter szokta helyettesíteni és így, ha a kormányzó megbízás történetesen nem is jelent meg a hivatalos lapban, a tényleges helyzet mindenképpen az volt, hogy a miniszterelnök teendőit Vass miniszter látta el.

PARISI KALITKA

(PARISIEN GRILL)

VI, Paulay Éde-utca 35. sz. Telefon: 83-74

Evelyn Novelly

párisi szépségtáncok

Lucy Hudson

groteszk táncokkal

Brighton Boy's jazz

Granstaff

az eredeti Palm Blach legkedveltebb néger énekes táncosa

Ma nyitva
reggel 5 óráig

Károlyi Imre gróf vasárnap délben látogatáson volt a kormányzónál

Bethlen István grófnak ma délután válaszol rövid levélben. — Válaszol Görgey József „csipkelődő hangja” levelére is. — „Ha ez hábtámadás, akkor mi a szembetámadás?”

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap este 6 órakor A Reggel munkatársa, Fölkereste Károlyi Imre grófot Margit-rakpart 9. szám alatti palotájában, hogy megkérdje:

Mi a véleménye Bethlen István grófnak vasárnap a reggeli lapokban közzétett válaszárol?

Károlyi Imre gróf A Reggel munkatársára előt kiejelentette, hogy

lényegileg nincs, illetőleg alig volna megjegyzése Bethlen terjedelmes válaszára.

— Mégis — kérdeztük —, Méltóságod gyöngyöskének vagy nullifikálnak látja most már saját föllépését Bethlen gróf válasza által?

— Ez appreciáció dolga — felelte Károlyi. — Én érdemben és lényegileg a

a kérdést elintéztetnek és befejeztetnek tartom,

ami közlenivalóm van, azt majd hétfőn délután fogom kiadni a „Lloyd”-ban röviden és az ügy érdemi részét már alig érintően.

A Reggel értesülése szerint Károlyi Imre gróf

vasárnap délben 12 órakor audiencián volt a kormányzónál.

E kormányzói kihallgatás után módunkban volt információkat szereznünk Károlyi Imre grófnak ma délután megjelenendő Bethlen István grófnak intézett válaszeveléről is, amely az ügy érdemi részét valóban alig érintve,

föltünően lojális és elegáns hangon

csupán arra szorítkozik, hogy Bethlen István gróf levelének bizonyos szubjektív megjegyzéseire reflektáljon, illetve saját levelének azon részleteit, amelyek Bethlen gróf ezen szubjektív megjegyzéseire alkalmas adtak, megmagyarázza. Nem tér tehát vissza a válasz a kombattáns politikussá vált Károlyi Imre gróf levelének politikai tárgyára, hanem inkább csak arra a főreértésre, amely Bethlen gróf levelében abban a megállapításban jelentkezik, hogy Károlyi Imre grófot csak levele megjelöléséig tarthatja barátjának, továbbá, hogy becsületében támadni senkivel sem hagyja magát. Természetesen nem hiányozhatik, értesülésünk szerint, az újabb nyilatkozatból Bethlen gróf ama tövédesének

nyomatékos helyreigazítása

sem, amely szerint a levél nem Károlyi gróf kizárólagosan egyéni ténykedése.

Arra a kérdésünkre, hogy a kormányzónál tett látogatásáról szerzett információink megjelölnek-e a tényeknek, Károlyi gróf így felelt:

— Erről semmiféle közlést nem teszek.

— Tehát arról sem, hogy nem méltóztatott kihallgatáson jelentkezni?

— Arról sem — felelte a gróf.

Ezek után szabakérült Görgey József nyzalmazotti huszárkapitányak az egyik vasárnap reggeli lapban Károlyi Imre grófnak intézett nyílt levele, amelyet szöszörintő szövegében az alábbiakban közlünk:

Méltóságos Károlyi Imre gróf urnak.

Budapest.

A „Pester Lloyd” mai számában olvastam azt a cikket, amelyben jónak láttam Bethlen István gróft hábtámadni. Nem tartom helyesnek, hogy azok, akik első sorban volnának hívatva az ország érdekelt szolgálati, pártpolitikai vagy isten tudja, milyen szempontoktól részre, megkezdhetik annak az embernek a munkáját, akinek másoknál jobban sikerült behozni azt, hogy

születésénél akorja és tudja szolgálni hazáját.

Egyenesen bűnnek tartom azonban azt, ha valaki az ilyen támadó akció időpontját úgy választja meg, hogy a legkritikusabb pillanatban igyekszik kétséget támasztani az ország alkotmányos lényegének korrektségével szemben.

Meggyőződésem, hogy a minél környező ellenséges

ORION

ROYAL-APOLLO, ORION

BÖGRE

karlsruhi porcellán, beégetett díszítéssel

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ RT

VI. ANDRÁSSY-UT 39 III. emelet

5

ezer K

nyílt levelére van szerencsém a következőkben válaszolni:

1. Méltóságod fogalomzavarban látszik lenni a „hábtámadás” kifejezés értelmét illetőleg. Mennyiben fűdi a „hábtámadás” fogalmát az, ha valaki a nyilvánosság előtt nyíltan ad kifejezést egy kormányról szemben álló ellenlétes nézetének, nem tartozván addig sem a kormány pártjához, hanem teljesen minden pártköteleken kívül állván? Ha ez „hábtámadás”, akkor mi a szembetámadás?

2. Rendkívül sajnálom ugyan, hogy Méltóságod nem tartja helyesnek, hogy meggyőződésemnek kifejezést adtam, Méltóságodnak helyeslése vagy nem helyeslése rám nézve azonban még sem lehetett mérvadó dolog, annál kevésbé, mert nem is volt szerencsém Méltóságod nézete felől előzetesen tájékozni lenni.

3. Sajnálom azt is, hogy Méltóságod bűnnek tartja az ilyen látnádó „akció” időpontját, amelyet pedig én, ellenkezőleg, akkor tartok helyesnek, amikor az még nem késő és legyen szabad megicgacoznom, hogy nekem a saját meggyőződésemhez éppen annyi jogom van, mint Méltóságodnak a sajátjához.

4. Elég baj az, hogy a minél környező ellenséges indulatu szomszédaink a cikkem fölött örömtől érezhetnek, ezt az örömtől ok azonban sokkal inkább éreztetik a frankhamisítási botrányról kapcsolatos helyzetünk fölött, mint az én cikkemből kifolyólag, amely előttük ismeretlen dologot nem tartalmaz és amelyet éppen azért írtam, nehogy az esetleges további fejleményekből még nagyobb kárörvendő örömitk lehessen.

Budapest, 1926 február 7.

Károlyi Imre.

indulatu szomszédok cikkét jöletti öröme legalább is olyan nagy, mint az a megdöbbenés, amelyet én annak elolvásásakor éreztem.

Budapest, 1926 február 6.

Görgey József s. k., ny. huszárkapitány.

Károlyi Imre gróf a levélre vonatkozólag megjegyezte, hogy annak tartalma nem kellett benne különösebb érdeklődést, csupán annak „csipkelődő hangja” miatt óhajta reá mégis néhány szóval reflektálni és ezért átadta nekünk közlés végett az alábbi, Görgey Józsefhez címzett levelet, amelynek különös pikantériát kölcsönöz az a tény, hogy amíg Görgey József Károlyi grófot a hozzá intézett nyílt levelében állandóan tegezi, addig Károlyi Imre gróf válaszában Görgey Józsefet állandóan „Méltóságod”-nak aposztrofálja.

Károlyi Imre gróf levele Görgey Józsefhez

a következő:

Méltóságos Görgey József urnak

Budapest.

Méltóságodnak e hó 7-én hozzám intézett

A frankbizottság Windischgrätz, Rába, Nádósy, Haits, Kurz és Gerő kihallgatásával fejezi be e hét végén működését

A háromtagu albizottság ma délután folytatja a nyomozati iratok áttanulmányozását. — Bánffy volt külügyminisztert nem fogják kihallgatni

(A Reggel tudósítójától.) A frankbizottság Rubinek Istvánt, Szabó Sándort és Vázsonyi Vilmost bízta meg azzal, hogy a nyomozati iratokat az igazságügyminiszteriumban áttanulmányozzák és azokról a bizottság keddi ülésén gyorsiról följegyzés alapján részletes jelentést legyennek. Tekintettel azonban arra, hogy körülbelül

300 irat áttanulmányozásáról van szó,

a háromtagu albizottság szombaton délután 5 óratól este 9 óráig még a felét sem végezte el munkájának és a megbízott három hites gyorsírónak még így is

egész vasárnapon át kellett dolgoznia, hogy az albizottság tagjai által lediktált anyagot felrógegíthessék.

Az albizottság tagjai ilyen körülmények között arra számíthatnak, hogy

munkájukat nemcsak hétfőn, hanem még kedden, sőt esetleg szerdán délután is folytatniuk kell

és így a frankbizottság keddi ülésén csak a nyomozati iratok egyik részéről számolhatnak be. A bizottság munkájának befejezése ilyen körülmények között egy-két nappal eltolódhatik, bár kétségtelen, hogy már az iratok első részének ismertetése után is intézkedés történhetik a frankügyben letartóztatott vádlottak egyikének és másinak megidőzéséről és így

a frankbizottság már szerdán délelőtt megkezdheti a vádlottak kihallgatását.

A terv az, hogy

szerdán Windischgrätz herceget, Rába Dezsőt és Nádósy Imrét hallgatják ki, csütörtökön pedig Haits Lajost, Kurz Sándort és Gerő Lászlót.

A többi vádlottat nem fogja a bizottság megidézni és éppen így eltekintenek gróf Bánffy Miklós volt külügyminiszter és gróf Ráday Gedeon volt belügyminiszter kihallgatásától, mert hiszen

semmi bizonyíték nincs arra, hogy a volt

külügyminiszter állami pénzből tette le a kauciót a szokolhamisításért annak idején letartóztatott Mészáros Gyulaéért.

Windischgrätz Lajos kihallgatása során mindenkélt azt a kérdést igyekeznek a bizottság tisztázni, hogy mi volt a frankhamisítási akció tulajdonképeni célja, mikor kezdődött az akció és

kiik adtak arra megbízatást.

Rába Dezsőt az ügy technikai része iránt fognak érdeklődni a bizottság tagjai, különösen képen aziránt, hogy

miképen szervezték meg a hamis frankok forgalombahozására hivatott csoportot.

Nádósy Imrétől azt fogják megkérdezni, hogy miképen vezette hamis utra kezdetben a nyomozást, miféle intézkedéseket tett a frankhamisítás elreplezésére és ebben a törekvésében

részesült-e a kormány vagy annak egyes tagjai részéről támogatásban.

Haits, Kurz és Gerő csütörtöki kihallgatásán azután azt a fontos kérdést igyekeznek majd tisztázni, hogy

miképen történt a Törképezeti Hivatalka az akcióba történt bekapcsolása,

ami már csak abból a szempontból is fontos, mivel bizonyos jelekből jobboldali politikai faktorok közreműködésére következtetnek a frankbizottság egyes tagjai. A vádlottak kihallgatása után pénteken legfőljebb egy-két kiegészítő-tanult hallgat még meg a bizottság, majd háromnapos szünetet fog tartani abból a célból, hogy Rubinek István előadó összejelölés szerinti a jövő hét keddjén kerül a bizottság elé. Amennyiben a bizottság tagjai — ami nagyon valószínű — nem egyhanguan teszik magukéva az előadó jelentést, szerdán a kisebbségi vélemény előterjesztésére kerül a sor, csütörtökön vagy pénteken pedig, vagy

legkésőbb a rákövetkező hét elején mind a bizottság jelentése, mind a kisebbségi vélemény a Ház elé kerül.

A frankbizottság jelentésének parlamenti tárgyalása — A Reggel munkatársának értesülése szerint —

semmi esetre sem fog zárt ülésen lefolyni,

mert hiszen a kormány már a frankvádirat gyors nyilvánosságra hozatalával is bebizonyította, hogy a legnagyobb nyilvánosság előtt óhajlja ezt az ügyet elintézni.

Magántanfolyam

Walter szemínárium Budapest, Rákóczi-ut 51

Előkészít középiskolai és szegvont magánvizságra, érettségire, vödeket is. Tisztevelöknek kedvezmény

A „tékozló“ Zichy Rafael szerényen, diák-módra él a Gellért-szálló egy kis szobájában

Beszélgetés Zichy Raffaellel és „a végzetes asszonnyal“, aki Thecla-gyöngyöt visel, a kis mindenek cseléd főztjéről, a mindennapi sakkpartiról, a kis mozik előadásairól mint grande passionról s kettőjük életének egyéb szerény élvezeteiről

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap dében fölkerestem Zichy Raffael grófot Gellért-szálló-beli lakásán. Köztudomású ugyanis, hogy a gróf családjának három tagja, Zichy Aladár, Béla és István grófok a székesfehérvári törvényszéknél Raffael gróf hitbizományi és szabad vagyonára zárlatot kértek, amit az a bíróság 24 óra belül ki is mondott. Azonban az is köztudomású a társadalmi körökben, ahol Zichy Raffael grófot közelről ismerik, hogy a gróf föltűnően, szinte tulzoltan takarékos, szerény igényű ember volt egész életében és éppen úgy ma is az.

Meg akartam tehát győződni arról, hogyan lakik, milyen életprogrammal és törekvésekkel él, végül milyen módon nyilatkozik

egy nagy magyar hitbizomány ura, akit egy részről tékozlástól, szabad vagyonának elherdálásától féltenek és akit másrésztől meg fővénységnek mondanak. Mintán körültekintem a szálló negyedik emeleti diákszobájában, amelyhez sem előszoba, se fűdőszoba, se lakaj nem tartozik, amelyben semmi egyéni műtárgy vagy fényűzési eszköz nem foglal helyet, pedig a gróf ott esztendeje itt lakik.

merkétem Zichy Raffael grófot, hogy a Reggel számára mondja el életét.

— Budapesten születtem, a Werbőczy-utcai Zichy-palotában — mondja Raffael gróf — 1877-ben. Székesfehérvárot Zichy Gyula unokafivéremmel együtt közös papnevélünk volt, aki nagyon vallásos szellemben nevelt bennünket. Azután Pozsonyba kerültem a jogakadémiára és diákéveimet ott töltöttem el.

— Külföldön nem diákoskodott a gróf? Se Oxfordban, se Párisban nem vette ki részét az ifjuság mulatozásából? — kérdezem.

— Nem. Párisban tavaly jártam először. A csónak, félrevonult életet kedveltem már diákkoromban is, az éjszakai dorobozások sohasem vonzottak. Egész életemben korán kelő és korán fekvő ember maradtam. Kedvteléseim a sport, a vadászat és a gazdálkodás. A haltenyésztés és a madárat különösen érdekelnék. Még a köteles szalonéletből is mindig szerettem kilépni és

az egyszerű környezetben, meg a szabad természetben érzem jól magamat.

1901-ben nősültem, 1906-ban halt meg apám. Akkor szelltem a Zichy-hitbizomány. Ez a hitbizomány nyolcezer katasztrális hold Fehérmegyében. Szabadvagyonom ezenkívül hat ezer katasztrális hold, ugyancsak Magyarországon és volt tízezer katasztrális hold földem Biharban. Ezt a birtokomat kisajátították a románok, most pór és egyezkedés útján vagyok: ennek a földnek egy részét talán visszakapom. Tudommal soka semmiféle irányban nem kitékeztem.

egyetlen nagy tétel kiadásaimban háztartásom abban a palotában, amelyből hét évvel ezelőtt elköltöztem.

Zichy grófné és öt gyermekem rendelkezésére ott huszonegytagú személyzet áll. De ez az életstílus a legtávolabbról sem az én rendelkezésem és így nem lehet kapcsolata a vagyoni zárlat elrendelésével.

— Mi a közvetlen előzménye a zárlat kérelmezésének? A gróf tudvaly mi adott okot erre a végletes lépésre? — kérdeztem, ezután.

— Nehéz és bonyolult volna erre megfellelnem. Egyszerűbb, ha azt mondom: ne kérdezze. Annyi bizonyos, hogy semmi kézzel és papírral előzménye nem volt ennek a lépésnek. Váratlanul éri. Semmiféle jelét nem adtam se régebben, se utjabban, hogy holmi donációkkal könnyelműen bánok vagyonommal. Annyi bizonyos, hogy hét évvel ezelőtt önszántamból fölparcelláltam 1471 katasztrális hold földet: eladtam a parasztnak.

Beláttam, nem lehet ilyen terjedelmű birtokom, anélkül, hogy a nínesteleneknek ne juttatnék

bizonyos részt. Végül 270 katasztrális hold földet

eladtam rondes adás-vételben egy hölgy-ismérésőrnék

— ez 1921-ben történt — és ezeket mai napig sem bocsátja meg nekem családom. Ilyen „könnyelműséget“ sem követtem el azóta és semmiféle tanujelét nem adtam, hogy megfontolt, mértékletes természetből valaha is engedni akarnék. Mindössze azt mondhatnám azóta kialakult vagyoni helyzetemről, hogy a sokféle adó és teher, továbbá a kedvezőtlen gazdasági körülmények mint minden birtokom, úgy az enyémen is megszaporították a betűlázott adósságot, amely azonban megmaradt teljesen normális birtoktehernek és amelynek egészséges szánáláshoz épp most készültem. Tárgyi ok tehát nem forgott föl. Amikor kérelmeztek a zárlatot, amelyet a székesfehérvári törvényszék ugyan kimondott, de amellyel szemben — természetesen — fölfolyamodással élek.

Külön pontban azt is kérték, hogy gondnoksg alá helyezzenek, aminek többek között

az is a célja, hogy engem deprecialjanak a világ szemében, anyagilag pedig megszorítsanak, nehogy folytathassam pártim.

A gondnoksgot azonban nem rendelték el és bízom igazamban, hogy nem is fogják elrendelni.

Azok után, hogy Zichy Raffael gróf így nyilatkozott és hogy olyan ember benyomását keltte rám, mint aki gyűlöli a hadakozást és szeretne elvonulni valami esős, akár közepesorsú életbe, a beszélgetés után

fölkerestem azt a hölgyet, akit a budapesti fűmá állandóan enleget Zichy Raffael gróf-fal kapcsolatban.

pesti ügyvéd özevgye, Horthy Miklós-utai lakásán találtam. A „végzetes“ asszony anyjával és leányával lakik a legpolgárabb négyosztás lakásban. Anyja orvos özevgye, leánya kis filozoprix a Sorbonneon. A lakásban semmi színpadiasság, semmi démoni dísz. Egy váza vagy egy kép nincs, amely érték... A grófi tisztelő ajándékait itt semmi világon nem képviseli, ha csak nem Tommy, a csodaszép skót tászkó, akinek pedigreje van. Tékozló gavalériának ez vajmi kevés...

A sugár, szép asszony nem akar nyilatkozni. — Sajnálom — mondja —, de nem mondhatok semmit. Ugy szeretnék sohasem szerepelni. Mi itt a Fehérvári-úton teljesen elvonult éle-

tet élünk. Ha tehetjük, a déli órában kiinn sétálunk, turistá trapphan, a budafoki határban. Délután 6—8-ig egy kis szomszédos moziba megyünk, valahányszor műsorváltozás van. Gyerekes szórakozás, de mi nem vágyunk mondainebb szórakozásokra. Este anyám asztalánál családi vacsora. Igen,

Zichy gróf is minden este itt van, beéri az én kis mindenek-cselédem főztjével.

Vacsora után sakk-párti, minden este. És pontosan 10 órakor elköszön a gróf. Olyan jó, megleltek embernek ismerem, hogy az ő kedvűt még az ismert kalváriát is vállalom...

A „végzetes“ asszonyok nem ily melankólikus szavuk és nem Thecla-gyöngy csillog azok nyakában, akiknek egy tékozló nagyrudvarol.

d. zs.

De Jouvenel francia főbiztos megnyitotta Sziria parlamentjét

Talpraállítja Sziriát és Damaszkuszt

Damaszkusz, február 7.

De Jouvenel francia főbiztos a népképviselőt előtt beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a meghódítás szükséges előfeltétele a szabadságnak és elérkezett az óra, amikor mindenkinek viselnie kell a reáharántó felelősséget. A maga részéről nem vállalná a felelősséget azért, hogy Damaszkuszt és Sziriát erős kormány nélkül hagyja. Legfőbb ideje kezdeni Damaszkuszt és Sziria talpraállítását és ha az előkelőségek vonakodnak emrendezve a kezdeményezést megtenni, akkor ő maga fogja a dolgot, önkéntük is, fogantatba venni.

Egy Bourbon herceg lelőtte a feleségét

Páris, február 7.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Journal jelenti, hogy José Maria Bourbon, aki a francia hadsereg egyik zuávezerében ezredesi rangot visel, tegnap este

lelőtte feleségét, a sevilillai hercegnőt.

A gyilkosságot e hir szerint a herceg

amiatt haragjában követte el, mert a hercegnő nem várta meg a vacsorával.

A herceget letartóztatták. Valószínűnek tartják, hogy a herceg pillanatszerű elmezavarásban követte el tettet, de az is lehet egyes híresztelések szerint, hogy miután a herceg és felesége nagyon feszült viszonyban éltek egymással, hogy a hercegnék más oka volt arra, hogy felesége ellen gyilkos merényletet kövessen el.

S.O.S!

»AZ EMBER«

nemzetközi embervédelmi kiállításon

(Budapestén, 1926 május—augusztus)

bemutatásra kerül a faji, egyéni- és társadalmi egészségén minden megnyilatkozása,

az ipar, kereskedelem és mezőgazdaságnak

minden terméke, amely az egészség biztosítása, a betegség megelőzése, a kórság gyógyításával kapcsolatban van.

Táplálkozás, ruházat, betegápolás, lakásberendezés, sport, gépi berendezések, stb.

Minden gyáros, iparos, kereskedő,

aki a hazai és külföldi látogatók millióinak egy olyan keretben, amelyre a **millenárius kiállítás óta** alkalom nem volt, aránylag

a legkisebb propagandabefektetéssel

akarja tudását, fejlődését, versenyképességét bemutatni, saját érdekében cselekszik, ha termékeinek az **Embervédelmi Kiállításon** igyekszik már most

minél jobb helyet biztosítani!

Szállítási, utazási és különös vízumkedvezmények

Fölvilágosítással szolgál a Kiállítás vezetősege: Budapest IV, Pirarista-utca 6. — Telefon: Lipót 996—05

50 dollár jutalom annak, aki nem kaczag,

500 dollár jutalom annak, aki nem nevet,

5000 dollár jutalom annak, aki nem is mosolyog a

3

szoknya

meg egy nadrág

című 8 felvonásos vizjáték-attrakción

Mozgókép-Otthon — Uránia — Capitol

A Reggel parlamenti vitája Bethlen válasza fölött

(A Reggel tudósítójától.) A miniszterelnök válasza a vasárnap elsősorú politikai esemény. Miután kétszertelenül egész héten Bethlen cikke körül zajlik majd a magyar politika, a Reggel már előre megszólaltatta mindazokat, akiknek az ügyben előreláthatólag szavuk lesz. Itt adjuk a miniszterelnök cikkéhez fűzött nyilatkozatokat:

Seitovszky Béla:

— Anélkül, hogy a miniszterelnök cikkének jelentőségéről nyilatkoznám, meg kell állapítanom, hogy Károlyi Imre gróf azon cikkéről, amely a miniszterelnök választát szükségessé tette, a legteljesebb megaláztatással értesültem. Meg kell állapítanom azt is, hogy bár tagja vagyok a Tisza István Társaságnak, Károlyi gróftól tudtommal nem is ismerem, a társaságomban hosszú idő óta nem is fordultam meg és ott Károlyi gróf cikkéről senkivel nem beszéltem.

Rassay Károly:

— A legutóbbi napok eseményei méginkább meggyőztek arról, hogy a vizsgálóbizottság munkáját gyorsítani kell. Tartson a bizottság ülést akár délután és délután egyfolytában, hogy jelentést a legelőször is a Ház elé terjessze és ezt a hírlapi polemikának teréről visszavágja az alkotmányos elintézési tervére. A kérdés az előre van állítva. Függetlenül a kormány lemondásától, a parlamenti vizsgálóbizottságának propeozíciói kell tennie a Háznak a felelősség főforgácsoló vagy annak hiányáról. A kormány lemondásáról, nézetem szerint, ezen a körülményen magábanéve nem változtat. Amennyiben a felelősség főnáll, a bizottság tartozik magának és az ország presztízsnak azaz, hogy a lemondott kormánygal szemben is megállapítsa ezt a felelősséget. A kormányban szükséges változások beállítását én csakis az ügy egyéb vonatkozásainak gyorsabb lebonyolítása végett tartom szükségesnek.

Görgey István:

— Bethlen miniszterelnök cikke helyes és határozott állásfoglalás és mindnyben megéri azt a főfogásunkat, hogy mindaddig, amíg a frankbizottság jelentése a Ház elé nem kerül, be kell tartani a politikai felelősséget, és nem szabad a kormányt sem támadni, sem gyúszítani. Mi a frankbizottság jelentésének előterjesztéséig minden körülmények között elóterjesztjük a miniszterelnököt és csak a jelentés ismeretében fogjuk megállapítani, hogy történtek-e mulasztások és hogy kit terhel a felelősség ezekért a mulasztásokért, más szóval csak a bizottság jelentésének alapján fogjuk álláspontunkat revízió alá venni és fogjuk határozni magatartásunkról.

Pakots József:

— Bethlen gróf, ezidőszentri miniszterelnök válasza, amelyben Károlyi gróf kemény vádpontjai ellen hadakozik, nagyon szívalmas. Károlyi gróftól fölfedezni veli Vázsonyi Vilmos fejezetét és sőt a szilárdítást, Rémeket lát, mint a megbolygatott és nyugtalan lelkiismeret, Vázsonyira csak hízta, lehet, hogy Bethlen cikkezése oly nagy szerepet játszott nálunk, de jó lesz végigjárni, mert ez az önké-

lelen és fogesikorgató elismerés más tendenciákat is sejtet. Bethlen szeretné a megindult vizet árját az antiszemizmussal medrén át vezetni. Vázsonyiban a zsidót óhajítja exponálni és bár nem mondja ki, gondolja lesz rá, hogy kimondassa másokkal. Tehát nem Károlyi gróf, a konzervatív magán, hanem a zsidó Vázsonyi a támadó fél. A „hazafias fölbuzdulásból” eredt frankhamisítás ügy egészen más színt fog öltöni, lesznek, akik keresztény és nemzeti ügyre lépnek elő. De hátha minden mesterkedés és szálnalmas demagógia, az igazságnak ki kell derülnie.

Nagy Emil:

— Károlyi Imre gróf cikke egy nagyserien fölépített vádirat s ezzel szemben Bethlen István gróf vádiratát az amatőr publicistika valóságos műremekének tartom. Ebben a választásban művészi, plasztikus domborodik ki Bethlen István egész politikai és magán-egységére. Emellett ez a válasz megfelel még a katonai tudomány szabályainak is, mert nem marad meg a védekezésnek, hanem pártlan ügyességgel megy át a sikeres támadásba. Az én megítésem szerint Károlyi gróf fölbocsúlhatatlan szívséggel lett azzal Bethlen Istvánnak, de az országának is, hogy alkalmas adott emek a válasznak a megváradás. Ami a Nádosy-féle kérdést illeti, ez előttem Bethlen válasza nélkül is mindig világos volt, mert aki tudja, hogy ki volt az a Nádosy Imre, mint ahogy én azt tudom, az abszolút nem csodálkozhatik azon, hogy a miniszterelnök urak még csak eszégből sem fordultak meg az, hogy Nádosy egy bankhamisító banda tagja lehet. Politikailag természetesen borzasztó kellemetlen az, hogy ha egy miniszterelnök olyan rendőrfőkapitányra bizza az eset kiderítését, aki maga is benne van a bűnben, de ezt csakis a mi viszonyainkkal és Nádosy egyéniségével nem ismerős külföldi ember szívesen tudná be a miniszterelnök terhére, de a vizsgálatot ismerő ember nem. Ennám leginkább az a rész hatott, ahol azt magyarázza meg Bethlen, hogy amikor neki át év óta egészen titkos és félig titkos, megengedett, és meg nem engedett irrodia akciókkal tuatszattal kellett foglalkoznia s amikor neki a hírheterű hírek főmegért suglák minduntalan a fülébe, ő bizony joggal elvezethette azt az élénk érdeklődést egy ilyen újabb hír iránt, ami, sajnos, az alkotmány bizony katasztrófáshoz közeledésével jár. Elég nagy jogerős az Bethlen István átvezetendők munkájára; nagyon helytelen az, hogy ezt néha súlyosítanak akarják, mert hisz ezzel az országot is karossítják. Bethlen Istvánnak annyit az érdeme öt év óta az ország körül, hogy ezt az egy tévedését teljes szívvel meg tudom bocsátani. Egy bizonyos, hogy ha a miniszterelnök marad, galatta fölött ílyesmí nem fog megtörténni, utódjának pedig mindent elől kellene megtanulnia.

Eckhardt Tibor:

— Bethlen grófnak az a beállítása, hogy a baloldali urak attól sem riadnak vissza, hogy Károlyi Imre gróf utján a fajvédők pártjánul is kongottassanak, továbbá, hogy „Károlyi utján programjuknak a szürke kormány programjának a fajvédőket is meggyezni kívánják”, nem állja meg a helyét. Károlyi gróf en is, Gombóis is nagyon jól ismerjük és rendkívül nagybecsűlő abszolút félrasszage miatt, amellyel meggyőződésű minden körül-mények között meg nem mondani. Egy tudom, hogy Károlyi gróf cikkének megírása előtt tárgyalt számos politikussal, de csupán információkat kért minden oldalról, ami teljesen leheto, cikke azonban egészenpedig saját álláspontját adja, amely függetlenül jöbízsmét és hazafias érzelmből fakadó. Bennünket egyrészt sem kell semmire sem rábírnunk, mert a mi álláspontunk kezdettől fogva az volt, hogy ha Bethlen az ország károsodása nélkül maradhat, akkor maradjon, mert nem volna kívánatos az ország érdekében, hogy nagy skandálumok közepette távozzék, de ha az ország károsodása nélkül nem maradhat, akkor menjen el idejében, inkább ma, mint holnap.

Almássy László:

Gróf Bethlen István rendkívül világos, logikus cikke valóságos memento az ország közvéleményének. Ismerem a magyar közélet vezetőférfait, akik között igen nagyveteráni emberek vannak, de azokat a kválitásokat, amelyek a jelen viszonyok között alkalmasak arra, hogy a pártot egységben megtartsák, külföldön az országot úgy, mint Bethlen reprezentálják, egy sem bírja olyan fokban közülök, mint Bethlen István. Végzetlenül esodálkozom gróf Károlyi Imre cikke fölött, aki döttem egy témaik föl, mint egy olyan orcos, aki nem látta, nem vizsgálta meg a betegyet, emek dacára diagnózist csinált és gyógyszereket rendelt. Károlyi Imre nem ismeri a frankügy hivatalos aktáit, a parlamenti vizsgálóbizottság vizsgálatainak adatait, emek dacára a frankügyből folyólag állapítja meg Bethlen István eljárássának téves voltát, mulasztását, felelősséget és az átmeneti kabinetben látja a gyógyszert, amely az ország baját meggyógyítja. Meggyőződésem szerint addig senki sem mondhat igazságot bírálattal a frankügyben, amíg a parlamenti bizottság munkálatait be nem fejezte, jelentését a nemzetgyűléshez be nem terjesztette. Sőt a kabinetnek a politikai felelősség elől való megtagadását jelentené, ha a bizottság működésének befejezése s a nemzetgyűlés határozatának meghozatala előtt politikai konvenciókat vonnának le. Ugy az államfő is a kormány, mint a párt között teljes mértékben megvan az összhang s így gróf Károlyi Imre cikke csak egy, a közéletben szerepet játszó férfi nyilatkozatának tekinthető, amelynek — meggyőződésem szerint — az ország érdekében előnyös hatása nincs. Teljesen átérzem gróf Bethlen Istvánnak a cikke végén tett arra nyilatkozatát is, hogy emberfeletti munkája és farsadságért embertársai és polgártársai részéről csak főviskószorban volt része, de emek dacára küzd a nemzetért, saját becsületéért, mert Magyarországon teljesen igaz az, amit Herceg Ferenc mondott, hogy „mi csak haláluk után tudjuk megbecsülni nagy emberünket, ezért cagnak a világ legutolsó népe”.

Rupert Rezső:

— Bethlen gróf cikke számlalmas próbálkozás és bár emberileg érthető és megható a védekezés, cikke mégsem egyben, mint arra a lehetetlen feladatára való vállalkozás, hogy a megfőrtét és befejezett tények erejét megismerésse. A miniszterelnök nem illetékes, hogy a maga ügyében bíráskodjék és demagógiánál egyébnek nem tartom, hogy a nagy katasztrófát így akarja megfélni egy köze és Vázsonyi, illetve Károlyi gróf közlő folyó pörnek. Csak saját mellősségét sérti, hogy védekezésébe egyéni érzelmi szempontokat is kever és nagy bajában nem egészen lojálisan és nem egészen hűsösen szolidaritást akar létesíteni a maga személye és a kormányzat személye között. Ezt a kérdést nem híralva, hanem az erkölcsi és politikai felelősség kérdésének megoldásával kell, sőt kellett volna már régen elintéznie, ha az ország sorsát előbbreválonak tartja, mint a magát.

Perényi Zsigmond báró:

— Az hogy Károlyi Imre gróf cikkét közzétette, a hírlapok nem változat. Most éleken portrakötők a cikkben foglaltak. Meg kell állapítanom, hogy clegg keső. Már régebben kellett volna a saját információt az ügyről kapcsolatban mindarról, ami közérdekű. Nyilvánosságra kellett volna jutnia mindannak, amit végére is eorról az ügyről a nyilvánosságnak meg kell tudnia. Hogy a parlamenti vizsgálóbizottság előtt kevesebbet mondottam-e el vagy többet, mint amiről

Szenzációk hete a Városi Színház műsora!

Hétfőn, február hó 8-án, este 9 30 órakor a világhírű japán enekeső

Teiko Kiwa bucsufőlépése:

Pillangó kisasszony

Kedden, február 9-én, este 9 30 órakor **Ólschowska Mária, Németh Mária és dr. Schöner,** a wieni Staatsoper igazgának vendégfőlépével:

A TRUBADUR

Szerdán, február 10-én Szombaton, február 13-án Vasárnap, február 14-én

200 cigányzenész hangversenye **KISS FERENC** magyar dalokat énekel

1000 év **1000 év** enekes történet, szimfonia

Pénteken, február 12-én

Németh Mária főlépével PARASZT BECSÜLET Németh Mária hangversenye

Csütörtökön, február 11-én

HAJDUK HADNAGYA

Kényszerkölcshönt napi áron átvessz, hatraleköt adóhivatalnál befizet, nagyobb tételeket vidéken is **DUKUSZ ES TÁRSA** bankháza V. Nádor-utca 21. Telefon: 67-83

VÖRÖS MALOM (MOULIN ROUGE)
A Fővárosi Operettszínház épületében. Telefon 47-97

THOMPSON
A NÉGER CARUSO

7
FLORIDA
kiváló erőkből összeállított fuvós **JAZZ-BAND**
Tánc kezdete 11 órakor
Minden esütörtök, péntek és szombaton nyitva reggel 5 óráig

Károlyi Imre gróf cikkében említést tett és egyáltalában arról, hogy mit vallottam, — nem beszélhetek. Amennyiben Károlyi Imre gróf *cikkje után a parlament bizottság szükségessé tartja azt, hogy a bizottság előtt elhangzott eddigi vallomásaim kiegészüljenek vagy megmagyarázassanak, úgy készséggel állok ismétlen a parlament bizottság rendelkezésére és újabb vallomást fogok tenni.* De — ha szükségesnek tartják — rendelkezésére állok az ügyességnek vagy a bíróságnak is.

Friedrich István:

— Néztem szerint Bethlennek távolról sem sikerült a Károlyi gróf cikkében felsorolt tényállásokat megcáfolni. Az a háttér, amelyet a miniszterelnök az ellenzéki akcióról fest, nagyon is romantikusnak látszik és azt a benyomást kelti, hogy Bethlen gróf teleteljesít akar szolgálni a közvéleménynek, holott mindenki azt várja tőle, hogy végre a frankügyet leplezze le, főleg politikai vonatkozásaiban. En arról, hogy az ellenzéki akció mögött mint vezér Vázsonyi Vilmos állana, sohasem hallottam, sőt éppen ellenkezően, azokon a megbeszéléseken, amelyeken résztvettem, mindig Vázsonyi volt az, aki a szenvedélyeket mérsékelte és amellet volt, hogy ez a szerencsétlen ügy minél kisebb lármával likvidáltsék. Természetes viszont, hogy ő is mindig azon a véleményen volt, hogy a politikai konzekvenciáknak nem maradhatnak. En Bethlen ellenlevéle dacára még mindig azon az állásponton vagyok, hogy minél később vonják le a politikai konzekvenciákat, annál szélesebb medret ás az ügynek, mert ennek a szerencsétlen huzavornának csak katasztrófa lehet a vége. Aki ezt nem látja, vagy nem akarja látni, annak nincs politikai „blück”-je.

A legitimitisták

álláspontját *cikkek helyén* a következőkben ismertették *A Reggel* munkatársával: — Bethlen elke mindenesetre azt bizonyítja, hogy ragaszkodik a hatalomhoz. Károlyi grófnak azt az állítását azonban, hogy a frankügyet, mivel az egész hamisítási akció kormányzása alatt és részben hibájából történt, nem likvidálhatja, a miniszterelnök cikke nem tudta megdönteni. A helyzet tehát az, hogy a miniszterelnök nem alkalmas a frankügy likvidálására és a helyzet szanálására.

Peyer Károly:

— A miniszterelnök nyílt levele *hátragyú elbizakodottságot* árul el, mert hogy nem maradhat kormányon, azaz — azt hiszem — ő is tisztában van.

Szabó Sándor:

— Véleményem szerint föltétlenül szükséges volt, hogy Bethlen miniszterelnök végre megszólaljon, mert a frankügy pertraktálása eddig egyoldaluan történt. A miniszterelnök cikke foglalkozik ugyszólván minden fölmerült kérdéssel és éppen ezért arra számított, hogy most már a közvélemény is tisztában látja a helyzetet és nyugodtabban fogja bevárni a frankbizottság munkájának befejezését, amely most már nem fog sokáig várni magára. *Véleményem szerint ugyanis a bizottság jelentése a jövő hét elejére el fog készülni.*

Baross János:

— Bethlen miniszterelnök le akarta rombolni Károlyi gróf vádjait. *Nem sikerült neki.* De különben is, most nem arról, nem a miniszterelnök személyéről van szó, hanem arról, hogy a Bethlen-kormány az adott helyzetben alkalmas-e az ország képviseletére bejárni és kifelé?

A helyzet az, hogy súlyos belső és külső politikai konfliktusok fenyegetik az országot és mindezek elkerülhetők, ha más kormány kerül hatalomra. A frankhamisítás ügyét seami esetre sem szabad mellékvágyára engedni és nem szabad megfelekedni arról, hogy itt Albrecht-puccs készült, királypropagandára, választási kampányra és sajtóciklokra kellett a pénz.

Bessenyei Zénó:

— Minden állásfoglalás és nyilatkozat döszertitlen és fölösleges mindaddig, amíg a frankbizottság beszámolója a Ház előtt nem fekszik. *Nagyon esodálkozom tehát a most megválaszoló idegességnek, amikor a kormány felelőssége szempontjából mindenki levonhatja majd — pro vagy contra — a végső konzekvenciákat, ha a bizottsági akták a Ház asztalára kerülnek.*

Fábián Béla:

— Csak egy szóval felelek: gyöngye.

Ernszt Sándor:

— Bethlen István gróf miniszterelnök természetesen szokásához híven nagyon élesen és világosan fejezi ki mondánivalóját. Látni lehet, hogy utolsó lehetéleg megküzd a helyzettel. *Bethlen személyével kapcsolatban legfőkébb arról beszélhetünk, hogy egy és más dolgot a frankügyben nem teit meg olyan gyorsan. mint ahogy ezt lehetne volna.* Egyébként nem látom a miniszterelnök fölelőssége vonatkozását. Természetesen végső szavunkat akkor fogjuk majd ebben az ügyben kimondani, ha a vizsgálóbizottság aktái előttrünk fekszenek. Nagyon meglepő és értékes, amit ellenfeleink taktikájáról mond a miniszterelnök. Mi lehetlenségnek tartjuk, hogy poli-

tikusok és újságírók kényük-kedvük szerint barmít elmondhassanak büntetés nélkül. *A frankhamisítók bűnhődniük kell, de bűnhődniük kell azoknak a politikusoknak és újságíróknak is, akik a mostani időkben olyan sokat vértettek a haza ellen.* Külpolitikai szempontból a helyzet az, hogy prekkipált véleményekkel állunk szemben. Csak azt hangsúlyozhatom, hogy hidegvér és nyugalom és akkor kifelé is rendezhoznunk mindent. Arra vonatkozóan, hogy Bethlen miniszterelnök az események után megmarad-e helyén, természetesen ebben a pillanatban konkrét formában nem válaszolhatok. Meqlátjuk a további eseményeket és azután majd beszélhetünk erről is. Azt mindenesetre ismétlen hangsúlyozom, hogy Bethlen egyes kérdésekben nem volt elég óvatos.

Beck Lajos:

— Bethlen cikkének legerősebb része, nézetem szerint az, amely az utóbbi időkben fölmerült puccs- és rémhírekre való tekintettel kijelenti, hogy a miniszterelnök elegendőnek tartotta azokat a lépéseket, amelyeket a frankhamisítás első hírére megtett. Bethlen gróf védekezésének Achilles-sarka viszont, hogy arra a Nádósyra biza az ügy kivizsgálását, akinek az ügyben való részvételére már fölkiálták a figyelmezt. A kérdés megoldása ma már eskis az egységesség front megalkotásával képzelhető el, amely pártkülönbség nélkül állapodna meg egy, az egész nemzet közvéleményét megnyugtató elintézési formában. Az egységesség front megalkotásának módja pedig véleményem szerint egydől az, hogy tekintettel a válság súlyosságára, az ellenzék Annyai Albert gróf részéről olyan alakulatban tömörül, amely a kormánypárttal szembenálló magyar közvéleménynek egységess kifejezését juttatja a külföldnek is tudomására.

A kormányzó, József főherceg, Bethlen miniszterelnök s a Budapestben akkreditált diplomáciai kar jelenlétében tartotta meg Berzeviczy Albert a Nemzeti Kaszinóban az idei Széchenyi-beszédet

(*A Reggel tudósítójától.*) Vasárnap este tartotta meg a Nemzeti Kaszinó 57. Széchenyi-lakomáját. Az ünnepélyen mintegy 200 kaszinótárog vett részt, akik négy hosszú asztalnál foglaltak helyet. A kormány tagjai közül Bethlen István, Palkó, Csáky jelentek meg. A Budapestben akkreditált diplomaták közül megjelent: Sir Barclay Colville, Breniano Tirador, Calice Ferenc gróf, Durini di Monza Ercole gróf, de Gracia Real vicomte, Levctsov-Werner, Michailovszki Zsigmond, Ridvanog Oglou Husrev bey.

A főhelyet az ünnepély szónoka, Berzeviczy Albert foglalta el, aki előtt egy virágokból készült vörös-féher-zöldszínű halmon volt elhelyezve a Széchenyi-serleg. A szónoktól jobbra állt Horthy Miklós kormányzó, mellette József főherceg és gróf Apponyi Albert; tőle balra Albrecht főherceg és Széchenyi Emil gróf foglaltak helyet. A harmadik fogás után fölállt Berzeviczy Albert és elmondotta nagyszabású emlékbeszédét:

— Ezen a napon nagy alapított szemlének kisugárzásával igyeckszünk megvilágítani azt az utat, amelyen haladunk kell, miközben természetesen érvényesül a törökves, behizonyítani azt, hogy

Széchenyinek utolsó kétségbeesett tette nem lehet célja ennek a nemzetnek.

Egy egyéni lélek, bármily becses legyen, váltathatik egy kétségbeesett tett áldozatává, ha az, aki életelját nem találja többé e földön, de

egy nemzet életét odadobni saját fái síncének jogosítja. A döblingi remete „Blick”-jében az osztrák abszolútizmus által elkövetett igazságtalanságokat így jellemezte: „Mi azt állítjuk, hogy velünk igazságtalanul, a legszivtelenebbül, a leggyalazatosabban bántak és meg vagyunk róla győződve, hogy a Nemzis szabadságunk, nemzetiségünk és testvérünk gyilkosait előbb-utóbb el fogja érni!” Hát vajjon

milyen mennydörgő szavakat talált volna az ő haragja.

ha azt az igazságtalanságot és kegyetlenséget látta volna, amit a világháborút befejező ugy-nerezett békekötés alkörtelt? Nekünk az elkövetett igazságtalanság tudatával szívünkben, tömkréve, lefogyverezve, ellenségektől környezve kell megtalálni azt az óuralmat, higgadságot, önértetet, bátorságot és erélyt, amely a házt

merész kockázatok és kalandok nélkül

egy jobb jövő felé vezesse. A mi nemzedékünk igazán nem boldogságra született, csak arra, hogy a lemondásból és önmegtagadásban mutassa meg hősiességét. Idezlek, Széchenyi István, támadjon föl a te szellemed közöttünk és legyen nem másodsor verlamuja, hanem másodsor újjáteremtője e hazának!

Az ünnepi lakoma illusztris részvevői már a beszéd alatt is többször kifejezést adtak lelkes éljenzessel tetszésüknek, amelyet a beszéd után viharos lelkesedés váltott föl.

Dumas: Három testőr trilógia

teljes magyar kiadása

I. rész: A három testőr

II. rész: Husz év mulya

III. rész: Bragelonne Vicomte
2 kötetben

A teljes ciklus 4 kötetben füzve ... 320.000

A teljes ciklus 4 kötetben félvászon kötésben . 420.000

A teljes ciklus 4 kötetben egész vászon kötésben 500.000

Részletfizetési kedvezménnyel is kapható minden könyvárusnál!

Dante kiadás!

Mindenütt kapható!

Báró Splényi Lászlóné ellen vasárnap reggel revolveres merényletet követett el a báróné titkárja

Az Astoriában történt a merénylet. — A titkárról kiderült, hogy egy szerelmes szobapincér, akinek a báróné tartozik

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap kora délelőtt különös merénylet színhelye volt az Astoria-szálloda. Az egész hotel korai csöndjében

egy idegen szobapincér ügyes trüffel fölfolakodott a szálloda III. emeletére s ott három revolverest tett báró Splényi Lászlónéra, akinek az egyik golyó a nyakába furdott.

A merénylet nyomban ezután egy palackot vett elő, amelyben állítólag ottlót strichnin volt s a mérget megitta. Az egész eset mögött

egy nagyvárosi regény

szenzációi rejlenek. Báró Splényi Lászlóné egyszerű hispolgári családból származik. Bejelentés alapján azt írja magáról, hogy 27 éves, édesapját Oláh Gábornak, édesanyját pedig Szabó Teréznek hívják. Alig párásztendős gyermek volt a szép, fekete hajú, fekete szemű Oláh Irén Gizella, amikor tönkrement szülők kíváncsítottak Amerikába, míg őt a hepc-lupás VIII. kerületi Kőrös-utcában magához fogadta a 9-es számú ház házmesternője, Szupánszkyné, Igy

a házmesteri lakásban nőtt föl a kis Oláh Irén.

Amikor 6 éves lett, akkor az ugyanebben a házban lakó özegey Adler Józsefné vette magához. Egy szoba-konyhás lakásban, petróleumlámpa mellett, szoborok között nőtt föl és nagyon szép leány lett Oláh Irénből, aki, hogy 20 éves serdültségét látszathassa, elment keresni, nyomdászleány lett. Tíz évvel ezelőtt

a esinos nyomdászleány férjhez ment báró Splényi Lászlóhoz,

aki akkor postai számellenőr volt. Két gyermekük lett, az idősebbik, aki most 5 éves és Gézának hívják, most is özegey Adler József-nél lakik. A fiatalabbik, Irénke, nagyszüleitől van, mert

báró Splényi László néhány évi házasság után elvált a szép Iréntől, kilépett a postától is és most ismeretlen helyen tartózkodik,

állítólag Párisban él. Báró Splényi Lászlóé, aki most molett, szép fekete asszony, elegánsan öltözködik és állandóan szállodában lakik. A múlt év októberében az Erzsébet királyné-szálloda költözött. Ebben a szállodában volt szobapincér a 20 éves Szóke Sándor, aki azelőtt a Gellért-szállodában működött és mesterségét Párisban is gyakorolta. A esinos fu — amint a szállodában mondják — nem nagyon nézett a szép asszonyokra, de amióta a báróné ott lakott, amint szabad ideje volt, sietett be a báróné szobájába. A báróné január 30-ig maradt a szállodában és ezután hirtelen elköltözött onnan.

Ez esemény után a szobapincér úgy viselkedett, mint a farképnél hagyott szerelmes.

Naponta többször szaladt a telefonhoz, mindig az Astoriát hívta és a esokott telefonfülkéből haves vitatkozás és szemrehányás igazított hangján hallatszottak ki. Végül vasárnap Szóke már nem is jelentkezett szolgálati helyén a szállodában. Egész éjjel mulatott, lefejteti akart, mert amint föbbeknek elmondotta, sobasem volt oly szerelmes, mint most. A szerelmes pincér az átmulatott éjszaka után elkövette a merényletet.

Az Astoria-szállodában báró Splényi Lászlóné, amikor oda nagy eleganciával beköltözött, kioktatta a szálloda alkalmazottait, hogy

maíjd jelentkezni fog a titkárja, akinek azonban nem kell följönnie szobájába,

mert az utasításokat lemm fogja hagyni számára a portásnál. S valóban, míg lakott ott egy napig báró Splényiné, aki jóformán egész nap nem tartózkodott otthon, megjelent egy fekete télikabátos, fess fiatalember, a titkár:

A báróné minden nap üzenetet hagyott titkárának, hogy hol ebédel vagy hogy melyik kávéházban várja.

Azokban, ugy látszik, a bementett helyeken a "titkár" sobasem találta meg a bárónét, aki került a találkozást. Erre a titkár, hogy mégis

fölmeheessen a szállodába, trükköz folyamodott. Vasárnap reggel egy hordárral együtt jelent meg az Astoriában és hogy fölengedjék a báróné szobájába, odaszólt a portásnak:

— A báróné esomáját fogjuk elvinni! — mondotta és mintegy igazolásul rámutatott a hordárra. Amint a lépcsőn fölhaladtak, előre-küldte a hordárt, aki kezében egy levéllel kopogtatott a báróné ajtaján. A gyanakvó Splényiné csak akkor nyitott lementerűt, mint amikor meglátta, hogy hordár áll kiint levéllel. A fiatal asszony a hordárt nem engedte be a szobába, csak a karját nyújtotta ki a levélért, de

ebben a pillanatban a hordár hátramögött figyelő titkár igazotian ellékte a hordárt, fölkézelt befökte a szobáját s ugyanebben a pillanatban hangos skitozozás és három revolverdörrenés hangzott el egymásután.

Mindöz oly gyorsan pergett le, hogy amikor néhány szállodai alkalmazott a lövészek zajára elősietett, a hordár már nem volt ott, a báróné részös nyakkal fekött szobájában, ahol egyik kezében revolverrel, másik kezében egy zöld palackkal ott kopogott egy fiatalember. A halálrafejt báróné esukhamar visszanyerte eszméletét és rémülten süttögte:

— Tárolítsák el ezt az embert azonnal, mert megöl.

A fiatalember pedig csak emyit mondott:

— Hirtelölök a mentöket,

én is megmérgeztem magamat.

Rövidesen meg is érkezték a mentök, akik megállapították, hogy a három lövés báröl csak az egyik talált s ez a golyó is egy esultiméternyire megakadt a bőr alatt. Mindkettöjüket a Rökös-kórházba szállították. A főkapitánysegéd részösdr dr. Lehoczky Tivadár rendör-fogalmazó hallgatta ki a két sérültet a Rökös-kórházban. Itt természetesen kiderült, hogy

a "titkár" Szóke Sándor, az Erzsébet Királyné-szálló szerelmes szobapincére.

Szóke Sándor egész vasárnap hisztérikus görösköben fekött a kórházi ágyon s föttére vonatkozásban semmit nem akart elárulni. Báró Splényiné déltáron már mosolygott a 18. számú kórteremben s az esztről A Reggel tudósítójának a következőket mondotta:

— Tartozom 7 milliót Szóke Sándornak, nincs mit tagadni. Ö fötette ki helyettem az Erzsébet Királyné-szállodában a szobaszámát is. Tudom, hogy szerelmes volt belöbe, de

eskiüszöm, nem volt közöttünk semmi.

Hisz éppen azért, mert túlságosan fölakodó volt, költöztem el az Astoriába. Külömben tartozasom fejében eszkereket és drága ruhákat adtam zálogul öskérének.

Egyébként, amikor az ügyben nyomozók megkérdezték a Rökushan fekövó Splényinétöl, hogy miöl el tulajdonképen és miöl lakik szállodában, a báróné pattogva felelt:

— Ezt a kérdést kikérem magamnak.

Páll József

Anglia és Olaszország titkos szerződést kötöttek?

MacDonald szerint a megegyezés Franciaország rovására történt

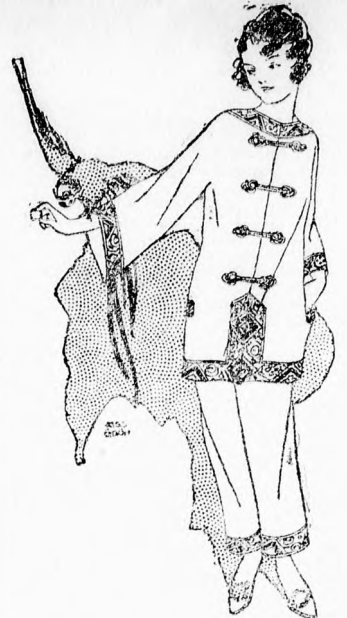
Páris, február 7.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Egy francia lap munkatársra beszélgetést folytatott MacDonalddal az angol-olasz pénzügyi esgyeménnyel. MacDonald szerint ez az esgyozaseny az Angliával szemben fömálló olasz tartozásnak valóságos förtelést jelent. Ilyen rossz megállapodást

esakis titkos szerződéssel kapcsolatban lehetett kötni. Hogy ezek a titkos megállapodások mire vonatkoznak, pontosan nem tudja, de sejt, hogy Moszkuröl és a Földközi tengerre vonatkozó olasz igényekről volt szó. Valószínűnek tartja, hogy

Anglia és Olaszország megegyezése Franciaország rovására történt.

185.000 koronás Crépe de chine Kombiné-hét

a megnagyobbított

Fischer Áruház selyemosztályában

A finom anyag, izléses színárnyalatával összhangzó esipkegarnitúrával dacára kitünö minőségének, esakis e héten ily ölesö.

A női és férfi selyem-alsóruhák nemcsak azért divatosak, mert szépek, hanem mert tartósabbak és előnyösebbek a régmódi fehéremüeknél.

Pyjama, ing, ingnadrág, hálóing, negligé, szobkendö, férfi házikabát készítésére kiválóan alkalmas sima és mintázott nyersselymek, pongik, crépe de chinek, damast brochék jó minőségekben, kivételes ölesö árakon, nagy választékban.

Esipke osztályában

esak e héten

finom valenciennes esipkék és betétek, selyem fehéremüekre met-ként

K 2.500-tól följebb

Szalag osztályában

esak e héten

sima, fehéremüvállszalag pasztel-színekben, különbözö szélességben

K 1.500-tól kezdve

Maradék osztályában

esak e héten

esipkefüggönymaradékok, méteráru 115 cm szélességben, méterenként

K 25.000-tól följebb

Divatos rojtos vállkendök

Kirakatainkban hétröl-hétre láthatók a legújabb divat művészies változatai

FISCHER SIMON ÉS TÁRSAI R.-T.
BUDAPEST
V. KER., BÉCSI-UTCA 10. SZÁM

Versenyen kívül!
Valódi perzsaszönyegeket
az előrehaladott idény miatt **bárkinél ötszöbbon**, a renies árakból **25% engedménnyel** szállít
ABBAS ALY, IV, Váci-utca 21. I. em.
Szabad megtekintés vételkészszer nélkül!
Vámelőjegyzési rakár. Telefon 15-60

F O HAVOC F I L
X MOZGÓKÉP-OTTHON M

Ma délelőtt Rába kihallgatásával folytatják a frankhamisítás nyomozását

Windischgrätz herceg sántit a fogházban és semmit sem mond a titokzatos Schulzeröl

— Chaim fordulása. Most biblikus esudóknak vagyunk látói s meglevőnek a két testamentum legendái amúli szemünk előtt. Az írásban olvassuk, hogy miképen lett Saulusból Paulus, jelenleg pedig ennek a főmenyének párhuzamát közvetlenül élvezhetjük abban az éjelen folyamában, amely *Chaimból híhü és fajtsza Hansot vagy Gusztávot, vagy mit tudom én, mi a Schultze igazi neve, demike a Chaimból tiszteletreméltó hazafi alakit.* Amíg Chaim volt, addig rut anyagi érdeklő, valószagos zsidó fítkával f ugratta be a főkapitányt és a herceget, hogy frankót hamisítsanak. A maiv hazafiak beugróttak Chaimnak, mert tudni kell, hogy az erkőlesten zsidó mindenre rá tudja venni a konstruktív erkőlesü fajvezéreket. Hőfőleg nem mindenre, mert abba példaul, hogy a forró kályhát megőlejték, abba nem ugratta volna be őket semmi Chaim, akki meg is elégedett annyival, hogy a negyven-százalékos honfíbbá ugrathatta be őket. Am most egyre *gyanusobban* alakul kifelé a Chaim fordulása s már-már bizonyos, hogy ez a *Chaim nem is Chaim*, hanem Hans, vagy Gusztáv, vagy hogy is hívják a horogkeresztes leventét s ha végkép kisül, hogy Schulzto nem amaz Azrak törzsből való, akki tineset viselnek, hanem amazokból, akkinek törzsből Czura professor is való, akkor látni fogjuk, miút válik a *destrukció konstrukcióra* és hogy lesz Schulzéból, aki Chaim korában minden bajnak oka volt, *fajshulzto korában az internacionális nacionalizmus mártíra*, akki a beugratást ugyanaz a tisztele illet, miút a beugratást svabokat s akki akaszófia illetéti volna, ha ugyanezt mint Chaim meri vala nyúlni.

— A valorizációs törvényjavaslat egyelőre lekerül a napirendről. *A Reggel* már a múlt héten rámutatott azokra a súlyos komplikációkra, amelyekkel a valorizációs törvényjavaslat bizottsági és parlamenti tárgyalása jonyegelt. *Bad János* pénzügyminiszter éppen erre való tekintettel elhatározta, hogy javaslatának tárgyalásához egyelőre nem vágaszódk és a javaslat legfontosabb részét, amely a *magánítésviselek nyugdíjára* vonatkozik, külön törvényjavaslat formájában terjesztette a nemzetgyűlés elé. Ezzel a törvényjavaslatot holnap délutánt foglalkoznak az érdeklőpöcsötek a pénzügyminiszterumban és a holnapj anket állásfoglalása után a parlament pénzügyi bizottságát hívják össze a javaslat tárgyalására.

— Gyulai Pál emléke. A *Kisfaludy-Társaság* vasárnap délután díszközgyűlést tartott, amelyen *Gyulai Pál* emlékének áldozott. *Vargha Gyula* megnyitója után *Fojnitski Géza* emlékezett meg a halhatatlan költőről és kritikusról, majd *Papp Ferenc*, *Szász Károly* és *Angyal Dávid* olvasták föl értekezéseiket Gyulai Pálról.

— Miket beszélnek Károlyi cikkéről? Az a nagy föltűnést keltő cikk, amellyel *Károlyi Imre gróf* oly robbanásszerűen ugrott a politikai arém középpontjába, első pillanatban azt a látszatot kellette, mintha a gróf részéről csak egy hírtelen gesztus lenne. Politikai körökben azonban ezt senki sem hitte. *A Reggel* értéslése szerint ugyanis, amőta a frankügycrítást vált, Károlyi Imre gróf aktíve bekapcsolódott a politikába, amennyiben a különböző pártok vezéréivel érintkezést keresett és főliük információkat szerezett. *Alig van politikai párt, amelynek valamelyik képviselőjésével ne beszélt volna.* A gróf először pontokba foglalta azokat a politikai híbakat, amelyekkel — szerinte — a miniszterelnök elkövetett s a pontok alapján memorandumot szerkesztett, amelyet illetékes helyen benyújtott. Koncepciója az volt, hogy a kormányzó hallgasson meg néhány olyan politikust, akki minden kétséget kizáróan az események fölött állanak, tehát pártatlan emberek véleményét hallgassa meg a kormányzó. A gróf ez előzmények után cikkét eredetileg a kormányhoz küszálló „*Budapesti Újlap*”-hoz vitte s csak azután került a cikk a „*Pester Lloyd*”-hoz, amely a cikket beközölte.

— Parlamenti bizottságot küldtek ki a berlini ügyészség szerepének megvizsgálására. Berlinből telefonálja *A Reggel* tudósítja: A porosz tartománygyűlés elhatározta, hogy a politikai ügyek alatt elkövetett gyilkosságok megvizsgálására kiküldött bizottságot („*Femeauschuss*”) annak vizsgálattal is megbizta, hogy a berlini ügyészség milyen magyartást tanusított ezekben a gyilkossági pörökben.

(*A Reggel* tudósítójától.) A *Banque de France* és a *Surété Générale* Budapestten időző megbízottai a vasárnapot azon terjedelmes jelentések elkészítésére használták föl, amelyekkel a frankhamisítás bünyűgy egyhetes pótnyomozásáról számolnak be Párisban. *Kihallgatások vasárnap egyfőttalában nem voltak.* Az anyag, amely föllógozásra vár, nagyon terjedelmes, annak ellenére, hogy

a pótnyomozás nem hozott szenzációs eredményeket.

mert eddig tulajdonképen csak a bankjegyhamisítás technikájáról ad tiszább képet. Szombaton a késő délutáni órákban hallgatták ki a pestvidéki ügyészség fogházában *Rába Dezsőt*. Ez a kihallgatás, amelyről egyes vasárnapj lapok azt írták, hogy Rába mindenről föredelmes vallomást tett és pontos föllógozásokat adott, szombaton nem ért véget, sőt a leglőnyegesebb kérdésekre vonatkozólag még meg sem kezdődött. Eddig csak olyan dolgrokról kérdezték ki, amelyekről már ezeltől is vallott, de

Rába kihallgatása a legfontosabb kérdések fölől csak ma reggel fog elkezdődni.

Rába szombati kihallgatását azért szakították meg, mert a pótnyomozás résztvevői mindnyájan nagyon fáradtak voltak a minden nap késő éjszakába nyúló, 10—12 órai munkától. Ennek az egyhetes fárasztó munkának eredménye a bankpörés föllógozása és a frankhamisítás technikájának tisztázása mellett az is, hogy

sikerült a titokzatos Schulze személyére vonatkozólag bizonyos adatokat szerezni.

Még nem biztos, hogy valóban ez az igazi neve, de megállapítást nyert, hogy az állítólagos Schulze *Bajorországból került ide, sokáig dolgozott a Térképészeti Intézetben és ő avatta be a frankhamisítás titkába az intézet félrevezetett, meglővedt műszaki személyzetét.* Ugyanezsek megállapították, hogy ez az ember, aki

német fajvédők körökkel szoros összeköttetésben állott,

nem azonos *Erzberger gyilkosával*. Vasárnap a főkapitányságra berendelt detektívcsoportok végigjárták ismét az összes szállókat, de Schulzere vonatkozólag, akiről tudják, hogy egyidőben a *Metropole*, majd a *Royal*-szállóban lakott, ezen az uton újabb nyomokat találni nem tudtak. *Sokkal többet vár a rendőrség Rába Dezső ma délelőtt folytatandó kihallgatásáról, mert Windischgrätzten kívül Rába tud leglőbb föllógozást adni Schulzeröl.* Windischgrätz herceg szombati délelőtti kihallgatásán Schulzera vonatkozólag minden föllógozást megtagadott. Akik a herceget letartóztatása előtt látták, azokat meglepte, hogy

Windischgrätz ballábára föltűnően sántit és régi szokásától ellérően, egyáltalán nem olyan böhesdőt, mint azeltől.

Windischgrätz kihallgatása során, amely alig 15 percig tartott, úgy tett, mint ha nem értene franciát és minden esetben megvárta, hogy *Bénaud* rendőrtanácsos magyarul fordítsa a franciák által fölített kérdéseket. A pótnyomozás a mai nappal fordulóponthoz jutott, mert

ha Rába kihallgatásán ugyanezsek elzárkózna az elől, hogy Schulzera vonatkozólag részletes vallomást tegyen, akkor a pótnyomozás kedden vagy szerdán minden komolyabb siker nélkül véget ér.

A magyar-francia rendőri bizottság Rábán kívül ma még *Háits Dezsőt* és *Kurz Sándort* fogja kihallgatni a pestvidéki fogházban. *A Reggel* munkatársa érdeklődött azért, hogy a franciák hogy vannak megelégedve a pótnyomozás eredményeivel, azonban a francia megbízottak minden nyilatkozat elől elzárkóz-

tak és arról sem voltak hajlandók föllógozást adni, hogy

mi történik abban az esetben, ha a pótnyomozás nem járna azzal a sikerrel, amelyet Párisban várnak?

Erre vonatkozólag teljesen beavatott helyről a következő információkat kaptunk:

— A pótnyomozás sikertelensége esetén francia részről mérlegelni fogják, hogy mi az oka az eredmény elmaradásának és a francia kormány ehhez képest teszi meg intézkedéseit. Ezidő szerint a francia kormány várakozással tekint a nyomozás fejleményei elé. *Clinchant* francia miniszter szombati rövid látogatása *Bethlen* miniszterelnöknel

nem új diplomáciai lépés volt a frankhamisítási ügyben, de alkalmas szolgálat arra, hogy közvetlen és barátságos formában a most folyó pótnyomozás eseményeiről beszéljessenek.

— Az ellenzék ma esti értekezletén foglalkozik *Bethlen* cikkével. A demokratikus ellenzék pártok *hétfőn este értekezletre ülnek össze*, hogy a miniszterelnök vasárnapi cikkével foglalkozzanak és megállapítsák, hogy hol és milyen formában vádaskoljanak a miniszterelnök és támadására.

— Vasárnap öngyilkosságok. *Szirt Pál* 24 éves börtömszűnes a *Ferenc József*-hidról öngyilkossági szándéklóla a *Dunába* ugrott. A halászkok azonban még idejekorán kimentették. Az öngyilkos *fiatalembert* a mentők a *Rökus*-kórházba szállították. — *Barát János* 31 éves rokkant *kövességed* a *Lánchidról* kísértele meg az öngyilkosságot. A parton tartózkodó hajósok azonban őt is kimentették. Előállították a főkapitányságra, ahol előadta, hogy azért akart meghalni, mert már hónapok óta nincs munkája és elkövetheletlen nyomorban leegődött. Miután kijelentette, hogy ha kiengedik, ismét öngyilkos lesz, saját érdekében őriztebe vették. — A Szűveség-utca 26. számú ház pincéjében *Erzberger Károly* 50 éves mazeló fölkasztotta magát. A ház lakói idejekorán észrevették és levárták. A mentők súlyos állapotban a *Rökusba* vitték. — Vasárnap este a *Rákóczi*-uton a sikeken botorkált *Wiesz Gyula* 42 éves állásfűkűli ember. Egyszerre csak a sikek között lefeküdt. A rendőr észrevette és mielőtt valamelyik kocsi elgázolta volna, kimentte reszesztelmes helyzetéből. Beviszte a főkapitányságra, ahol a rendőrorvos megállapította, hogy etmebeteg. A lipótmezei kórházba vitték.

— Elfogták a vasuti tolvajokat, még mielőtt lophattak volna. A Nyugati pályaudvaron szolgálatot teljesítő detektíveknek föltűnt két fiatalember, akik állandóan az utasok közé furakodtak és föl-és leugráltak az indulásban levő vonatokról. Igazolásra szólították föl őket, amire kifűnt, hogy mind a kettő már többszörösen büntetelt betűrő. Megállapították azonban, hogy elfogatásuk előtt még nem sikerült senkit sem kifosztaniok. Az egyik fiatalember, *Zaka László* 21 éves foglalkozás nélküli egyén, amikor a rendőr az őrszobára kíserte, menekülni próbált és csak hosszas hajszá után sikerült ismét elfogni. Ugy őt, mint fűrsájt, *Hoesz Imre* 24 éves fiatalembert, őriztele vették.

— Az urkőzőség színház után a *Vörös Malom* helyiségét keresi föl a *Fővárosi Operettszínház* épületében, ahol az igazgatóság egy érdekes újítást honosított meg. Ugyanis kiváló magyar örököl összeválogatott fűvés jogszaband szórakoztatja az igazán világvárosi látványosság-zsamba menő helyiség közönségét. Minden csütörtökön, pénteken és szombaton reggel 5 óráig nyitva.

Véto férfiaknak a fertőzést
Megakadályozza
Kapható: Patikákban, Pharmacia

a kamat bármily fedezet mellett
1% MEZEY-BANK IV. Magyar-utca 3 (Kossuth János-u. sarok)

Könyvkötészet tanfolyamot nyitottam
műhelyemben: IV. Régi posta-utca 7-9, főemelet 9. sz.

GALLÉROKAT

frakk mellényt új eljárással 8 óra alatt is kifogástalanul tisztít

A vidék részére külön póstaosztály

„Király” gőzmosoda, kelme-festő és vegytisztító
IV. Magyar-utca 6, V. Hálvány-utca 23
VII. Király-utca 15, VII. Dohány-utca 20
Telefon: 191-33

Ugyanott a legkiválóbb vegytisztítás és kelme-festés.
Az új tisztítási eljárás folytán a gallérok háromszor annyit ideig tartják meg épségüket, mint eddig.

Végső búcsú az operettől

Levél a szerkesztőhöz

A világon mindennek van elje, közepe és — vége.

Erre az én kis operettvilágomra is ráborított most a szemfedő!

Nem szeretnék nagyhangzú és szentimentális szavakat használni. — egyszerűen, őszintén megmondom, hogy *jáj a szívem*, *nagy szerelmi mindazért a gyönyörűért*, földöntúli szépért, ami eucem az operettszínpadon ért és amivel rengeteg évekig elárasztották. Imádom az operettet. Amíg élék, mindig azt a helyet fogja elfoglalni a szívemben, amelyet egy anya szívében foglal el a legkedvesebb gyereke. Könnybe-lábad a szeme, ha ráérez. Most úgy érzem,

végleges bennem az elhatározás, hogy nem játszom többé operettet.

Az oka nagyon egyszerű *Meg akarom menteni az életemet* és meg akarom tartani magamnak az egyetlen, igaz, becsületet, nagyszerű Barátot. Az egyetlen. Az őszintét. A Közönséget. Nem érti? — Megmagyarázom. *Az operett, az boldog embereknek való műfaj*. Derű, könnyedség, rózsás könnyelműség, gondatlan nevetés, csak a fölületlen táncoló, lenge grácia kell hozzá.

Égett embernek nem való.

Az én egyetlen menekvésem a köngörtelen élet elől a munkám, a mesterségem és a lista, szent hitem, hogy csakis úgy lehetek boldog, ha ehhez jól maradok. Az én nagyon magányos életemnek az egyedüli támasza, védelmezője, igaz barátja — a színpad. Ha nem tudom magamat minden este jól kiélelni, kisírni, kinevetni, hogy úgy mondjam „kiélni”, akkor én egy nagyon szegény és boldogtalan ember vagyok.

Nekem nincs más öröömöm, mint az, amit a színpadon csinálók.

En ezért élek. Abban a percben, amikor már

Irta Fedák Sári

nem lesz meg, nem kívánok élni egy pillanattig sem. Ezért életmentés nálam, hogy *elhagyom a nagyszerű régi barátot, az operettet. Nem találom már benne teljes gyönyörűséget. Nem tud már megvigasztalni, ha jód a szívem. Nem tudja már fölemelni a lecsüggesztett fejemet*. Nem lehet benne nagyon halkán beszélni és keservesen sírni — *igazi könnyeket*. Nem lehet színésznek lenni. E nélkül pedig nincs tovább az élet. Ugy-e érti, amit mondani akarok? Mindezekért történik ez az ugynevezett

„operáció”

is. Tulajdonképpen nincs is rá szükség. Ha már eddig élhettem ezzel a rongy kis hanggal, elélhetnék ezután is. Na igen, de én most már nem akarok többé operettet énekelni, éppen ezért szeretnék — hangol. Szeretnék nagyon szépen, nagyon halkán, nagyon mélyen beszélni tudni. Szeretnék egy finom kis dalt gyönyörűen énekelni. Nem szeretnék örökké komikákat játszani. Most már az enyém az egész világszínadalom, lehet benne vélogatni, lehet kitombolni magam és játszani, játszani az önkívületig. Most már az enyémek a nagyszerű fiatal szerzők, akikkel passzió lesz új darabok rágódní és küzdeni. *Passzió lesz „igazi” színházat játszani, őszintén sírni és őszintén nevetni!* Mindezt pedig miért? — Most bevallom. Azért, hogy megtartsam magamnak az egyetlen, igaz, becsületet Barátot, hogy érdemes legyek a szeretetére, hogy öröme teljék bennem, hogy ne éressze el a kezemet soha, mert

ez az egyetlen, ami egyszóval tudja tartani ezt a széttépett kis életemet.

Ezért hagyom el az operettet és ezért hozom rendbe a járadt, rongy kis hangszáimát. Reparatura. Mint az autóbilknél, ha már sokszor kilométert szaladtak. Nálam, életmentés, kedves szerkesztő ur!

— Legitimista mágnások és az ebredők. Az Ebredő Magyarok Egyesületének válsága napok óta élénken foglalkoztatja a közvéleményt és a legutóbb már arról is beszéltek, hogy az EME főmaradását főbb legitimista mágnás bevonásával akarják biztosítani, akik Jankovich-Bécsán Endre gróffal az élükön átvennék az egyesület vezetését. A Reggel munkatársa beszélt ezekről a hírekről Eckhardt Tiborral, az EME elnökével, aki a következőket jelentette ki: — A mágnások részéről csakugyan mutatkozik érdeklődés az Ebredő Magyarok Egyesülete iránt és ezt az érdeklődést annál nagyobb örömmel látom, mivel azt hiszem, hogy a mágnások csatlakozása előnyre fog válni az egyesületnek. Főltér természetesen azt az esztét, hogy a királykérdést nem fogják megoldgatni, mert ahhoz minden körülmények között ragaszkodom, hogy a királykérdés felvetésével ne bontsák meg az EME egységét. Arról szó sem lehet, hogy a legitimista mágnások vegyék át az egyesület vezetését. A vezetőség közötti között ma egyformaszámban vannak legitimisták és nemlegitimisták.

— Tíz a főmesterműhelyben. A Hegedűs Sándor-utca 23. szám alatti főmesterműhelyben ismeretlen okból tíz ültött ki. A lüzhoz Kirschmann Árpád főzoltótiszt vezetésével a VI. kerület és a központi tűzország vonult ki, amely egy órai munka után elfojtatta a vészedelemet.

— Alarosz, jelmezes bolondestély a pesti Vigadóban farangsavasnap (február 14). Jégyc a „Színházi Élet”-nél és a nagyobb főzdekében.

— Sajtópörököt indít a Nemzeti Szövetség. A Magyar Nemzeti Szövetség vasárnap délelőtti választmányi ülést tartott, amelyen báró Perényi Zsigmond elnökölt. Báró Perényi elnöki megnyitójában azokról a támadásokról beszélt, amelyek az utóbbi időben a franküggyel kapcsolatban a szövetséget érte. Bejelentette a szövetségnek, hogy a rendőrség a Nemzeti Szövetség ellen lefolytatott vizsgálat szombaton este befejezte és semmi gyanúsítást nem talált. Elesen kélt ezután báró Perényi a fővárosi közigazgatási vizsgálat vezetőjével. „Szokatlan és elítélendő” — mondotta —, hogy a vizsgálatot vezető hatóság a vizsgálat befejezése előtt a fővárosi könyvnyomtatás utján olyan nyilatkozatot adott ki, amely a szövetség ellen hamis véleményekre és gyanúsításra adott okot.” Ezután báró Kaas Albert indítványára a szövetség elhatározta, hogy előterjesztéssel fordul a kormányhoz és fölhívja a kormányt figyelmét egy 1921-es törvényre, amelynek értelmében érvényesen és radikálisan lehet eljárni azon sajtóorgániumok ellen, amelyek a külföld előtt az ország hitelét rontják. Végül Majoros István igazgató jelentette be, hogy a szövetség két napig ellen a franküggyel kapcsolatos közlemények miatt sajtópört indított.

— A „M. T. L.” és az első hágal távirat. A Reggel múlt heti számának azon cikkében, amely Fass miniszternek a parlamentni vizsgálóbizottság előtt való megjelenését jelentette, *Életemzáró sajtóhába* esszont be. A közönmény szerint ugyancsak „Jankovichék letartóztatásáról december 15-én érkezett meg az első távirat a külügyminisztériumba és a Magyar Távirati Irodába.” A dátum helytelen: 15-ike helyett 19-ike a helyes megállapítás.

— Örültek az utcán. A József-körút és Baross-utca sarkán az őrszemes rendőr elfogott egy derékly meztelen férfit, aki föl és alá szaladgált, megállította a járőröket és zavatosan kiáltozott. Előállították a főkapitányságra, ahol azonban személynosságát nem tudták megállapítani. — A Váci-uton Szabó Ilona 31 éves háztartásbéli nő kezdett el dühöngeni. Az őrszemes rendőr fekézte meg, bevitt a főkapitányságra, ahol mindkettőt megállapították, hogy ön- és közveszélyes örüll. Az anyalföldi főhelydára szállították őket.

— Keszler párkalkávékeveréket, naponta friss párkalké, békimenőben ismét kaphatók 50—100—140.000 koronaért kilogrammonként. Keszler kávépörkölte Budapest, VI. Zichy Jenő-utca 15.

— Bagoly mondja verébnek... Hiszen igaz, hogy Károlyi Imre gróf nem aktív képviselő, tehát a politikai kérdésekkel szemben illetlenség. A kormány hitbizog védői be is föltették föl-adatukat azzal, hogy Károlyi Imre gróftól illetlenségnek peccselték s ez a diagnózis az ő szemükben le is rontotta a Bethlen ellen el-szűtött támadás erejét. Minket azonban azontul is furdal egy kérdés: mi lett volna, ha Károlyi Imre grófnak förtőntesen kedve szottyanik, hogy a maga bírtokán képviselővé válasszassa magát, amit, ugyebár, minden súlyosabb gondok nélkül megtehetett volna? Akkor már nem lenne illetlenség, hiszen nem az Csontos bá és Kunapé és Sokoró bá és nem illetlenség Podmaniczky báró és nem az Zsirkay, nyilvánvalóan azért, mert *ők tagjai a nemzetgyűlésnek*. Bajos lenne például a kormánypart négyötöd részéről kimutatni egyéb kvalifikációt a politikai professzionizmusra, mint éppen csak azt, hogy képviselővé választották őket, s most már, ha ez elég és ha Károlyi Imre grófnak is ad az Isten megelőzőleg hivatalt, s természetesen neki is ad megfelelő eszet hozzá, akkor amit most Bethlenről mondták, az jogerős lenne, tekintve azt, hogy többé nem lenne illetlenség? Kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy igen, s ebből levonhatjuk azt a tanulságot, hogy a mi kormányrendszerünk annak a szerencsés véletlennek szikatalaján épült, hogy Károlyi Imre gróf nem szavaztatta magára ispánját és párasztját, s nem állította ki a felük magának azt a diplomát, amely a illetlenségek szakpolitikuskokká kvalifikálja.

— A szocialista pártszervezetek kongresszusa nem tiltakozhatott a frankhamiltás ellen. A szocialdemokrata párt fővárosi és környékbeli pártszervezetei vasárnap tartották meg rendezévi kongresszusukat az építőr-anakos Arénumban székházában. A kongresszus napirendi pontjait, a pártszervezeti és fővárosi ügyeket Pajor Rudolf és Bressz-towsky Ede ismertették. A jelenlétek fölött vita indult meg, majd pedig megválasztották a budapesti és környékbeli pártszervezetek új végrehajtóbizottságát, amelynek tagjai lettek Bándóci László, Pajor Rudolf, Lévai Soma, Mihályi Ferenc, Kristóf Anna. A kongresszus bekezdése előtt Szepeszy Albert elnök határozati javaslatot akart előterjeszteni, amely a pártértekezletnek a frankhamiltással szemben való állásfoglalását precizizozta. A jelenlétek rendőrtisztviselő azonban nem engedte meg, hogy az elnök a határozati javaslatot fölolvassa és hogy a határozati javaslatot szavazás alá bocsássák.

— Harminec milliárdot zsarolt a bécsi „Abend” szerkesztője. Bécsből jelentik a Reggel-nek: A rendőrség és az ügyészség serényen nyomoznak azokban a zsarolásokban, amelyeket az „Abend” című kommunista lap főszerkesztője több nagy vállalattal szemben elkövetett. Weisz főszerkesztő évek óta ült a zsarolást és ezen az uton több mint 30 milliárdot harvászott össze. A főszerkesztő manipulációt úgy derítettek ki, hogy egy hirdetési iroda tulajdonosa arról értesítette az „Abend” kiadóját, hogy a főszerkesztő nagyobb pénzösszegeket vett át. A pénz a Bosel-bankháztól eredt. Ez az összeg 1—2 milliárdra tehető. A lap főszerkesztőjét azzal is gyanúsítják, hogy a mostkveti III. Internacionale pénzelt támogatja őt. E váddal szemben Weisz azzal védekezett, hogy Moszkvában kizárólag kereskedelmi üzleteket bonyolított le, amelyekért természetesen provizótt kapott. A lap szerkesztősége vasárnap nyilatkozatot tett közbe, amelyben kijelenté, hogy Weisz a szerkesztőséggel támadt differenciája miatt vált meg a lapról.

Francia parfümdvial

KOSZTELITZ

V. DOROTTYA-UTCA 12. SZÁM. TELEFON 988-89
Maharadjah, Touléla Forét, Nuit de Chine,
Nuit de Noël, Dans la Nuit

Az ideális kályhasználat
Czeladz-Tiefbau

nyílt fuvarokban, ölmazlórt zsákokban vagy wazgon-
telekben. Szállítja azonnal a kizárólagos képviselet:

„ARDENS” SZÉNFORGALMI RT

Budapest V, Zrínyi-utca 7

Telefon: 73—30, 73—32, T. 62—99, L. 939—19

1^a Hindenburg-koksz 1^a Import-tűzifa

Magas fűtőérték, salakmentes, minimális hamu

„Wesilla”

önműködő
mosószer

mindenütt kapható!

Győzdjón meg személyesen, hogy Budapestben

Pénzt Pénzt Pénzt
minden árura minden tárgyra

10/0-ért

csak a
Hitelbizományi
folyósít
Dohány-utca 57

— **Szenzáció!** Kiráz a szegény hidege a frankbotrány miatt. Szívünk mélyéig undorodunk a gyaláztatól, amit eddig elszenvetörő és amiben még részünk lesz. Mert a megpróbáltatások keserű serlegét még föl nem hörpítettük. Minden nap új pirulás, új borzongás, új izgalom, új szenzáció. Most reszkető kézzel lapozzuk a francia, angol, német nyomtatott lepedőket, milyen új szenzációval tetézik megpróbáltatásunkat. *Kifáradunk testi-lelkiileg megtörtünk, elernyedünk, hisztérikusakká lettünk a szenzációk görgetegében és laszáljában.* Nines idegünk, gondolatunk, képzeletünk mátra, mint erre az *átkozott ügyre*, amely külpolitikailag, gazdaságilag, belpolitikailag irtozatos és föl sem mérhető károkot okozott és földulással fenyegeti társadalmunkat és közeletünket. Már nem a mindennapi kenyéretét imádkozik a bánatos, gondterhelt polgár. Mindennapi nyugalmaért könyörög, hogy végre unalmasan, közönyösen, nyugoktat ásitva elhessen a foglalkozásának és családjának. A szegénységet, a reménytelenséget már megszoktuk, elbírtuk, — a szenzációk *lól mentis minket magyarok örökkévaló istene!*

— **Két autógázolás.** A Bécsi-uton egy automobil elütötte *Giranesek Krisztina* 19 éves leányt, akit a mentők *súlyos állapotban* szállítottak a Margit-kórházba. — Vasárnap este a Rákóczi-ut és Szentkirályi-utca sarkán a Bp. 16-18. számú automobil elütötte *Einfalt Károly* 53 éves kereskedőt, aki súlyos koponyatörést szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba vitték. *Lengett István* sofőr ellen, aki a gépkocsit vezette, az eljárás megindult.

— **Németország ma kéri fölvetelét a Népszövetségbe.** Berlinből telefontálja *A Reggel* tudósítója: A birodalmi kormány hétfőn szövegezi meg azt a jegyzéket, amelyben Németország fölvetelét a Népszövetségbe fogja kérni. *A jegyzéket még a hétfőn nap folyamán elküldik Genfbe, ahol valószínűleg a Népszövetség rendkívüli tanácsülésé fogja a Német Birodalom fölvetelét elhatározni.* Fölülno, hogy a német államok miniszterelnöki tanácsában egyesek a belépés ellen nyilatkoztak, de ez nem befolyásolhatja a birodalmi kormány elhatározását és a jegyzék elküldését.

— **Argonlitére magát egy fiatal katona.** Vasárnap este a gróf Andrássy-laktanyában szolgáló fegyverével mellette maradt *Scheitler József* 24 éves tüzér. Amire a mentők kikerültek, a fiatal katona már halott volt. Mivel *semmiféle irást nem hagyott hátra*, amelyből öngyilkosságának okára lehetne következtetni, a katonai hatóságok megindították a nyomozást annak kiderítésére, hogy a fiatal tüzér miért követte el végzetes tettetét.

— **Halálösztör véredek Székesfehérvárott.** Székesfehérvárról jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap este nagyobb társaság mulatott a József-utca és Rákóczi-ut sarkán levő Erdélyi Béla vendéglőben. A társaság tagjai között volt *Horváth István* 24 éves iparos, a vele vad-bácsságban élő 34 éves *Beternik Franciska* és *Kovács István*, az Árpád-fürdő masszörje. A mulatózó társaságnak a cigány huzta a fiúbe a nőtákat, amire Kovács István Beternik Franciskával táneraperdült. Táncközben *Kovács úgy bánt a leánnyal, hogy Horváth megbotrunkozott rajta* és a két férfi között veszekedés és dulakodás támadt, amire Erdélyi Béla vendéglős az egész társaságot kitűszkolta az utcára. A Rákóczi-ut sarkán, a Csitányi-gyógyszertár előtt Horváth bieskálva és „Itt vagy, te nyomorult!” kiáltással támadt Kovácsra. Kovács egy féglát kapott föl, de az *nem Horváthot, hanem Beternik Franciskát talalta el*, aki jajveszkelve összeesett. Horváth erre Kovácsnak rohant és *kését a kulcsesont fűtött a mellébe dőfte*. Kovács azonnal összeesett, Horváth pedig megvadulva a vér látására, nekiesett *Magda Károly* cigányának, akit ugyan-csak több helyen megszúrta. A színházból hazatérő közönség megfőkezte Horváthot és ki-hívta a mentőket, akik Kovácsot és Magdát a kórházba szállították. Kovács István, akinék a kés az ütőerét mészette át, *il orakor meghalt a kórházban*, Magda Károly ugyancsak *élet és halál között lebeg*. Kórházba kellett szállítani Beternik Franciskát is, akit különben a rend-örög Horváthtal együtt *letartóztatott*. A rend-örög azonnal megindította a vizsgálatot és ki-hallgatta a veredékes összes szemtanuit.

— **Dolgoznak a tolvajok.** A Garai-utca egyik kosmájában ismeretlen tettes ellopta *Bessa András* zsebéből 600,000 koronát (tartalmazó pénztárcáját). — A Kun-utca 12. számú házban levő mozgófonnyakoszinhez olcsosarnakából ismeret-lenül tettesek *egymás koroná értéket emeltek ellopok*. Ugyancsak *egymás koroná értéket olcsóság* loptak el ismeretlen tettesek *Müller Vilma* csemegkereskedő Vilmos eszázút ut 19. számú üzletéből. A rendörög ke-ri a tolvajokat.

Fodor Csibi boldogtalan élete és boldogtalan halála

(*A Reggel munkatársától.*) Január 31-én Rapallóban, a Hotel Rivierában meghalt egy fiatal pesti uriaszony, Szász Dezsőnek, a Magyar-Német Bank egykori vezérigazgatójának volt a felesége (kétser is), mégis mindenki csak a leánykori nevén ismerte: *Fodor Csibinek* hívták, vagy csak egyszerűen: *Csibinek*. Az apja, az öreg *Fodor Zsigmond*, elsején még föntjárt a Gerbeaudnál, cukrot vett a leányá-nak. A kisasszonyok kérdezték, mi van vele, igaz-e, hogy olyan súlyos beteg? Az öreg Fo-dor azt felelte, hogy igaz, beteg volt, de már jobban van. Azzal elment és föladta a Ger-beaudt Rapallóba — a *halott leányának*. A je-lentések szerint Fodor Csibi *spanyol lázi ka-pott, a spanyoltól tüdőgyulladást, majd orbán-cot*, ettől halt volna meg. Ezzel szemben sokkal inkább igaz az, hogy Fodor Csibi öngyilkos lett.

Négy év óta szedett egy *Tyrrhoidin* nevű mér-gét, ezzel *fogyasztotta magát*. A Tyrrhoidint csak orvosi receptre adják a patikákban, össze-telében: *pajsmirigyelvárat* s csak orvosi fölügyelet mellett szabadna szedni, naponta egyet, nagysokára legföljebb kettőt.

Fodor Csibinek dobozsámba volt Tyr-rhoidinje, négyet-ötöt vett be naponta, szis-tematikusan gyilkolta magát vele.

Ettől halt meg szegény. *Ma, hétfőn lett volna 27 éves*. Négy évvel ezelőtt, amikor még nem ismerte a Tyrrhoidint, úgy nézett ki, mint egy baba. Kis, filigrán alakja gyakran tűnt föl a korzón, a Gizella-terén, nagy bernáthgyei kuty-át vezetett pörizón. Elegáns kis kosztümö-ket viselt, finom párisi kalapokat, neki voltak Pesten a legjobb cipői, a legszebb harisnyái. Szép, piros kis arca volt, nagy, fekete izzó szem-ei, hosszú szempillák, karsu volt, mint egy virág. Utánaforogtak az emberek az után, olyan esinos és finom volt.

Huszonöt évesen is teste azóta porrá égett a milánói krematórium kemencéiben.

néhány nappal a 27-ik születésnapja előtt. Fodor Csibit nagyon, nagyon lehet sajnálni. Atyja Fodor Zsigmond építész, gazdag ember volt, Aradról jött föl Budapestre, mint a *Fo-dor és Reisinger* építész cég belfelja. Tehel-seges üzletember volt, kitűnő építész, nagy va-gyonnal vonult nyugalomba. Csibit úgy nevelték, mint egy princezt, külföldi intézetek, utaz-ások, nyelvek, sport, zene. Az anyja nevelte Csibit, akit úgy vezetett, ahogy akart, mert Csibi imádta az anyját, Fodorné mindent el tudott érni Csibinél, csak a Tyrrhoidint — azt nem tudta legyőzni.

A Tyrrhoidin győzte le Csibit.

Csibi 20 éves korában ment férjhez *Szász De-zsőhöz*, aki akkor a Marhaközpontra volt al-gazgató. A kövérkés arcu, csónodas fiatalember néhány hónap múlva megvásárolta a Nádor-utca és Szechenyi-utca sarkán levő *Industria Bankot*, amely aztán a Saecellary-érdekltség bevonulásával átváltozott *Magyar-Német Bankká*. A Saecellary Gyuri bácsi jobbkéz-e totum factuma, Halász Lajos, a „Saecellary-Halász” hozott az Industriának német és osztrák érdekltséget, Német részről a *Reif-eisengesselschaft*, osztrákról a *Zentralstelle der deutschen Sparkassen* címűt. Az új bank megvette a régi „Pesti Napló” Rákóczi-ut-i hely-iségeit s megkezdte működését. A nagy kon-junkturában a bank egészen jól is állott, abban az időben Szász Dezsőt mint igen gazdag em-bert emlegették s Csibit mindenki irigyezte, mert Szász a csillagokat is lehozta neki az ég-ről. *Még méltóságos asszonyt is csinált belőle, kinevezette magát kormányfőtanácsosnak*. Erre nagyon büszke volt Szász Dezső, szeretie emlegetni, hogy ő

a legfiatalabb kormányfőtanácsos.

A nádszállkaresu méltóságos asszony itt már fogyni kezdett. Rávetette magát a sportra, de még a Tyrrhoidin nélkül. Minden nap reggel 6-kor kelt, 8-ig sétált, aztán a lovardába ment-s *egész délelőt lovagolt*. Délután teniszezett vagy uszolt, vacsora előtt megint sétált. És

lehetőleg nem evett. Télien a sporthelyeket bujta. Akkoriban találkoztam vele Garmisch-ban, Reggeltől estig kint volt a sporttelepen, éjszaka táncolt — és alig evett.

1923 augusztusában hirtelen elvált az urától. *A válókereset hemzsegett a legdurvább kitéle-letektől, ehhez hasonló válókereset régen fekküdt bíróság előtt*. Közben azonban folytak a békü-lési kísérletek, *Szász virágot küldött, naponta telefonált a feleségének*. Ki is békülték, amire Szász visszavonta az első válókeresetét s újat adott be, melyben mindent magára vállalt. En-nek az új keresetnek az alapján aztán tizen-egy nap alatt ki is mondták a válást.

Csibi 200 millió készpénzt és Balatonberény fürdőtelepet kapta végkielégítésül.

amely ma, halála után is az ő nevén áll. Annak idején ezt az ajándékozást *Haim Jacques bar-kár párral támadta meg, miután a fürdőtele-nek 25%-ban ő volt a tulajdonosa*. Ezt a jog-igényét most már csak az örökösökkel szemben érvényesítheti. A válás kimondásának napján Csibi Brioniba utazott. Két napra rá követte ide az ura s bár Csibi szülei hallani sem akart-ak róla, hogy újból Szászhoz menjen feleségül, rövid idő múlva *újbol megtartották az eskü-vőt*. Itt kezdődik Csibi életében a Tyrrhoidin. A boldogtalan asszony napról-napra lehetetlen mérvben fogyott, arca, nyaka beesett, lábai és karjai olyanok voltak, mint egy esecseműt s a testi gyön-geségtől alig tudott beszélni.

Az anyja keservesen panaszkodott nekem akkori-ban, hogy *citromkurát tart, tíz-tizenöt citro-mot eszik naponta* s ha délben, hogy hozzátar-tozóit megnyugtassa, egy-két rákot vagy — ha nem volt rákszezon — egy nyers paradicsomot meg is evett, azonnal, még ebéd után gondosko-dott róla, hogy az „ebéd”-től meg ne hizsáson. Az elmult nyáron *Szászék* a Margitszigeten laktak, itt találkoztam néha vele.

Győtrelem volt ránézni a hajdan gyö-nyűri kis asszonyra,

aki már maga is érezte valahogy a csunyasá-gát, mert karvastagságnyi nyakát állandón salakba burkolta, hogy kiálló esontjai s bordái ne látszódnának. Hajdani szépségéből ekkor-már csak nagy, fekete szemei maradtak meg. Dühösen és szinte gorombán mondtam neki egy sета alatt, meghozzadva az érzéskosan előidézett szörnyű pusztulás láttán:

— Méltóságos Asszony, ez öngyilkosság, amit csinál és vegye tudomásul, hogy *nincs férj a világon, akinek így ön tetszhetne!*

Lehajította a fejét, nem is felelt. Azóta nem is láttam. Most meghalt szegény. Egy hétfig fekküöt negyvenfokos hűzban, Gémüából hozat-tak hozzá egy egyetemi tanárt, aki gennyes mellhártyagyulladás konstataált s meg is ope-rálta. Orvosilag már túl is volt minden veszé-lyen, de a *huszonöt éves testtel nem kelhett birokra az orvosi tudomány*. Asszonyok, síras-ások meg velem együtt a boldogtalan Fodor Csibit és ne fegyjattok. Hagyjátok abba. *Mi jobban szeretünk benneteket kövören, de egész-ségesen, mind sorányan és betegen*. Ha nem bi-zsítok, kérdeztek meg egyszer fölünk, egész bizalmasan, Szavaztassatok meg bennünket. Meglátjátok: a *kövérpártiak vagyunk több-ségben*. Egred Zoltán.

Világmarika!

Elsőrendű gyümölcsfákról, megbiz-ható konyhakerti és virágmagvak-ról árjegyzékét ingyen küldi e lapra való hivalkozással

Cegléd

Budapecsten kizárólag:
IV, Váci-utca 35. szám
Eskü-ut sarok. Telefon: József 152-07

Saját érdekezésben vásároljon naponta friss

pörkölt kávé Keszlernél

Alapítva 1897-ben VI, Gróf Zichy Jenő-utca 15. Kávépörkölte Telefonsz.: 22-08

és nem fog soha többé máshol vásárolni, mert árban, minőségben a legjobbat nyújtja

Keszler kávékülönlegességek árai kilogramonként 80, 100 és 140 ezer korona Vidékre utávvétellel vagy a pénz előzetes bekiüldése ellenében

Windischgrätz bevallotta védőjének, hogy kezdettől fogva együtt dolgozott Nádosy Imrével, aki végesvéig mindenbe be volt avatva

(A Reggel tudósítójától.) A frankhamisítási bűnpörben a királyi ügyészségnél és a büntető-törvényszéknél sem történt a vasárnap folyamán **semmilyen érdemleges intézkedés.** A pótnyomozás befejezéséig tulajdonképpen a vádhatóságának nincs is jelentősebb munkája ebben az ügyben s az iratok sincsenek most az ügyészségnél, hanem a büntetőtörvényszék vádtanácsa előtt fektetnek, ahol azt várják, hogy a 26 terhelt közül kik adnak be az ügyészi vádirat ellen írásban is megokolt kifogásokkal. Vasárnap délig még egyik terhelt sem élt a jogával és egy értesültünk, hogy csak Szörtszy József ragaszkodik ahhoz, hogy írásban is megokolja az előzőleg már korábban bejelentett kifogásait. Ezenkívül

Zadravecz István fábri püspök foglalkozik azzal a gondolattal, hogy az ügyészi vádiratot terjedelmes írásbeli kifogásokkal támadja meg.

A Reggel munkatársa megkérdezte

dr. Ulain Ferenc

ügyvédet, mint aki a frankhamisítási bűnyegben a védelem irányítóját, hogy a pótnyomozás a védelem szempontjából milyen jelentőséggel bír.

— A védelem — mondotta Ulain — nem tulajdonít az egész pótnyomozásnak különösebb jelentőséget. Tulajdonképpen az ügy érdemét csak alig érintő, jelentéktelen részletkérdések kibájosására vonatkozik ez a pótnyomozás.

— De hiszen a titokzatos Schultze kérekerítése is egyik főadata a pótnyomozásnak.

— Nekem az a meggyőződésem, hogy ez a Schultze nem is létezik. Bizonyosra veszem, hogy ez egy költött név, ez volt az álneve annak a titokzatos egyéneknek, akit szeretnének kérekeríteni. Beledobták a közvéleménybe azt a gyanút, hogy a frankhamisítási bűnpör bűjkáló Schultzeja azonos Erzbirger német birodalmi miniszter gyilkosával. Ez a gyanu meg lehetőséget ad arra, hogy a Schultze Gymbös Gyula elleni aknamunka. Schultze Henrik annak idején Gymbös Gyula nagytetényi villájában tartózkodott és ha azonos lenne a frankhamisítási ügy Schultzejével, könnyen lehetne körtekerteni arra is, hogy Gymbös Gyulával a frankhamisítást ügyben is összekötést tartott fenn. Schultze Henriket én védtem, amikor őt lefejezték. Többször tárgyaltam vele letartóztatása alatti, megismertem egész egyéniségét és a legszilárdabb meggyőződéssel mondom, hogy annak az embernek a gondolatvilága, egyénisége olyan, hogy a frankgűghöz semmi köze sem lehet.

Megkérdeztük Ulain Ferencet még arról is, hogy a vádirat kikékesítése óta beszélt-e védelemvel, Windischgrätz Lajos herceggel négy szemköt, ellenérzés nélkül.

— A múlt héten többször volt alkalom, hogy a herceggel bizalmas beszélgetést folytassak. Természetesen az ügyvédi titoktartás kötelez s így nem áll módomban, hogy beszélgetésünk minden részletét felfedjem.

— Volt arról szó, hogy kik azok a meghitt barátai a hercegnek, akiket a vallomása szerint elárulni nem hajlandó, akik „hercegi amnesztiát” élveznek?

— Kihallgatása alkalmával Windischgrätz nyíltan megmondotta, hogy

1923 óta foglalkozik a frankhamisítási ügyvel.

Vallomást tett az alkalmalm arról is, hogy kezdettől fogva együtt dolgozott Nádosy Imrével.

Eleg szomorú, hogy az országos főkapitány odaadta a nevét és tevékenységét ehhez az ügy-

höz. Amikor bizalmasan tanácskoztam a herceggel, akkor is azt mondta, hogy

az egész frankügyet ő maga kezdte és vezette és csak Nádosy volt végesvéig mindenbe beavatva.

Együtt határozottak el a dolgot és együtt benyújtották le. Hogy voltak-e a hercegnek barátai, akiknek megemlítette a frankhamisítási ügyet, azt nem tudom, nem is kérdeztem meg. A bűnpör szempontjából ennek különben sincs semmi jelentősége. Lehet, hogy a herceg beszélt másokkal is, de az illetékek nézve ez még nem jelent bűnselekményt, mert hiszen

csak a felségsértésre írja elő a törvény azt, hogy mindenki köteles, ha tud ilyen bűnről, azt a hatóságnak följelenteni.

De ugy gondolom, hogy ha a herceg többeknek elbeszélte volna a frankügyre vonatkozó terveit és tevékenységét, azt sokkal korábban felfecsegték volna.

Szöbakerült még az is, hogy bizonyos gyanúok szerint a Törképességi Intézetben bűjörök is dolgoztak, ezek álltak a gépek mellett és a hamis ezerfrankosok tulajdonképpen az ő kezük munkája volt.

Ulain kijelentette, hogy ő erről nem tud semmit, de ha erre gyanu van, kérdezze meg a hatóság erről Rába Dezsőt, aki be volt avatva mindenbe.

— Eltűnt diákok. Szombaton eltávozott születelnek Alkér-utca 35. számú lakásáról Ríza Ferenc 11 éves tanuló és azóta nem tért haza. Úgyanekes szombat óta hiába keresik a szülei Mandula Béla 14 éves tanuló, aki Thököly-ut 22. számú lakásáról távozott el és azóta nyomozást. A rendőrség mindkét fiút keresi.

— Megsérültek futballozás közben. A mentők vasárnap két futballjátékost szállítottak a Rókus-kórházba, akik játék közben súlyosabb sérülést szenvedtek. A két futballista Skoda Lajos és Ifjabb Juhász János. Mindkettőnek gyógyulása hosszabb időt vesz igénybe.

— Károly román extránörökös barátjával és adjuvánsával Algírba utazik. Bakorsból jelentti A Reggel tudósítója: A román királyi család orvosai, Romano dr., Condescu tábornok és Costescu rendőrökön, akiket a király a beteg extránörököshöz küldött Milanbó, visszakerkeztek ide és megnyugtató jelentést tettek Károly herceg egészségiéről. A herceg rövid időn belül elhagyja Milanót és adjuvánsa, valamint barátja kíséretében előbb Marseillebe és innen Algírba utazik. Az angol király sajátik szü levelet intézett Ferdinánd királyhoz, amelyben őszinte szomorúságának ad kifejezést a volt trónörökös lemondása miatt és azt írja, hogy ez nemcsak a román királyi házra, de a monarchikus gondolatra is esapást jelent.

— S. O. S. a nemzeti propaganda szolgálatában. Az „Ember” nemzetközi embervédelmi kiállítás, amely a főúti jelzőt (Save our souls) — mentőseket megjelölőket írta zászlajára, nagyon eredményes módon kaneződött bele a nemzeti propaganda szolgálatába. A külföldi kiállítások révén országvilágunk tudomást kell vennie arról a gazdasági és kulturális haladásról, amelyet országunk a háború és azt követő gazdasági krízisek pusztítása ellenére föltüntet. A kiállítás vezetőségének gondos körültekintéssel kell figyelniem lenne arra, hogy a külföldi ipar és kereskedelem mellett a hazai ipari és gazdasági érdekeltségek szintén méltó képviseltesse jussanak.

— A magyarországi nagy- és kisiparosok, nagy- és kiskereskedők szaknévsora a mai napon kezdte meg adatszűzrő munkáját. Elzúton kérjük a nagybarabeszt iparos és kereskedő társadalmat a kiadói hivatali ezen munkájában támogatást.

Régóta bevált világmárka

Emésztést elősegítő nyirkáló savközömbösítő

MATTONI GISSHÜBLER

TISZTA TERMÉSZETES ALKALIÁS SAVANYUVÍZÉ.

Mindenütt kapható. Főraktár: Köves és Teni Rt., savany viznygy-kereskedés, Budapest, Váci-u. 42. Tel. J. 39-05 és J. 151-25

Mielőtt

PERZSASZŐNYEGET

vásárol, keresső föl

PARDÓ és GAMHI

perzsaszőnyegüzletét

IV. PÁRSI-UTCA 3. SZ.

(Koronaherceg-u. sarkon) Tel. L. 990-12

Legolcsóbb árak, dus választék!

— A tehetségek védelme. (Levél A Reggelhez.) Egész héten ez a nota járta. Bszélet Pószkeresző az Van át (tudniillik egy új kiadású magyar nemzet is a felöltött nemzet főhatal, egy dedős, elemista, polgárista, gimnazista kis magyar nemzet. Ez az istenadta új nemzet is készült, halkán, műszákosan, álnokkal meg lehetlen az életre, a jövődőre. Egy hatalmas gyerekbőndár kezdé levante-gyakorlatát. Tünderországból kapott tegyverekket... Igen, azokról a kicsi drágáinkról van szó, akik rajzolatok, versikéket és mesékkel élnek. Most a fizikai felöltött társadalom heppon veszi az ártatlan szüzi lelkeeseket, akik szórakozottan, boldogan játszanak. Gyereink csak, védjük meg a tehetségek! Rajta, kicsik, előre, lelkesen, szorgalmasan. Legyetek művészek, Rajzolatok, festők, szobrászok, költők, írók! Majd mi azemmel tartunk. Törődünk veletek, gyerekek. Vem csodálni elszakadni, kitérni, elcsúszni szem elől. Nőjjetek föl idálsian, adjátok át magatokat a szépséges Műzsáknak, Igen. Rontisat nekí a nyomornak, a téholyrak, a züllöttségnek, a nevetésnek. Vakoskodjatok majd a szerkesztőségben és terdelpeljete sorba a kiadók előtt a regényetek keziratával. Zokogjatok majd a divatos szücs előtt egy plakátrendetésért, mert portréra hiába vártok, a fájképet meg ki se tudjátok állítani, mert a rámat nem tudjátok hozzá megvenni. Alkotózatok majd el ti is szászor egy nap az átkot, amely megverti benneteket, hogy erre a földre művészeknek születetek. O, hogy szeretném, ha meg tudnátok védeni benneteket, szüzi lelkeeséket, akik földi boldogságra születetek, a rátkó várakozó esufástól, büntetéstől. Fogjunk össze, lelkiismeretes magyarok, emberségek, felelős elemek, tegyünk valamit, míg nem késő, míg a nem orientált gyerekek a tévedés, a csalódás, az örök bűnhődés útjára nem kerülnek. Védjük meg, uraim, a tehetségeket, az istenent, hogy valahogy a mi sorsunkra ne jusssanak, szegény kis ártatlan magyarok! Illo tisztelettel és fájdalommal: egy öreg tehetség.

— Molnár Vilmos jubileuma. Az elmúlt héten ünnepte a Déli Vasut igazgatósága és főtisztviselői kara Molnár Vilmos délvasuti főfelügyelő 30 éves szolgálati jubileumát. A népszerű Molnár főfelügyelő 30 éves szolgálati idejének egyhármadát: több mint 10 esztendő, mai hozzájárulás, a kedvezményes és szabadjegyek ügyosztályának vezetését látta el, amely pozíciójában, a nagyközönség legzsebésebb rétegével való érintkezésében, előkezeséggel és udvariaszával csak barátozta felt szer, akik most valamennyien örülnek a kitűnő vasuti főtisztviselő szép és ritka jubileumának.

— Tizenkilenc betörés ismert be két elfogott tolvaj. E hó 4-ére virradó éjjelen Ujpesten, az Arpd-ut 64. szám alatti divatruizletbe ismeretlen tettesek betörték és kisebb mennyiségű divatcikket ellopak. A tetteseket megzavarhatták munkájukban, mert az értékesebb holmik nem bantótták. A megindított rendőri nyomozás hamarosan kérekerítette a tetteseket Karikás József 23 éves állványozó és Oberfranz József 21 éves vasöntő személyében, akik az újpesti kapitányságon, ahova előállították őket, tizenkilenc betörés ismertek be. Nagyobb részt fűszerüzletekből nyálankóságokat loptak, amiket Pataki Attila újpesti szatőcsnak adtak el. A betörőket és orgzadjukat letartóztatták.

Töltőtollszárakban, Eversharp-írónokban

speciális üzlet

MINERVA PAPIRÁRHÁZA Buda-pest, IV. Deák Ferenc-u. 21

BRILLIÁNST, aranyat, ezüstöt, gyöngyöt és ékszer minden- veszek Singer J., IV. Egyetem-u. 11. a címre írjélni!

Pénzkölcsönt azonnal folyósít BANK HÁZ ÜLLŐI-UT 5

EZÜST dísztárgyak evőeszközök sport-sversenyidjakk

dus választékban gyári árban

SCHLEIFER ezüstáruháza VII, Kazinczy-u. 14. Tel.: J. 395-28

Nyirkos, nedves idő, influenza, meghűlés

Lysiform

védekezős

Brilliansokat, gyöngyöket

és régi ezüsttárgyakat Schmelzerei Benő Károly-körül 28. sz. (Köz-telejes értékben vásárol ponti városház főkapitányt)

BANÁN-BEHÓZATAL ÉRETI NYUGATINDIAI BANA A LEGJOBB TÁPLÁLEK BP. TELEFON 982-85

KÖZGAZDASÁG

A Viktória romjain

épül a malomtröszt

(A Reggel budástitól.) A Viktória esufos drámája első főlvonásának vége, hosszú vajda után megkötötték a megengedést és a hitelezők, az állam, a bankok képviselőiből álló új igazgatóság haladéktalanul hozzálátott az első pillanatban állg áttekinthető bonyodalmas vagyontömög likvidálásához. Hogy a főlszámolásnak, amely bizonylatlós évek sorát fogja igénybevenni, mi lesz a vége, előre megjósolni nehéz. Akármilyen nagyrétű objektumok és vagyontárgyak tartozzanak is a Viktória leltárához,

ha valamit el kell adni, annak az értéke mindig csak annyi lesz, amennyit a vevő ad érte.

Már pedig az új vevők vajmi keveset fognak igényt a sok malomért, raktárért, berendezésért. A hitelezők, elsősorban

az angol hitelezők, megkapják pénzüket az utolsó fillérig, a legnagyobb magyar hitelező, már szinte bizonyos, hogy csaknem kevéssel kevésebben szánják, a részvényesek — még szerencsére, hogy ilyen elég kevés van — nem sokat remélhet. Baehér Emil, a kisszámú magyar dollármilliomosok egyike, üres kezzel távozik a dunaparti íródból és

a sok-sok milliárdra rugó vagyon urának aligha marad egybe, mint az a fél budapesti bérház, amely felesége nevében áll.

Sértelennél nem került ki ebből a nagy összeomlásból egyéb, mint a magyar gazdasági élet jó híre és esoribatlan hitele. Fanyar képpel és meglehetősen kelletlenül, de mégis csak összefogott a magyar pénzügyi élet minden tényezője, hogy egy esufos esődöt, amelyben nem csak a londoni bankárok egy millió fontja, hanem a magyar gazdaság hitele is elvesztett volna, megmentse. Az új részvénytársaság, amely a Viktória főlszámolását intézni fogja, 40%-ban magánosok, 60%-ban azonban az állam pénzén jött létre. És bár elismerjük, hogy parancsoló szükség kényszerítette pénzügyi kormányzatunkat arra, hogy százmilliárdnyi összeget hoassáson rendelkezésre, csak azért, hogy egy bajba jutott nagyspekuláns balul elült ülteinek következményeit az országától elhárítsa, mégis joggal veheti szemére bárki a magyar gazdasági élet felelős vezetőinek,

nem lett volna-e olcsóbb és józanabb megoldás, ha törvényhozási vagy rendeleti úton megelőzik az ilyen és ehhez hasonló katasztrófák fölmerülését.

Ezek hosszú sora óta sürgelt hiába a magyar gazdasági publicisztika és tudományos irodalom a magyar részvényjog reformját, a részvénytársasági kisebbségek védelmét, egyik bolványos kiscsemmzés követte a másikat,

emberek ezreinek összekuporgatói vagyunkai usztak el anélkül, hogy a pénzügyi kormányzat a fölbehát is megmozgatta volna.

Minderre nem került volna a sor, ha a magyar kormányzat időt és módot talált volna a kalandos üzleti politika megakadályozására. A világ régi rendje szerint azonban minden bajban megvan a haszonunk a csirgá is, Baehér Emil évek sora óta kerékkötője volt a magyar gazdasági élet egy igen fontos fejlődésszakaszának, a magyar malomipar koncentrációjának. Ez a koncentráció, amely a dolgok természetes rendje szerint most már létrejön és igen rövid időn belül legfontosabb iparunk eltrösztösödésére fog vezetni, példát fog adni az egész magyar iparunk, hogy vegye megindulón az az uton, amely egyedül vezet a magyar ipar megmenészésére s kövessze a német ipar példáját,

amely kimélet és habozás nélkül fogja egyseges, gigantikus vállalkozásokba az ipari vállalatokat, hogy a termelés fokeltesítésével fölvehesse a világgiacon a versenyt. A német Farbertrust és Stahltrust után a német szövöipari trösztök most vannak kialakulóban,

csak a magyar ipar várja régi elaprózottságában és ösdi keretei között a jobb idők fölvirradását.

A koncentráció és a nagy tröszt kizárja az ipari diktátorok hatalomra vergődését és fölülöten gazdálkodását, de azzal a veszéllyel jár, hogy a belső verseny kikapcsolásával védelem nélkül kiszolgáltatja a fogyasztót az egyeduralkodó tröszt akaratának. Ezért eleve

tiltakoznak az ellen, hogy a jövendő magyar malomkoncentráció a magyar fogyasztó böhöre spekuláljon

s a magyar piac fizesse meg a cseh, az osztrák és a német piac visszbóditásának költségeit. A kormány, amely a magyar malomipar leg-hatalmasabb vállalkozását megmentette, gondoskodjék jölele a magyar lisztgyasztó védelméről is, nehogy előálljon az a fonák helyzet, hogy a magyar liszt is olcsóbb legyen Prágában Münchenben, de legföhképen Bécsben, mint Budapestben vagy akár Kecskemélen.

(K. D.)

× Tözsdei hossz. A tőzsde utjai kiszámíthatatlanok s bár papirtorma szerint a több mint hat hete tartó berúgni és prágai szilárdaság után a budapesti piacon is javulásnak kellett volna bekövetkeznie, ennek azonban útját vágta a politikai és gazdasági megzökendősítés fömvege. Ha most, amikor a frankbotrányuk és a helyi klügázó politikai bonyodalomnak kelles közepében vagyunk, a tőzsde s föleg az e helyi tőzsdei vásárlások háttérében álló külföldi kezek elérkezetiinek tartják az időt arra, hogy akár rövid időre, akár állandó befektetésre magyar ipari és bankpapirokat vásároljanak, akkor józan összel azt a következetést kell ebből levonunk, hogy a tőzsde, mint mindig, a pillanat eseményeinek túllekiát s magatartását az előre leszámított fejleményekhez igazítja. Ezek a fejlemények pedig nem lehetnek egyebek, mint hogy e kínos és nyomasztó botrány árán a magyar gazdasági élet mégis csak kiküszöbölje magából azokat a genyves elemeket, amelyek időnként lízas kőrbá döntötték s akármilyen lesz is a vége a mai föszült bizonytalanságnak, a magyar termelés és a magyar gazdaság általában nyugodtabb és zavartalanabb külső körülmények közé kerül. Magyarán, a gazdasági diktátura megdölte után elkövetkezik, akárholgy öldödik meg a mai válság, a tisztább és szabadabb politikai éra kezdete. Masként a lapogatózó és óvatos, de nagyrátrólo hosszmozgalmat megvárani nem lehet. Fölünné és tanulságos ebben az árföljölésben az is, hogy az eladók között az agy-

nevezett nagy és erős kezek nem szerepelnek, kistökések, akik az engedé várt magasabb színvonalat elérkezetiinek látják arra, hogy megmaradjon részvényeiken tulajdonuk, szereplnek az eladók listán. A vevők pedig nagyon óvatosan és alapos mérlegelés után válogatják meg azokat a részvényeket, amelyeket megvásárolnak. A piacra csak egyetlen körülmény nehezedik nyomasztóan, a Pénzügyügyi Központról visszavont sok milliárd hitánya, a lombardkölesitők nehézségei, amelyek sok embert visszariasztanak attól, hogy meglevő készpénzüket részvényekbe fektessék, mert nem tudják, hogy szükség esetén tudnak-e felváltó fölletelek mellett papírjaikra kölcsönt szerezni.

× Dívatrevü a Budapesti Nemzetközi Vásáron. A Párisi Kereskedő Egyesülete napok óta tart szervezkedő tárgyalásokat, hogy a vásár keretében megválasztott dívatrevü rendezzen, amelynek célja nemcsak a kölcsönös emelés és a szorokoztatás, hanem elsősorban az, hogy a megválasztott területek bármely magyar föllépőt ölt a budapesti szalonok részét szereplő dívatrevü s német és a város is a magyar föllépők föllépője. A vásár nagy látogatottságát biztosítja a szomszéd államok vasúti igazgatóságainak azon bejelentése, hogy a vásárra utazóknak jelentékeny utazási kedvezményeket nyújt. A legújabb propaganda a Román Kereskedelmi Kamarnak Országos Szövetsége föltele ki, amely emegyes résztvevőre szállította föl a román és ördályi vállalatokat, minthogy a Nyugat föle való exportok emelésére nagyon kedvező alkalmatosság tartja a budapesti vásárt.

A Bristol-szálló Abbáziaiban teljes szállódi, ételmi és kávéházi üzemével együtt részvénytársasággá alakul át. A részvények egy részét a nagyközönség körében óhárítja elhelyezni olyképen, hogy minden egyes részvényvásárlónak egy — a társaság által kibocsátandó — élvezeti jegyet is ad, amelynek alapján

az illető részvényes 20 éven át minden évben a társaság tulajdonát képező abbáziai Bristol-szállóban 14 napi ingyenes szobát kap.

Tehát, amíg részvénye alapján az ingatlanok rész tulajdonosává válik és az üzemek jövedelmében évente részvényosztalék formájában részesedik, addig az élvezeti jegye alapján a társaság alapszabályában biztosított természetbeni kedvezményt élvezi husz éven át.

Egy részvény és élvezeti jegy együttes ára 3.200.000 korona. A részvények és élvezeti jegyek bemutatóra szólnak és bárkire átruházhatók, épügy, miut az egyes természetbeni kedvezményt jelentő évi szelvények is.

A Bristol-szálló, amely egyike Abbázia legnagyobb és legszebb szállóinak, a gyógypark mellett, a kikötőtől és fürdőitől két perenyre fekszik. A szobák utcaára nyilván, legnagyobb részét erkélyes, szép, kétágyas szobák, amelyeket a részvényesek

egy élvezeti jegy alapján is másod- vagy harmadmagukkal igénybevehetnek.

Amennyiben ezen rendkívüli kamatozást nyújtó és biztos fökebefektetést jelentő részvényekből vásárolni óhajt, forduljon a budapesti képviselőhöz.

Szervita-tér 5, félemelet

Köhögés és rekedtségnél
orvosok által ajánlott
EMSI-KRÄNCHEN
VIZ, SÓ, PASZTILLA
Mindenütt kapható. Főlelakat:
KÖVES ÉTSÁRSÁI RT.
Ásványvízgyáregyesület, Budapest,
IV. Váci utca 22. Telefon: József 36-65
és József 11-25

Izlés és szerekben
Sajfaj
Teréz-kürt 8
Sajfaj műhely

Leszállítottuk a Salamander-cipők árait!

Egyes párok a legjobb minőségben	195.000 K
Férfi- és női cipők, fél és magas	250.000 K
Legjobb kivitelben	295.000 K
Legelőgánsabb	390.000 K

IV. Kecskeméti-utca 19
VII. Erzsébet-kürt 36
IV. Kossuth Lajos-u. 2

VI. Andrásy-ut 37. szám
Szeged, Karász-utca 6. sz.
Debrecen, Piac-utca 22

RENDKIVÜL OLCsó EGYSÉGARAK!

1926 április 17-26

1926 április 17-26

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

Rendező a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

Kepviseltek Magyarország és a külföld összes nagyobb városában

Szállítási, utazási és vízumkedvezmények!

Központi iroda:
Budapest V, Szemere-u. 6
Telefon: 161-22

Frederik Lonsdale, a „Nagytakarítás“ szerzője szerényen fogadja a pesti kritikuskok dicséretét

Harmincezer font évi jövedelem után fizet adót. — Nem erkölcs-prédikátor, mondja A Reggel-nek, csak szórakoztatni akarja a nézőt

London, február 5.

(A Reggel munkatársától.) **Frederik Lonsdale**, a „Spring Cleaning“ szerzője palotában lakik. A kapu előtt Rolls Royce. Meghuzod a csengőt és azt hiszed, főúri házba lépsz be. **Harmincezer font évi jövedelem után fizet adót** a 43 esztendősin színműró, aki drámáival még többet keres, mint operettlibrettóival. A fogadószobában kínai porcellánok, pár szék és egy hosszú ébenfa asztal, mert minél kevesebb a butor, annál előkelőbb a ház. Mindenütt virág, a legesodásabb délszaki növények. **Titkárkísaszonny** másodpercenként mentegednek zik: — Mr. Lonsdale már elindult a gólklubból, rögtön irthon lesz. **Szenvedélyes játékos** és az egyik játszma ma tulhosszu volt.

Néhány perc múlva nyitott sportautómobil áll a palota elé a Rolls Royce mellé. Magas, karcsú fiatalember emelkedik föl a kormánykerék fölé. Mr. Lonsdale. Dolgozószobája — ahol fogad — tipikus szidarabiró milite. A falon

száz és száz női fénykép.

London legismertebb nevű színészeinek, színésznőinek areképgyűjteménye. A népszerű író **nem sokat ad az öltözködésre**. Szírixe flanelruhát visel. Már régen kiment a divatból. Fehér selyem sál a nyaka köré eszavara. Kedves, nagyon kedves ember és olyan fölényvel beszél mindenről, ahogy csak a dúsagzdag emberek szoktak:

— A „Spring Cleaning“-et — mondja — négy év előtt írtam. Igazán

nagyon örülök, hogy, amint ön meséli, darabomat szívesen fogadták Magyarországon is.

Londonban nagy sikerem volt, nem beszélve Ausztráliáról és Amerikáról, ahol még Angliánál is szívesebben fogadták műsoraikat. A kontinensen Bécs mutatta be elsőnek drámámat és most Budapest. Nemsokára Berlinben lesz premierem. Ne gondolja azonban, hogy ez a kedvence járabom. Az „*Arctur We All*“-t tartom legjobb művemnek, az való csak igazán a kontinensen. Mondja, kérem — kérni most hirtelen — **hányszor adnak egy darabot Bécsben vagy Pesten, ha sikerrel számolnak be az újságok?**

— Ötven-hatvanzor — válaszolom.

— Nem sok — folytatja —, de az is valami. **Csodálkozva hallgatta, hogy egy-két kritika Galsworthyhez hasonlított:**

— Ezt csak gunyhból írhatták a pesti kritikuskok

— mondja —, **hol vagyok én Galsworthy-tól!** Ha csak a negyed tehetése az enyém volna, én volnék a legboldogabb ember. Operettlibrettókkal kezdem irodalmi pályafutásomat és nemcsak írói hírnévre tettem szert ezután, **de így szeretem a vagyonomat is**. Természetes, hogy operettjeimet sokkal többször adják, mint drámáimat. Librettó-szerzés közben tanultam meg a darabírás technikáját. **Nem vagyok erkölcs-prédikátor. A nézőt szórakoztatni akarom és nem teckézetni.** A drámának nem a tegnapi és nem is a holnap problémáival kell foglalkoznia, hanem a **mával, a jelenel.** Ezt sohasem téveszttem szem elől. Hogy miért szorítják ki az angol írók a kontinensről a franciákat, és hogy Amerikában és Angliában **miért jutnak szóhoz a híres francia darabírók**, annak a magyarázata egyszerűen csak az, hogy

senkit sem érdekelnek már a háromszög-darabok és mindnyájunkat a társadalmi problémák izgatnak.

Természetes tehát, hogy az angol darabírók kezdenek divatba jönni, akik leggyakoroltabbak a society life kérdéseinek boncolgatásában. **Magánéletemről** nem mondhatok sok érdekességet. Imádom a klubéletet. **Nincs szebb, mint hátrahúzni a bárfortelben és a barátokkal elbeszélgetni.** Szeretem elnézni a füstkarikákat, a kiszámíthatatlan füstésítőket. Mint az élet, senki sem tudja, merre kanyarodik, hoi foszlik a semmibe.

Három leányom van és egy feleségem. A golf a kedvence sportom

és nagyon szeretem a muzsikát. Angolon kívül

nem beszélék és nem is olvasok más nyelven, de nincs nagyobb szórakozásom, mint utazni, világot látni. **Bécsben a háboru előtt jártam,**

Budapestre még nem jutottam el.

Ha az emberek többet utaznának, nem lenne háboru. Higgye el, minden harcnak csak egy oka van. **Higgye el, minden nemzet nem ismeri a másikat.** Hogyan szabad harcolniok olyan nemzeteknek, amelyek lelkesednek egymás kulturájáért! Utazni kell, megismeri egymást és akkor csak barátok leszünk. **Hiába uszitanak majd háborúra,**

a toll, az esetet legyőzi a mérges gázokat

s a bombát hajigáló Zeppelineket. **Nem szeretek visszagondolni a háborúra.** Rémes elgondolni, **hogy akadnak emberek, akik még ma is harc után vágyunk.** A gyerekek háborúját föl kell váltás végre a kulturahadjárat. Igen, versenyezzünk, harcoljunk. — **de a kulturális jel-sőbbiségért.** Fordítsuk minden erőnket a koponyák, az agyvelők küzdelmére és akkor kiesik majd kezünkől a szurony, a puská.

Fóllál, megtörli homlokát, mosolyogva mondja:

— Ne higgye, hogy politikai vagy világpolitikai kérdésekkel akarom mitatni. Csak ahogy itt kényelmesen elüldögéltem a karosszékben, elfelejtettem, hogy újságíróval beszélék, azt hittem a klubban ülök és politizálhatunk. **Béke és kulturharc — ez a mi álmunk.**

Korda Tibor

Föl a kezekkel! — mondja Mussolini Németországnak

A Brenneren tul akarja vinni az olasz zászlót

Róma, február 7.

(A Reggel tudósítójától.) **Mussolini** az osztrák bukottmozgalomról beszédet tartott a kamarában: **Az Olaszország ellen indított harcot — mondotta — az a tájékoztatásról idézte elő, amely Németországban eszlelték az új Olaszország fajsista akaratáról és céljairól.** Mi mégis barátságot akarunk folytatni Németországgal.

ha a németek fölemelt kezekkel és hátsó gondolatok nélkül közelednek felénk.

A déltiroli program realizálása dolgában **Olaszország nem változtatja meg szándékait és terkeit.** Nemrég egy fajsista újságot kaptam, amely mind a hat hasáb fölött ezt a címet viselte: **„Olaszország sohasem fogja bevonni a Brenner-re kitzűzött lofogót.“** En visszaküldtem a lapot és a cím alá odaírtam:

Olaszország nemcsak nem vonja be a Brenner-en lengő zászlót, hanem székség esetén fulviszi azt a Brenneren.

Renaissance Színház

1926 február 12-én (pénteken), 13-án (szombaton), 14-én (vasárnap):

CSITRI

Pierre Veber és Henry de Gorsé 4 fől. vigjátéka
Heltai Jenő fordításában

★

Főszereplők:

Gaál Franciska
Somlay Artur
Papp Jolán
Kabos Gyula
Gézon Gyula
Szeghő Endre
Hogyó Ferenc
Vaszary Piroška
Bacsányi Paula
Vágóné
Nagy Gyula

Daróczy bemutatja a „Varázskeringő“-t

— A berlini Ufa érdekes sürgönye —

A közönség izlése a legfőbb esztétikai törvény, amely fölötté áll minden írott törvénynek és szabálynak. Ez az izlés detronizál minden régi tekintélyt, minden szentnek tartott hagyományt és korlátlanul uralkodik a maga birodalmában: a színházak növekedésén. Valamikor a közönség alkotmásoktól ezekhez a törvényekhez, tekintélyekhez és hagyományokhoz, ma azonban fordított a helyzet: a közönség diktál, a közönség szuverén. Hogy az esztétika jobban vagy rosszabbul jár-e így, e fölött kar vitalkozni. A régi esztétika is a sikerekből szúrta le a szabályokat és bizonyos, hogy az újabb kor esztétikusa nem mőlközheti azt a tapasztalást, amely a színházakban oly személtőlün érvélt: **az siker dönti el az alkotás értékét, a dönti akkor is, ha az alkotás nem illeszkedik bele az esztétika szabályába.** Hogy miben kevessebb annak a különös jelenségnek magyarázatát, hogy valami akkor is tetszett, ha nem áll összhangban a szép törvényekkel? Valamely színpadi alkotás sikere kőllőrdő örök harmonikus összejátszásából alakul ki. **Igen erő a színész, aki a maga egyedi játékával sikerre tud vinni egy olyan színdarabot is, amely magában vére nem abszolút értékű.** A színész ugyanolyan marka és épp oly fontos erő, mint az író. **Ez a star-rendszer kialakulásának magyarázata.** Egy színész neve a színpalon fölénygőzött várakozást és hátráltatást bíztamott kell. **Nem kevessebb, hogy az író mit ad, mert megnyugtalt, hogy a star minden körülmény mellett jól, szépen, nagyszerűen ugyl.** A színész iránt érzett bizalmunk leggyőzi az íróval szemben érzett bizalmatlanságunkat is. **Ezen a nyomon tovább haladva, azt kell észlelnünk, hogy a star-rendszer immár nemcsak az előadó művészet, de az igazgatás dolgában is kialakult.** Egy igazgató neve a színpalon bizalmat jelent a színházak szemben, ha ehhez a néhez sikerök fűződnek. **Egy ilyen név a magyar mozgósínpár világában Daróczy József neve.** Egek óta pártatlan buzgóssággal és hozzáértéssel fejlesztette a művészetnek ezt az ágát, és sikerének tetőpontját az Ufa megműltásával és igazgatásával érte el. **Bécsületes törekvéseit felismerte és honorálta a közönség, aminek méltóvávaló bizonyítéka az a nagy népszerűség, amelyre az Ufa mozgósínpár az új néhány hetes fennállása óta szert tett.** Az Ufa filmszínház berlini igazgatója méltányolva a sikereket, amelyekhez Daróczy igazgató juttatta a színházat, minden korlátzás nélkül az igazgató izlése és belátására bízta a színház műsorának összeállítását. **Ez a bizalom oly hátráltat, hogy Daróczy igazgatókat szabadkezel bízott meg abban is, vajjon csak az Ufa gartmányaiból vagy idegen filmekből is állítja-e össze a színház műsorát. E fölhatalmazás alapján állította össze Daróczy igazgató az Ufa legközéletbi műsorát, amelynek egyik legfőbb érdekessége az **Ufagár filmje a „Varázskeringő“,** amelyet pompás szereposztásban cillek filre. Talán mondanunk sem kell, hogy ez a régi és bájos Strauss-operett semmit sem vesztett értékéből és szépségéből az által, hogy filre átdolgozták. **Romantikája és humorja förtellenül megnyugtaltokzik, a rendezés és játék pedig csak jöközött a film mély hatásait.** Ezeknek érvényesülését nagyon elősegítik **Stephanides Károly zene-szerzeményei, amelyekkel a „Varázskeringő“ partitúráját gazdagította.** A közönség nagy várakozással néz a premier elé, amelynek méltóságára visszatérünk.**

(R. M.)

Belvárosi Színház

1926 február 11-én (csütörtökön), 12-én (pénteken), 13-án (szombaton), 14-én (vasárnap):

HOLNAP REGGEL

Karinthy Frigyes

3 főlvonásos tragikomédiája

★

Főszereplők:

Géliért Lajos
Ürmösty Anikó
Harsányi Rezső
Bánóczy Dezső
Somló István
Sarmassy Miklós
Matányi Antal
Szilágyi Anna
Thury Mária
Vértes Lajos
Sugár Lajos
Hajdu László

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

mi az az affér a Magyar Színház és Somlay körül? Megkérgettek az urak, vagy nincs jobb dolguk: lovagiasdít játszanak?

— Cherehéz la femme!

— Ja, ugy, a kis francia nőről van szó?! Hát mi történt tulajdonképpen?

— Semmi... Somlay valami megjegyzést tett a jányra a Fészekben, amire az igazgató ur indítlanul látta magát provokálni Aranyit, akinek pedig most igazán más dolga van: szócgyémány színész konyerét kell megkeresnie...
— Na jó, de miért provokálta a főrendező is Somlayt?

— Mert a kérdéses megjegyzést Somlay állítólag nem comme il faut formában és kifejezési módokkal tette, még pedig a felesége jelenlétében. Ezért.

— Na, majd csak elintézik háromszori jegyzőkönyvváltással. Es mi van az Andrassy-uti bojkottjával?

— Teljes mértékben fönmáll. A Reggelt a Színpadi Szerzők Egyesületének ülésén nyilvánosságra hozott teleplezésük külön is kínosan érintették, mert a Wertheimer-rezsimnek az Andrassy-utra történt bevonulását annakidején csakis Emőd Tamás költői presztizsének asszisztenciája mellett tartotta megengedhetőknek, most pedig sajnálatlalt kell azt tapasztalnia, hogy éppen Emőd művészi igazgatása alatt, sőt látszólag (minthogy hallgat) az ő hallgatólagos beleegyezésével történnék olyan cisszálések, amelyek végül is a szerzők egyetemet arra kényszerítették, hogy leghathatósabb jegyveréshez, a bojkotthoz nyuljon.

— Hát mi történt tulajdonképpen?

— Az történt, hogy régi jó friedensteini mintára dolgoznak. A kedves, becsületos Paulini Béla bácsi például fölment egy témával, hogy írni kéne a világbanok Tary Gizinek egy kis darabot, amelyben, minthogy színésznő és világbanok, játszana és — véna. Azt mondák, hogy remek, majd szólnak, hogy mikor írja meg. Erre Paulini egyszer csak látta kiplakatirozva a darabját: a színház megíratta mással.

— Főnök.

— Vagy például a délutáni előadások tanliemjéért csak féldíjjaké fizettek, holott a színház 80%-os helyjakkal játszott, ami — akárhogy is enyhítené a dolgot — igen, na! Hát ezt nem lehet, ezekről le kell szoknia az Andrassy-utnak: a bojkotlt természetesen minden magyar szerző állja, garancia erre a Színpadi Szerzők Egyesületének bírtokában levő reverzálás, amelyben a magyar szerzők becsületszavukkal kötelezik magukat, hogy a bojkotl kimondásál, azonnali kizáratás terhe mellett, respektálják.

— Szóval egy fü darabot sem kapnak?

— Sőt a jövő műsor gerincének tervezett Szenes-darabot máris letiltották a szerzők, akik el vannak határozva, hogy végre rendet csinálnak ebben a darazsfészekben, amelyben még mindig kísértének az ungerleideri tradíciók.

— Most már utolsó fészükbe, a Royalba is, Nagy Endre vonul be, há' Istennek.

— Mi lesz az új Royalban?

— Erre álljon itt N. E. sajtókezi nyilatkozata:

— A Royalban egyelőre, az idő rövidsége miatt, a Terézvárosi Színpad művészi műsorát mutatjuk be, a lényegbeli hozzászólásból a helyhez és az adott technikai lehetőségekhez csak később kitérhetek be. A Royal színpadon azt a színházi típust akarom megcsinálni, amely az eddigi színházaktól lényegében is eltérően működik. Es ez — mivel program- és programbeszédet tartalmi lehetetlenség — nem tudom másképp meghatározni, mint hogy az eleven szónak, az önelelt színházi játéknak, a dalnak és az öltetésnek az a föltételűsít, amely az eddig sikerült a közönséggel „Nagy Endre kabará”-nak elvezetése, most megfogadom azokkal a technikai hatásokkal, amelyeket a nagyobb színpad, a nagyobb társulat és a vállalkozók által rendelkezésünkre bocsátott nagyobb anyagi eszközök lehetővé tesznek.

Mindenesetre furesa helyzet állott be a valósággal koreknek tekintem, hogy amikor a népes Erzsébet-körúra átmegek, arra a helyre, ahol eddig rikkító plakátok állították meg a tömegeket, én nem az alacsonyabb nézője tömegeket keresem föl, ellenkezőleg, tudomásul veszem azt a lényt, hogy ma már az igazi intellektuelt közönséghez csak az olesőbb helyekről utján tudok eljutni. Amikor tehát a Royal-Orfeum homlokzatára kiszögeztetem a Nagy Endre-kabará cglátóját — s ezt az író- és színészlávsadalomnak mondani elsősorban — szövszék és írók javának java munkája előtt akarom szélesebbre nyitni az ajtót.

— Vedérem! Nagy Endrében igazán meg lehet bízni. No és a konzorcium?

— Dolgozik. Nagy kár, hogy egyelőre Bárdos Artur nélkül, ami máris meglátszik a követező napok műsorának kissé impresszionista ízén. Mert egyelőre pénz kell a konzorciumnak, azt pedig reprimékkal nehezen fogják szerezni. Hisszik azonban, hogy a saját kasszára (és saját bőrre) való dolgozás remélhetőleg magasabb hőmérésű művészi sikereit pótolják majd az első napok kisebb-nagyobb taktikai hibáit. Legjobb premierjük — a már ismertekben kívül — január 13-án, éjjeli előadásban, Sarment legszébb darabja: „Hamlet házassága” lesz, amelyet Vaszary Piroksa és az ugyancsak Sarment „Aranyhalszó”-ban fölült Baló Elemér fognak játszani.

— Na és a többiek?

— Hát a Vigben a „Majomszínház” — végre véglegesített szereplőkkel. Sorrend a követező: Bajor, Góthé, László Mariett (Mária), Csabó Gitta, Sütkész, Rákóczi, Rajnay, Góth, Gárdonyi, Maly, Sarkadi, Szerény, Lukács Pál, Bárdy, Boross Géza, Pórtos és Bercey G. A legnagyobb izgalom azonban kétségtelenül a Városiban van, ahol a Zerkovitz-operett olyan szereposztásban kerül színre, mint a legmódnább Mohár, Homthy, Hegedűs Gyula, Omogny nagyszonyu, hogy a kisebb bolygókról és esel-lyegokról ne is beszéljek. Amilyen peches volt egész életében az a Zerkovitz Béla, az előjétekből ítélve, biztosan kifog 100 előadást. De a Szép Ernő 18-iki estélye mindenütt mást fölül-mul szereposztás dolgában is. Es végre újra láthatjuk a „Május”-t, ezt a felejthetetlenül édes kis darabot...

— Magyar?

— Semmi új. A Fodor-darab változatlanul tartja az ideit rekordot, minden házát előre adja el a pénztár. Es újabb kiírtólt darabot vettek a Mohárén kívül: Maeterlinck: „Le malheur passe” című színművét. Viszont „vasár-napi beugrások” címen meg kell említenem Tassy Mária érdekes és szücs szereplését a Kistemakers vasárnapi előadásán, amelybe Titkos betegsége miatt már e héten beugrott egyszer. Az ő szerepét viszont László Lili vette át. Elegáns volt. Beugrottak még: Rabinyi Tibor a beteg Góth szerepébe a Vig vasárnapi „Urinberetl” előadásán, jó-jórnán az utolsó percben és teljes sikerrel. Még csak annyit, hogy a Király-Színház pénteki premierjét illetőleg sikerszagot érezek. Tessék csak megnézni a szereposztást, itt van a másik kaszón...

— Örüössé. Na, és a pietéka!

— Az a szöke operettprimadonna, aki egy barna — volt — operettprimadonnától éppen ma este veszi át s jászna először a szerepét — kivételesen operettszerpeket és operettzsinházban — rálik a második aratól is. Megjósolom azonban: féljéhez fog menni harmadszor is. Fannak primadonnák, akik el vannak itélve...

* Homthy Hanna, az új Terezia. A Fővárosi Operett-színház nagyszerű Strauss-operettjének, parádés műsorjében lényegesen mutatkozik be Homthy Hanna. A hercegnőt szokványos föltételűsít játszott. Balnay, Tolnay, Ujváry és Zátany adták a főszerepeket. — Vasárnap délután a „Nótás kapitány” kerül színre, Péchy Erzi föltöltésével, meg-sékelt helyjakkal.

* A Víg-színház hetet a szezon legirisszebb nagy sikere, a „Nagyvárkárta” dominálja. Kedden és pénteken a „Brassboud kapitány megérkezése” adták, a hét többi estéjén a „Nagyvárkárta” tölti be a műsört.

* Vasárnapi filharmonikus főpróba. Wagner-nek az „Eroica”-hoz írt magyarázata, amely szerint „hős alatt a legfejletlenebb embert értjük, akiben legnagyobb mértékben megvan a képesség az élet mély és teljes átélésére”. vasárnap eleven igazolást nyert Kleiber Erich személyében. Kleiberben is megvan az a mindeneken keresztülgázoló motorikus erő, amelyet Beethoven Napoleomban annyira megcsodált, esakhogy a Kleiber energiája nem egocentrikus, nem énjét tolja előtérbe, nem ki-magyaslatni akar, hanem magához emelni, hogy együtt röpülhessünk vele képeletének tüzés szárnyán. Letör minden ellentállást, amely a hangszerek fizikai tökéletlensége, avagy a sok-szor hallott és játszott művek megszokottsága alakjában kerül vele szembe és vezénylő-pálcaja, amely az anyaggal folytatott küzdelemben még földököl, tüzes szabalya, menten kivirágzik, mielőtt elérte a géniusz portmes-régióit. „Ujászülni, mindent előlört terem-teni és fölszabadítani” — ez a szózat ragyogott a Beethoven-szimfónia felejthetetlen szeg in-terpretációja fölött, amelynek egész az utolsó hangig átszellemült költői előadásából soha senkinek sem hallott egyéni élmény gyanánt a Marcia funebre-t emeljük ki. A föltámadás borzongató szépségű víziója, amelynek fehér leple alól kiröbant a trombiták és harmonák kerülhetetlen hívó szava, a halálfeleltesen letompított, sírokat fölpatantó, hantokat szét-görgető timpani fokozódó dübörgése, az egy-másra torlódo fugatök szorongása, amelyekbe mintha egy Bach-passióból átvöllt fénynyálbá öntött volna rendet, — egy végső fokon, leg-magasabb esuson végbemenő megtisztulást, katarzist jelentettek. S az utolsóak tohész-kódó akkord után sok zsebkendő került elő a hallgatóság sorában. A műsoron még Cheru-bini ötleles, kedves fordulatokban bővelkedő nyitánya: „Alti Baba” szerepelt, továbbá Mozart VI. Es-Dur hegedűversenye, amelynek szölvóját Baré Emil, a Filharmoniai Társaság jeles hangversenymestere esizolt stílusérzék-kel és különösen a Rondo-tételben egyéni humortól szípkörkázó finom staccatokkal adta elő. A brilliánsan szereplő zenekart zenaiális vendégdirigensével együtt a hangverseny be-fejezése után hosszasan ünnepelték. (V. M.)

* Szép Ernő február 18-iki szerzői estje a Zeneakadémia-ban a magyar előadóművészet ünnepe lesz. A „Május” híres varázos előadásának erre az estére való föltámas-tása, önk, művészi és a szerző személyes föltétele fogják gazdagítani a pesti színpadok lezserettebb tárgyúak szavalatát. Busitides Mórjának Siro György, Ármeth Juliska, Lanyi Viktor szerzett zené Szép Ernő költö-ményeire. Bácsahgyi Kálmán pedig Magyar Ének zene-készítéssel csököl. Az est közreműködőinek teljes név-sor: Busitides Mária, Bauer Gizi, Heszay Bácsi, Ármeth Juliska, Titkos Ilona, Varsányi Irén, Góth Sándor, Gel-lyei Lajos, Hegedűs Gyula, Bácsahgyi Kálmán, Szolár Zsigmond.

„A Gócsák” bemutatója esítörtékön lesz a Fővárosi Operett-színházban. Főszereplők: Homthy Hanna, Somogyi Erzi, Szokolay Gily, Meszáros Polétt, Balla Mariska, Tol-nay, Ujváry, Latabár, Pataky, Szorád.

KIRÁLY-SZÍNHÁZ

Pénteken, február 12-én

először

A királyné rózsája

Farkas Imre
poétikus, hangulatos
dalljátéka

★

Főszereplők: Lábass Juci, Vaaly Hona, Berki Lili, Nádor Jenő, Kertész Dezső, Halmay Tibor, Latabár Árpád, Szirmai Imre, Thász Lajos

Dr. Szabó Juci

MOZI

Harry Liedtke végleg bucsút mond a színpadnak és csak filmen fog dolgozni!

(Berlini munkatársunktól.) Lágyan suhan az autót a Bayerische Viertel fényesre csiszolt aszfaltján. Még egy fordulat és egy meghitt villa előtt fékezi le hirtelenkézzel a sofőr a kocsit. A kapu melletti két oszlopon jobbra-balra két névjegyábrák. Az egyik oldalon Harry Liedtke, a másik oldalon Käthe Dorsch, Berlin egyik legünneltebb vígjátéksztárája.

A kert, a villa, a hall, a szobalány, minden finom, szép, izléses, előkelő, ahogy egy művészpárhoz illik. Harry Liedtke dolgozószobájába vezet be a komoran. Elegáns szelvépizsamban ül az íróasztal előtt a legkedveltebb nemel bonnyiván és a yelem szemben levő autón még libben egyet a függöny, sajnos, Käthe Dorschól már nem láthatjuk semmit.

Harry Liedtke tipikus german férfi, de a jökevények, rokonszenvesek, a férjességek közül való. Tiszta, kék szemű vidáman mosolyog rám, az egészséges jökevény minden szava és mozdulata.

— O, a magyar közönség! — mondja, amikor megtudja, hogy meről jöttem. — Azt hiszem, Németországon kívül Magyarországon van a legihvebb publikumom. Ne gondolja, hogy ez csak szöhszmondás. En már ott tartok, hogy nemcsak a közönség kapok szeretniért, hanem a tanítványok is az előadások után. Ezekből az elszámolásból látom, hogy Magyarországon szeretnek.

— Nem vagyok nagykepi és féltékeny. Nagyon jól esik,

hogy sikereim vannak. Színpadon kezdtem, mint minden kömikus, én is elsősorban dráma szerepeket kaptam és meg is baktam bennük. De bevalón ósintén, a színpadon sohasem volt olyan sikerem, mint a filmen. És ma már a színpadi siker nem is elégít ki. A színpadi siker határához, jelenlévőkhöz van kötve, míg a film elviszi a művészetemet a világ minden égtája felé. A feleségem, mint filmsztárszám kezdte és a színpadert otthagya a filmert, én pedig most határozott el magam egy igen nagy lépésre. Legutóbbi filmem, amely „A fahadnagy ur, a feleségem!” címmel került bemutatásra és amelyben

Igyekeztem a kifünő szüzsének megfelelő vidám, élet-től duzzadó alakítását produkálni, olyan nagy sikert értettem el.

hogy végleg bucsút fogok mondani a színpadnak. Neki-nincs szükségem a színpadra, hiszen annyi szeret-et kapok, allig gyözök válogatni belőlük és a színpad-nak sünes nagy sikere reám. Elbueszunk és én ezent-ul csak a filmek fogok éni.

Elmondta leközönségi ízeit, néhány utabbi szerepét, de csak szögörü díszközönség mellett. Az auto néhány perc-alatt visszaröpített a Kurfürstendammra és a legnagyobb UFA-Theater plakátjáról rám mosolygott Harry Liedtke arcán „A fahadnagy ur, a feleségem!” című új filmjének főszerepében. Dél volt, ragyogott a nap és az emberek hosszú sorban várták, hogy mikor kapnak jegyet a népszerü Harry filmjéhez.

A fehér tájfun

— A Metro-Goldwyn filmje —

Amerika mindenkép a csodák hazája. A Rocky Mountains hatalmas hegyláncában olyan hóviharok vannak, amelyek hetekre el-zárnak egy-egy messzebb fekvő telepet, ahová rasut se visz, csak egy szál drót, a telefonú jelenti a külső világgal való összeköttelést. És a világ legborzalmasabb lavinái fátakat, embereket görgetnek tona a halálba.

Ehhez a természeti csodához járul az ember-alkotta csoda, az amerikai film, amely a néző elé hozza a hóörgeteget, szemünk előtt hullan-le le lehetetlen hőmennyiségek, amelyek há-zakal, embereket ragadnak magukkal. Szemünk előtt létködik a Pacific-társaság mentő-vonata a hóörgeteggel, hogy délmiszert vi-gyen egy éhezö telepre, amelyet a világtól tel-jesen elvágtott a „Fehér tájfun”, a hó.

A Metro-Goldwyn filmje, amely nem sokára budapesti mozikban is futni fog, a lavina teszi meg ennek a filmnek a fűszerepét. És a lavina bámulatosan játszik. Az emberi fan-tázia csodálkozik, hogy ezt a borzalmasan kifünő

szüzsét hogyan lehet ilyen megdöbbentő hü-séggel a moziérszóra varázsolni. A filmtechni-kának micsoda bravúrjai és fogásai kellettek ehhez a grandiózus házsínjáráshoz!

Nagyon természetes, hogy szerelmi történet is kapcsolódik bele a hősökbe, ártatlan fehér, igaz amerikai szerelmi történet. Két férfi küz-delme egy leányért és a közönség és a leány szimpátiája természetesen azé lesz, aki külön-legénynek mutatkozik a hóörgeteggel szem-ben. A szöke Claire Windsor játssza a leányt, Robert Frazer és Pat O. Malley a két vetél-kező férfit, akik közül az utóbbi, győzedelmes-kedik. Őde, nemesrendű nőket és keményen, szép, doli férfiakat ábrázolnak ezek az ameri-ki szüzsék, akiknek elbűsülük, hogy hősök és hősnők. És tényleg valami frissesség, vad bá-torság, valami egészen amerikai van ezekben a szüzsékben, úgy, hogy mi, magyar és csunya európaiak, irigysággal nézünk föl erre az egész-ségre, kemény, új emberiségre.

Egy amerikai alagutató-telep életét látjuk

mérnökeivel és munkásaival és attól fogva, hogy följel a szenzációs szereplő, a hóörgeteg, a eszlekmény is izgalmasabb, lélekzetet vissza-főjtővá válik és fokozódik még, amikor az éh-halál és a mentővonat versenyeznek egymás-sal, melyik ér hamarabb célt. Talán itt válik el legélesebben a színház a mozitól. Melyik színház volna képes a lavinának ilyen szenzá-cióis szerepet juttatni, mint ez a film? És ezen a téren, hiába, Amerika vezet. Szini Gyula

Ki nagyobb: A gyöngye nő, vagy az erős férfi?

Sámson és Delila története ezernyi formá-ban ismétlődött meg már eddig is a világ-történelem során és egy modern Madách talán ezen az alapon fogja megírni az új ember tragédiáját.

Meg kell vallanunk, hogy az eddigi Sámson és Delila történetekben rendszerint a nő maradt a győztes, a nőrel derült ki, hogy az erős-bebb. Most a mozipublikum előtt fog a jövő héten egy ilyen női és férfi párviald lefoynni. A Palace-filmstúdiusz esztétortói műsorán két film szerepel. Az egyik film főszereplője egy gyöngye nő, a másik filmé egy hatalmas atléta. A gyöngye nő Putty Lia, az atléta Maciste. Ne-hez verseny lesz, ki fogja legyőzni a másikat.

Putty Lia a „Songja” című filmben egy fiatal orosz orvosnőt játszik, szépségének minden fegyvere alkalmazást nyer ebben a szerepében, a könnyei, a mosolya, nagyszerű elmélyedése a szerep lelkében, a mimikája, a fájdalma, a szenvedése.

Egy megtiport, szenvedő leányt játszik, aki eltépett becsületét szerzi vissza lelki szép-ségeivel.

A másik filmen Maciste a fohós, aki ropant humorával száll harezba a „Maciste a pokolban” című filmen a sikerért. Különböző filmek, kül-lönböző témák, különböző főszereplők. Ki lesz közöttük nagyobb: a gyöngye nő vagy az erős férfi, ki fogja jobban meghódítani a publiku-mot? Nehéz és nyílt verseny lesz!

Kitépett lapok a véres könyvből

A véres könyv, amelybe az 1914—18-as esztendők eseményei vannak kérvá, hosszú évtizedekig kincseshányagja lesz azoknak, akik akár színpadi, akár irodalmi, akár filmtémához fog-nak nyulni. Anyai tragédia, anyai regény per-gelt le ezekben az esztendőkhöz, anyai esemény mögött létkeltet az igaz élet, hogy nem is kell más témát keresnünk, ha kerék és mindyájón-kat érdeklő dolgait akarunk bármily formá-ban a közönség elé vinni.

Rowland W. Lee, a Fox-filmgyár nagyszerü rendezője, fölismerte ezt az igazságot és új filmjének, amelyet „Havoc” címmel a heten mutatott be a Mozkokép-Orthon és az Orion, tényleg a háború miltődsége vadra. Maga a leány a nagygyönyű és minden értékessége mellett, minden romantikus szépsége mellett is keves benne az úszerség. Annál úszersőbb azonban az a gigantikus háttér, amelyet Lee megjelentet ennek a történetnek.

A világháború minden vihara, minden izalma és gyötrelme, minden tragédiája ott dűbörög

azokban a hatalmas esztaképekben, amelyekel Lee na-ratlan invenelóval, fáradsággal és rendkívül nagy mű-vészetel megrendezett és beállított.

A film, amelynek főszereplője George O'Brien, a „The parip” főszereplője, Margaret Livingstone és Madge Bellamy játsszák, lenyűgözően nagy és komoly sikert arított az eddigi bemutatásokon a közönségnél.

Irodalmi víva a „Nagytakarítás” című film körül

A Vígyszínház az elmúlt héten nagy sikerrel mutatta be Lonsdale angol író „Nagytakarítás” című vígjátékát. A fanyar angol író művéhez nagy várakozások fűződtek és a színház nem is csalódott várakozásaiban.

A premier után eltelt néhány nap és az Omnia és Corso „Nagytakarítás” címmel mű-sorára tüzött egy filmet, amelyet a Paramount készített és amely egészen véletlenül szintén Lonsdale vígjátékából készült.

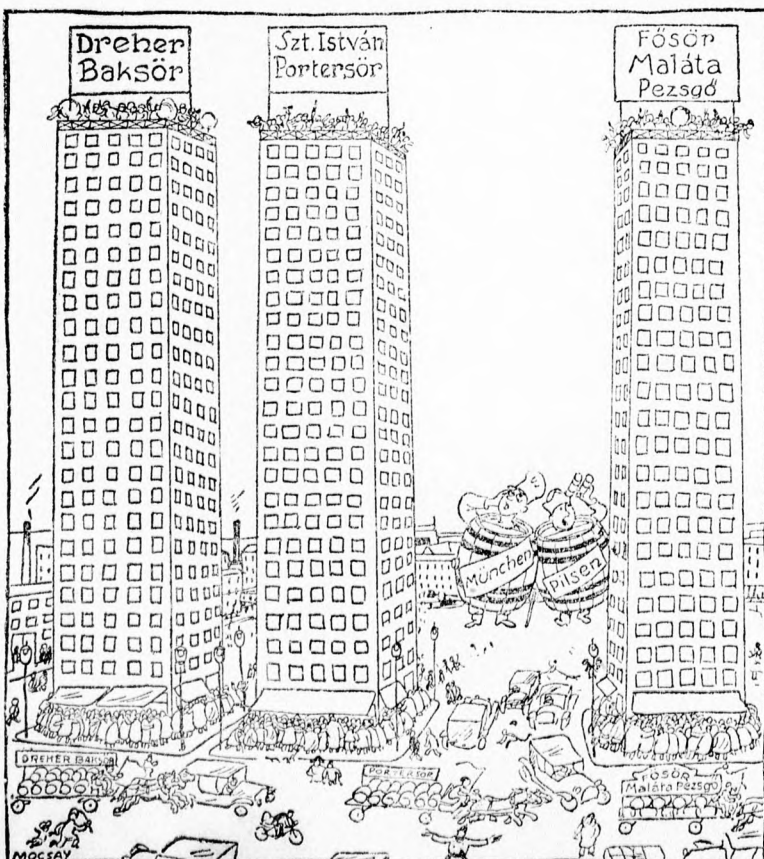
A Vígyszínház igazságszónaként körömben az a nézőt for-dít el, aki ezt a nézetet vallja dr. Salgó Ernő, a vígjá-ték fordítója, hogy a mozi nem voltak jogosultak arra, hogy a vígjátékukat ugyanazt a címet adják.

Ha a Vígyszínház ehől a kérdésből valóban jószere-t csinál, akkor nagyon érdekes lesz az esetleges bírói döntés.

Hiszen a Paramount valóban megvásárolta Lonsdale vígjátékát, jogait adhatta tehát tovább az Omnianak és a Corsonak, viszont a „Spring cleaning” című angol vígjáték magyarul tényleg „Nagytakarítás”. Jókai „Fekete nyémárok” című regényét például kivitték Német-országban film alakjában és ott ugyanazon címmel ját-szották, mint ahogy a regény megjelent.

Nehéz probléma, amely probléma felvetődésének szem-ben csak egy oka van. Ha Adolphe Menjou és Betty Compton nem játsznának jól és a „Nagytakarítás” nem volna a legjobb idején amerikai vígjáték egyik filmje is), akkor a Vígyszínháznak bizonyára eszébe nem jutott volna pároskodni. A bukásra sohasem feltételeknek egy-másra az emberek, a siker miatt annál inkább.

A Magyar Filmklub legutóbbi firtott közgyűlésén, minál ismeretes, új tisztikart választott. E közgyűlésen egy 12 tagból álló kisebbség a megválasztottakkal szemben bántó és kellemetlen tréfát engedett meg magának, amelynek következtében a megválasztott tisztikar egy tagján nem vállalták a rájuk ruházott tisztségeket. A klub tagjai ezért vasárnap délelött népes értekezletet tartottak, amelyen egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy a tisztikar lemondott tagjait félkerek tisztségek megtartására, a mozgalomhoz az eddigi ellenük tagjai is csatlakoztak.

Külföldi látogatók Budapesten: — Ejnye, de meg-nöttek ezek amióta utoljára itt jártunk!

Meg kell semmisíteni a budapesti tanszemélyzet ellen hozott fegyelmi ítéleteket, amelyeknek meghozatalában a Nemzeti Szövetség tagjai résztvettek

Bródy Ernő nyilatkozata az alapszabályokkal nem rendelkező Tanárok és Tanítók Nemzeti Szövetségről

(A Reggel tudósítójától.) Politikai és társadalmi körökben élénk fölfigyelmet keltettek azok a leleplezések, amelyeket a Tanárok és Tanítók Nemzeti Szövetsége részéről indított pörben Drózdly Győző nemzetgyűlési képviselő tett a szombati főtárgyaláson. Ez a szövetség volt kezdeményezője és irányítója a tanítói atrocitásoknak, ez a szövetség illette be a tantervekbe a maga bizalmi embereit, akik a tanárokat és tanítókat minden feltétel és szaváról értesítette a szövetség intézőit. Ez a szövetség tette meg a följelentést a tanárok és tanítók ellen az illetékes hatóságoknál és e följelentések alapján végezték ki fegyelmi uton mind azokat, akikre a szövetség rásütötte a destruktív bélyegét. A legfőbb erkölcsi fórumként szerepelt ez a szövetség és erről a fórumról kiderítette a vádlottak padján ülő Drózdly Győző, hogy nincsenek jóváhagyott alapszabályai. Hogy ennek a leleplezésnek milyen befolyása lesz a pör kimenetelére, nem tudjuk, nem is irtaljuk, de kétségtelen, hogy az egyesületre nem maradhat következmények nélkül az a körülmény, hogy **éveig minden törvényes alap nélkül működött.** Ez esemény jelentőségére való tekintettel megkérdeztük dr. Bródy Ernőt, a vádlott ügyvédjét, hogy milyen befolyással lehet a fegyelmi döntésekre a szövetség törvénytelen működése.

Bródy Ernő

a következőket mondotta munkatársunknak: — Az a fölfedezés, amely Drózdly Győző sajtópörében főtárgyalásán kinyilatalt, sokkal nagyobb jelentőségű, mint első pillanatokban látszott. Elsősorban megállapítottam a tényállást. Kiderült a tárgyaláson, hogy

a Tanárok és Tanítók Nemzeti Szövetsége nem nincsenek belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályai.

Ha lettek volna, mindenestre bemutatva volna azokat a szövetség, amelyet a bíróság már a főtárgyalás előtt fölhevített, hogy a tárgyalásra hozza el alapszabályait. A szövetség jogi képviselője a főtárgyaláson fölmutatott egy alapszabálytervezetet, amelynek azonban

hiányzik a jóváhagyási záradéka.

Elmondta azt is, hogy az alapszabálytervezetet annak idején fölterjesztették a kultuszminiszteriumhoz azzal, hogy az továbbítsa a záradékolási joggal egyedül fölruházott belügyminiszteriumhoz, ahol azonban most, amikor utána jártak, nyomát nem találták. A bíróság ezt a tényállást hivatalosan is meg akarja állapítani és ezért úgy határozott, hogy a belügyminiszteriumot megkérdezi az iránt, hogy vannak-e a szövetségnek kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályai? A tényen ez nem változtat semmit és már most meg lehet állapítani, hogy a szövetségnek alapszabályai nincsenek. E tény következményeit már most le lehet vonni két irányban:

büntetőjogilag és a fegyelmi ügyek szempontjából.

Büntetőjogilag: Mítán a bünvádi eljárásról szóló törvény meghatározza, hogy jogi személy csak akkor lehet vádló, ha ebbeli minőségű a törvényes rendelkezéseknek megfelelően mítán egy alapszabályokkal nem rendelkező egyesület.

F HAVOC F
X ORION-SZÍNHÁZ M

Nődivatszalon

Váci-utcában átadó

„Femina” jellegű Tenzer hirdetőjébe, IV. Szervíz-tér 8

Zálogcédulákat kiváltak, ékszereket mindenkinél drágábban veszek Székely Emil VII. Király-utca 51. szám. Tereztéplommal szemben. Telefon

PITROFF MIKLÓS okleveles gépészmérnök
SOFFŐRISKOLAJA

Elméleti kiképzés rajzokkal és alkatrészekkel demonstrálva, műhelygyakorlattal. Ötgyezredik gyakorlatokon kívül legalább 100 km. vezetési gyakorlat városban, országúton és hegyterepen, saját 1925. évi 200-es Pántluxautóinkon. Irada: Erzsébet-körút 28. szám. Telefon: József 116-79. Tandíj: 1.200.000 korona, részlete is

tel nem jogi személy, tehát sem magánindítványra nem jogosult, sem magánvádlóként föl nem léphet: a bűnyűgyben a vádlott ellen folyó egéssz

eddig eljárás semmis

és megszűntetendő. A sajtópörben csak az egyetlen vádlott, az üldözött budapesti tanítószög igazságot az emberi szolidaritás nemességével sikraszálló Drózdly Győző az érdekelte, úgy, mint volt két más, fölmentéssel végződött bűnyűgyben Budapest főváros képviselőtestületének illusztris tagja, dr. Bedő Mór ügyvéd,

A nemzetgyűlés már szerdán megkezdí az újabb házszabályrevízió tárgyalását

(A Reggel tudósítójától.) A nemzetgyűlés kedden délelőtt folytatja a mentelmi ügyek tárgyalását és kormánypárti körökből szerzett értesülésünk szerint

még e héten napirendre fogják tűzni az újabb házszabályrevíziót,

amelynek keretében — amint A Reggel már a múlt héten jelentette — az appropiációs törvényjavaslat vitáját az indemntási vitához hasonlóan 4 nyolcórás ülésnapra fogják korlátozni. Erre vonatkozóan

Örffy Imre,

a házszabályrevíziós indítvány betérjesztője, a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Indítványomat a kormánypárt vezetőségének megbízásából terjesztettem elő és azt hiszem, hogy

ha a kormány és az ellenzék között időköz-

A Nemzeti és Liberális Párt listája győzött az ügyvédi kamarai választásoknál

Az ellenzék csak öt választmányi tagot hozott be

Az ügyvédi kamarai választások öt napon át tartó szavazás után szombaton délután 1/2 óra körül befejeződtek. A szavazás öt napján keresztül mindvégig nagyon heves küzdelem folyt a két vezető párt, a Nemzeti és Liberális Ügyvédek, valamint a Gazdasági Párt között. Délután 4 órakor kezdődött a szavazatok összeszámolása, amely szakadatlanul folyt vasárnap hajnali 6 óráig. Ma, hétfőn este 6 órakor lesz az Ügyvédi Kamara diszteremben az a folytatólagos közgyűlés, amelyen a szavazás eredményét hirdeti ki a kamara elnöksége. Összesen 247 szavazatot adtak le, ami a korábbi ügyvédi kamarai választások méreteit messze fölulmulja, mert a korábbi választások alkalomával sohasem járult 1000—1200 ügyvédnél több az urnák elé.

A választás eredménye a Nemzeti és Liberális Pártnak kedvezett, mert a fiztikar és a választmányi tagok jelentékeny többsége is az ő sorukból került ki.

A választások részletes eredménye a következő: Elnök: Papp József; elnökhelyettesek: Baracs Marcel és Kövess Béla; főtitkár: Popper Tódor; titkárok: Ács Jenő és Wehner József; ügyészek: Grünhut Armin, Krámer Emil, Melzer István; pénztáros: Petrik Aladár; pénztároshelyettes: Lukács Imre. A választmányi tagok közül többen voltak olyanok, akiket úgy a Nemzeti és Liberális Ügyvédek Pártja, mint a Gazdasági Párt közösen jelölték. Ezek közül megválasztották: Erődy Harrach Tibamér, Glesner Samu, Kozma Jenő, Lakatos Gyula, Lévy Béla, Teller Miksa és Vásonyi Vilmos ügyvédek. A Nemzeti és Liberális Párt listáján szereplő ügyvédek közül választmányi tagok lettek még: Bartók Ferenc, Bene Sándor, vitéz Bielek István, Bródy Ernő, Brill Daniél, Csillag Aladár, Fromm Lajos, Fürst Mátyás, Glácz Erich, Gulyás Lajos, Hajdu Marcel, Havas Károly, Hay Elek, Heinrich Elek, Kertész Adolf, Kovács Dénes, Lób Antal, Lukács Bernát, Márton Imre, Medvigy Gábor, Osvárh

aki a legkritikusabb időkben sietett az elhagyottak és üldözöttek védelmére.

A fegyelmi ügyekben

sok száz érdekelt

van. Az alapszabályok nélküli működésnek a fegyelmi ügyekben is csak ugyanolyan következményei lehetnek, mint a sajtópörben. Az a szervezet, amelynek nincs törvényes alapszabálya, nem szervezet, olyan, mintha nem is volna. Ha tehát a törvényes uton előírt kellekkel nem rendelkező szervezet törvényellenesen résztesz oly munkában és oly helyen, amelyben nincs jogosultsága és nincs helye, az eljárás és annak következményei semmissék.

Meg kell semmisíteni a budapesti tanszemélyzet ellen hozott minden fegyelmi ítéletet, amelynek megelőző tárgyalásán az alapszabályokkal nem rendelkező nemzeti szövetség kiküldöttje résztvevett.

A fegyelmi ítéletek újrafelvételi eljárásánál ez a leghatalmasabb, ügydöntő újrafelvételi ok. A revizionális és rehabilitációs mozgalom, amelyet Lázár Miklós megindított az ártatlanul üldözöttek érdekében, új stádiumhoz érkezett.

ben közeledés nem történik, amit nem remélek, indítványomat a Ház szerdai ülésén már meg is indokolhatom.

Eppen ezért kívánatosnak tartanám, hogy az ellenzék elvéberána a dolgoknak és úgy nyilatkozna, hogy biztosítja az appropiációs törvényjavaslat gyors lefolyását. Ebben az esetben ugyanis az újabb házszabályrevízió egyelőre lekerülne a napirendről. A Reggel munkatársa érdeklődött ellenzéki körökben is, ahol az a vélemény alakult ki, hogy

semmi esetre sem vállalják önként azt a szájkosarat, amelyet a kormánypárt az újabb házszabályrevízióval akar a parlament számára kötni.

Ilyen körülmények között tehát arra lehet számítani, hogy az egyébként is elémegsedett helyzetet még ezen a héten újabb házszabályrevíziós vita izgalmai fogják komplikálni.

Ferenc, Örffy Imre, Osztern Lipót, Polák Géza, Pollacsek Alfréd, Pores István, Ráth Endre, Rend Sándor, Spett Elek, Szász János, Szegő Ferenc, Stehlo Dező, Ujlaki József és Várkonyi Kálmán. A Gazdasági Párt listájáról megválasztották: Blauner Mór, Erdély Sándor, Eröss Samu, Kiss Sándor (Újpest), Perényi Zsigmond, Schveiger Béla és Vámbéry Ruzstem ügyvédek.

Az 1. sorsjáték sorsjegyei még március hó 1-ig érvényesek

VASÁRNAPI SPORT

Csaknem vereségei szenvedett kombinált csapatunk a bécsi WAC-tól

A népszerű „Slózi” volt a mezőny kimagasló embere. — A magyar játékosok csak az első félidőben elégtettek ki. — Már három góllal vezettek a mieink, amikor a bécsiek egy perc alatt két gólt lőttek

Budapest kombinált — WAC (Bécs) 3:3 (2:0)

(A Reggel munkatársától.) A téli kényserpihenő alatt kielehetett futballrajongók vasárnap mind megjelentek a **budapesti kombinált** és a **bécsi WAC** összecsapására az Üllői-úti pályán.

Érdekes küzdelem nagyszerű lendülettel indult és az első 20 perc igazán élvezetes volt, de azután fokozatosan veszített a magyar csapat az erejéből és a lelkesedés is alábbhagyott. Csak a veterán **Schlosszer Imre** briliáns játékára hatott időtlen, aki a mezőny kimagaslásán legjobban embeire volt.

Ördögös driblingjeivel, mintaszerű szöketéseivel és csavart lövéseivel jól megérdemelt tapsokat aratott.

A brüsszeli revánusra készülő magyar játékosok azonban nagy csalódást keltettek.

Az első negyedfél percben **Blum**, **Fuhrmann** és **Senkey** kifogástalanul szerepeltek. A csatlósor is eredményes volt, mert ebben a félidőben két gólt lőttek, sőt a második félidőben már 3:0-ra javítottak.

Ekkor azonban az osztrák bajnokság hatodik helyén fekvő WAC támadásra is akcióba lépett. Megtették azt, amit Bécsben, amikor egy 5:0-as meccset egalizáltak. Vasárnap is így történt.

A bécsi profik egy perccel belüli két gólt lőttek.

Különösen a „Slózi” második gólya volt szenzációs. A kimerült hallorok nélkül és a szétesett csatlósorral kezdő kombinált csapat végeredményben örülhetett, hogy eldöntetlenül zárta ki a 90 percet.

Budapesti komb. — WAC (Bécs) 3:3 (2:0). Üllői-úti pálya. — 12.000 néző. — Bíró: Hantos József.

A küzdő felek a következő állásban léptek a porondra:

Budapesti komb.: Remete — Hungler II., Senkey I. — Fuhrmann, Rebró, Blum — Rémay III., Molnár, Pataky, Spitz, Pataky.
WAC (Bécs): Feigel — Heikenwälder, Woltschke — Braun, Pusehner, Schneider — Brezani, Dürschmied, Haffl, Schlosszer, Huber.

A mérkőzés főbb cseményei:

- 1. perc: A kombinált csapat kezd és azonnal támad. Róglán kormert érnek el. Molnár kapu fölé lö.
- 4. perc: Slózi mintaszerű támadást vezet. Remete lép közbe.
- A bécsiek rendkívül gyorsak és hízgadtak.
- 8. perc: Magyar támadás. Molnár lassu. Pataky lövése gyöngye.
- 10. perc: Brezani—Senkey párharcában a bécsi csatlósor marad fölüli.
- 11. perc: Második magyar korner. Rémay III. rugja. Molnár hibáz.
- 16. perc: Slózi kitor, jobb lábás lövés centiméterekre megy el a kapu mellett.
- 19. perc: Harmadik magyar korner. Feigel kiülözi.
- 20. perc: Szép magyar támadás. Rémay III. bombája kapu föléig süllyt el.

22. perc: Sorozatos magyar támadások. Molnár ismétlően hibáz.

A küzdelem Takátsot követelt.

24. perc: Osztrák akciókat Blum nagyszerűen szerezte le.

26. perc: Molnár kárpótló kapu mellé lö.

28. perc: Rebró briliáns lövéssel azt nagy tetszést.

30. perc: A WAC erősen támad.

32. perc: Magyar ellentámadás. Blum—Fuhrmann és Rémay III. révén

Spitz belüli a vezető gólt: 1:0.

33. perc: Negyedik és ötödik magyar korner.

Molnár összerfel, elalul, Takáts áll be.

36. perc: A magyar csatlósor bombázza Feigel kapuját, végre

Pataky a második gólt is belüli: 2:0.

37. perc: Remek bécsi ellentámadások. Remete helyén van.

42. perc: Haffl kitör, Senkey a hatos vonalon faultolja.

Tizenegyes! Slózi Remete kezébe lövi!

43. perc: Hatodik magyar korner.

Féldél: 2:0.

Második féldél.

A kombinált csapatban **Gallovic** véd és **Himner** a balszélső. — A WAC-ban **Pusehner** helyén **Bielek** szerepel.

1. perc: Slózi remek lövést korner árán szerez.

5. perc: Spitz közvetlen közelből a kapu fölé vágja a labdát.

7. perc: Erőteljes magyar támadás. Kavarodás az osztrák kapu előtt.

Takáts egy kis résen védhetetlen gólt lö: 3:0!

8. perc: Slózi 18 méteres csavart szabadrugását Gallovich csak elvétve tudja megtenni.

9. perc: Második osztrák korner — kapu fölé megy.

16. perc: Dürschmied révén

Haffl védhetetlen lövéssel 3:1-re korrigál.

17. perc: Gallovich ok nélkül kifut —

Slózi a korneronálról újabb gólt kanyarít be: 3:2.

21. perc: Harmadik osztrák korner — eredménytelen.

24. perc: Slózi remek trükkökkel operál. Negyedik osztrák korner, de kapu fölé megy.

25. perc: Ötödik eredménytelen osztrák korner.

33. perc: Hatodik bécsi korner. Gallovich kiüti —

Dürschmied mintaszerűen belüli: 3:3.

36—40. perc: Vehemens magyar támadások, de nincs hullórs és a bécsi csatlósor lassnak!

42. perc: Slózi 20 méteres szabadrugását Gallovich elvétve teszi ártalmatlanná.

44. perc: Magyar korner. Eredménytínes.

A mérkőzés után alkalomunk volt beszélni a népszerű „Slózi”-val, aki munkatársunknak a következőket mondta:

— **Gratulál, hogy bár mint profi, újból magyar pályán szerepelhetem. Ha bevezeték Magyarországon, az a profisszociális, azaz a hazatérők, mert érzem, hogy még sok hasznára lehetnék a magyar futballsportnak.**

Gerhárd Lajos.

Misley Károly dr. győzött a Hungária Vivó-Club versenyén

(A Reggel tudósítójától.) Két napon át küzdöttek egymással a **Hungária FC** kizárólagos kardversenyének szerezni, számszerűen hetvenkétfőt. Tehát a nyolcas döntőbe jutásért is heves és kemény küzdelem folyt.

Győzött a taviról, Misley Károly dr.,

aki különösen a debreceni **Beczerben** találta kemény ellenfélre. A helyzetek közül dr. Szécs, dr. Schréder és dr. Deér veredtek elsősorban.

Részletes eredmény:

Győztes dr. Misley Károly (BEAC, dr. Gerentésr tanítványa) 6 győzelemmel, 2. dr. Szűcs Géza (NVC) 5 gy.

3. dr. Schréder Gyula (RAC) 5 gy. 4. Beczerben József (Debreceni Békessy VC) 3 gy. 5. dr. Deér Endre (MAC) 3 gy. 6. Tabały László (RTE) 2 gy. 7. Fiala Ferenc (MAC) 2 gy. 8. Szármay Andor (Hungária VC) 0 gy.

Győztek a MAV birkózó a Műegyetem junior csapatversenyén a Ganz-gyár versenyzői előtt, két napon át tartó kemény küzdelem után.

Csak egy ferencvárosi játékos szerepe a belga „vörös ördögök” ellen

(A Reggel tudósítójától.) Dr. Máriássy Lajos, az MLSz szövetségi kapitánya a vasárnapi mérkőzések tanulságai alapján állította össze azt a „legjobb magyar tizenegyet”, amelynek jövő vasárnap Brüsszelben kellene revánót vennie a budapesti 3:1-es vereségért. A kiszemelt játékosok a következők:

- Fischer
- Grosz II.
- Dudás
- Fuhrmann
- Buzs
- Rehly
- Rémay III.
- Molnár
- Rémay II.
- Pipa
- Szidon.

Tartófelek: **Papp (ETC)** és **Takáts (Vasas)**. Kapuslartalek azért nincsen, mert **Papp** kitűnő kapuvédő is.

Válogatott csapatban tehát két MTK., két NSC, két UTE, két VAC, továbbá egy-egy ferencvárosi, Rispesti, illetve „Harmineharnas”-játékos szerepel.

A szövetségi kapitány a válogatásról és a brüsszeli szereplésről így nyilatkozott:

— **Alt bissem, a csatárkapu formák után, papíron jobb csapatot nem állítottam össze. A még rendelkezésre álló rövid idő alatt nem fogok sokat járulni a játékosok, de ha Hoogin is a csapatot meggy (akós én helyettes), az ő segítségével és lakitaki (tanácsadó) talán sikerül a magyar szezont becsülettel megemlézni, Brüsszelben. Mindenesetre nehéz állítottuk, és a magyar futball, mert a belgák még a Budapesti szerepléssel csapatuknál is erősebb reprezentatív egységgel rendelkeznek.**

A kijelölt játékosok esztőtörtékön este utaznak Brüsszelbe. Addig **Jimmy Hoogin** angol tréner vezetésével a következő program alapján készülnek: a nagy összeesés pára: **Hélfán** fürdés és masszázs az Arctzi-fürdőben, kedden kondíciótréning a Hungária-úti pályán, szerdán labdatréning ugyanott, **csütörtökön** könnyű futóténing és masszázs. Utazás este 11 órakor.

Nagy meglepetés a másodosztályú bajnokságban

(A reggel tudósítójától.) Öt másodosztályú bajnoki mérkőzés került elődöntésre vasárnap és általában a „papiforma” győzött. Akadt azonban szenzáció is.

Vereséget szenvedett a BAK

az „újdosult” MAV-tól, az EMTK pedig csak eldöntetlenül tudott elérni a KAC-ot szemben.

Eredmények: MAVGSC—BAK 2:0 (0:0). Góllövők: Ruft II., Ivánics, KAOE—EMTK 1:1. ETCB—BSE 2:0. Zugló—RAC 2:0. UTESE—Világosság 7:0.

A másodosztályú bajnokság állása. 1. ETCB 15 ponttal, 2. BAK 14 p. 3. Zugló, VII. ker. 13 p. 4. Főv. TKR 13 p. 5. Testvérség 12 p. 6. URAC 10 p.

A Ladányi-díjat az UTE nyerte, miután a KAC-ot 2:0 (4:0-ra verte. Góllövők: Torók (4), Schaller (2), Szidon, Csontos, Buzs. Az első három gól tizenegyesből esett.

Pina „hat trick”-et ért el. A vasárnapi barátságos mérkőzések során a „33” FC 5:1 (3:1-re győzött a Törökévs föléll. A vezető gólt Blauamán lőtte, amelyet Kanutzky egyenlített ki. Majd Ujváry 2:1-re javította az eredményt. A harmadik, negyedik és ötödik gólt a kintinó formában levő Pipa lőtte. Egyéb eredmények: VAC—ETC 4:1, NSC komb.—ETC komb. 3:1. Kalocsaiak—Vekerdielón 2:0.

A kosárlabda mérkőzések vasárnap is folytatódtak a Nemzeti Tornacsarnokban. Eredmények: NTE—MTK 11:3 (5:1). Bíró: dr. Szukováthy Imre, BEAC—MTE 7:1 (5:1). Bíró: Zsiborsky József.

Vasárnap volt a MUE közgyűlése és azon a következő tisztikart választották meg: Elnök: dr. Füzesséry Zoltán ny. főispán; farszűkösök: dr. Wagner Károly, ny. államtitkár és Schabert Alfréd; alelnökök: Onody József (egyzetelő), Fiedler Ferenc és Krászner Ferenc.

Felolós kiadó: Róna Ödön igazgató
„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-u. 4.
Műszaki igazgató: Deustch D.

Külföldre való távozásom folytán **iparművész tervei szerint megrendelésre készített, egész finom kivitelű rózsafa díszlő**

faragott diófa hálószobámat

és egy **chippendale-stílusú ebéltő-berendezést**

áron alul eladnám.

Megtelíthető a készítmény:

Böhm Béla és Társa

(volt Gelb M. és Fla műbutorgyár) mintatermben IX. Üllői-út 15. sz.

TUNGSRAM

RÁDIÓ

A vacuumső gyári jele:

A fejhallgató gyári jele:

„TUNGSRAM”

Kapható mindenütt!

Kapható mindenütt!

NR 2-3-6, NR 4-41, NR 5-51

Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT, Ujpest

Mein-káv

Vas- és rézbutorok gyermekkocsik

meglepő olcsó árban

BRUCK

vasbutorgyár mintaraktárában
Budapest VI. Andrássy-út 38

SAKORVOSI

rendelő
vör. és nembutorok részére,
EZÖST SALVARSAN ÖLTÁN

Rendelés egész nap. Rákóczi-út 52. I. em. I. Rókusfal szemben

Sár- és tornacipők olcsó árusítása

Sárkép, férfi vagy női 50 ezer. Sárkép, férfi, nyelvös 110. Sárkép, női, nyelvös 90. Tornacipő gumélléppel, minden színben 80. Rámányarrott la férfi bőrcipő 220. Rámányarrott la női bőrcipő 225. Gyermek la bőrcipő 180—180. Házlepip, magas, csatos 100. Eredeti svéd szoknyanadrág 90—100. Tornacipők monogrammal, ugyiszintén az összes tornacipők letelekőben 5 db 100—100. **ÖB** szenteltér 4. Vitékre utánvéttel. Kereskedőknek engedély.